

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
31. januar 2003, letnik VII

Št. 1

OBVEZNI
IZVOD

JANUAR
2003

POGOVOR S ČASTNIM OBČANOM

Rikova bio hiša,
okoljski projekt
2002

Sestava občinskih
odborov trd oreh

1. MARCA BO PUSTNI KARNEVAL!

Prijavite se in
obogatite
karnevalski
sprevod pustnih
šem iz vse
Slovenije in
tujine!

Če že lani ni bilo dano veselje pustnim šemam, da bi se na ribniških ulicah ponorčevale iz sebe in iz drugih, se bo tradicija ribniškega etnološko obarvanega karnevala ponovno nadaljevala letos. Ker je leto 2003, bo okrog 1400 šem s svojimi predstavami začelo točno ob 14.03. Prišlo naj bi jih več kot predlani, ko jih je bilo 1180. Med njimi bodo ponovno hrvaške skupine, morda pa celo zamejski Slovenci, je dejal Cveto Marinšek, alfa in omega pustnega karnevala, ki ga prireja Pustno društvo Goriča vas. Zadovoljen je s podporo novega župana, saj bo Občina ne samo generalni pokrovitelj karnevala, ki stane nekaj milijonov tolarjev, marveč tudi organizator otroškega pustnega rajanja, ki bo v torek, 4. marca. Točen program pustnih prireditev bo objavljen februarja, a že zdaj lahko zapišemo, da ne bo manjkala niti veliki sobotni ples v športni dvorani ob 20. uri. Vsi, ki bi se na tem sila pomembnem karnevalu radi kot skupina tudi sami pokazali, vabljeni, da se prijavite pisno na naslov: PD Goriča vas, 68 A ali pa se javite v večernih urah na tel.: 8363 530 (Bojan), ali 041/ 527 595 (Cveto). Brez vas karneval ne bo popoln!

AP

GRČAVLJANI SI SAMI PIŠEJO SVOJO ZGODOVINO

30 let Vaških obvestil

Ni, da bi jih človek spregledal, čeprav so očem precej oddaljeni. 162 ljudi živi na obrobju Ribniške doline in občine, imenujejo pa se Grčavljani. Nekdaj bilo je v tej vasi življenje lepo, kljub manjšim nesoglasjem in osebnim sporom so vaščani enotno in složno nastopali. A so ti čudni novi časi pomešali štrne tudi v najbolj odmaknjem ribniškem koticu in ljudi težijo podobne tegobe kot one, tamkaj preko gozda. Z 1,5 km dolgim, lani obnovljenim odsekom na poti v Grčarice, bodo pritegnili v svoje kraje morda še kako drugo tavajočo dušo, ne le policijskih konvojev, ki drvijo mimo, v Gotenico. Dovolj dolgo so se vozili po japonskih cestah 'samajama', kot so jih Grčavljani hudomušno poimenovali, in zakaj jih ne bi, če so od vsega hudega marsikomu popadale 'ratkape' z vozila, ki so bile potem obešene po obcestnem grmovju, da bi jih lastnik drugi dan lahko našel in snel.

Se sliši absurdno, da. Kot tudi to, da je njihova pitna voda, če že priteče, "bolj podobna scalcini kot vodi" in da v njihovo vas kot tudi Grčarske Ravne mobilni signal ne seže. Vsaj ne slovenski..., zato pa se lahko priklopijo na hrvaški VIP NET. Pomembna ta vas postane le ob volitvah, ko tja zaidejo aktualni ali šele potencialni politični veljaki in so pripravljeni poslušati njihov glas. Nekateri ljudje Grčarice odrivajo tudi zato, ker naj bi veljale za 'ta rdeče'. Grčavljani menijo, da jih občina vidi kot "brezbrižne in nezainteresirane za lastno kožo", zato pravijo, da se bodo poskušali prebuditi in manj zaprto delovati. Kje da je bilo vse to slišati? Na njihovem praznovanju prav posebnega jubileja: 30 let izhajanja njihovih Vaških obvestil. Redke so vasi po Slovenji, ki bi se vsako leto trudile izpeljati tak projekt, pa čeprav morda tudi njihov glas ne seže v 'glavno vas'. Norbert Černe, ki je kot tajnik takratne krajevne skupnosti, zdaj pa vaškega odbora,

leta 1972 začel z obvestili v obliki okrožnice, natisnjene na štirih straneh A4 formata, je na vaško glasilo upravičeno ponosen. "V taki obliki, kot izhaja sedaj, se ponavlja od leta 1977, dobi pa ga vsako gospodinjstvo. Ljudje ne hodijo radi po sestankih, a z novicami želijo biti seznanjeni, tako da jim le-te enkrat letno ponujamo v lepši obliki." Skupaj s Černetom, ki je lastnik edine gostilne v Grčaricah, kronike dogajanja

Za 30 let dela so se sodelavci uredniku Norbertu Černetu 21. decembra oddolžili z nepogrešljivim pripomočkom: fotoaparatom.

prilavljajo Danilo Rus, Slavko Henigman, Jelka Domešček, Stane Lavrič, Boris Mikulič, Stane Poje, Alojz Dezordo, Mirko Oražem, Miro Ferlin (na fotografiji od leve proti desni) Rudi Grbec ter Brane Žunič, ki običajnih 42 letnih strani popestri s karikaturami. Ravno nanje je priletelo največ kritik, saj Žunič 'obdelal' like iz domačega okolja, kakšne pikre na svoj račun pa noben človek pretirano rad ne sliši. "Če pade kakšna kritika, vsaj vem, da so ljudje pregledali Vaška obvestila in nanje so se toliko navadili, da jih kar sami pridejo iskat." je dejal Černe. Jubilejna številka je izšla kar na 80 straneh, zanjo pa se je našel tudi domači sponzor. Strošek posamezne izdaje, ki se ga pokrije iz vaške blagajne, kamor se največ denarja nabere iz mrlških vežic, je ponavadi 30.000 SIT. Za svoje delo, ki ga Černe kot urednik opravlja celo leto, ne dobi plačila. Zapisnike s seaj vaškega odbora pridno zbira, uredi, v začetku novembra pozove vse stalne in občasne sodelavce k pisanju in oddaji člankov, potem pa na starem pisalnem stroju Olivetti dodela zbrano gradivo. Mesec in pol traja, da se ustvari izdelek, ki že 30 let služi svojemu namenu: obveščati ljudi o vseh zadevah iz domačega okolja. Ker uredniki mnogih lokalnih izdaj časopisov in glasil opravljajo goro nalog, mora Černe poskrbeti tudi za to, da fotokopije spne z zasilno prešo... A ves trud je pozabljen, ko številka pogleda na plano. 80 jubilejnih izvodov je natisnjenih in morda bo tudi vam prišla v roke številka, v kateri najdete humorne primese, pogled vaščanov na prehojeno leto, spomine na preteklost, foto kroniko, demografski pregled, imena tistih, ki so po letu 1933 jemali večno slovo... Takšna obvestila, ki so svojevrstna kronika, so pomemben del grčavljanske zgodovine. "Zapišite vse dogodke, zakaj nihče drug jih ne bo. To je razmeroma mlada vas in je to veliko lažje, kot pa zbirati podatke izpred leta 1942, kar tudi poskušamo," je navzočim dejal Mirko Oražem, prvi predsednik KS Grčarice in avtor knjige o tem naselju. Svetoval je tudi, da naj se k oblikovanju razvoja povabi mlade in izobražene ljudi, "ne pa, da Grčavljani delujete tako zaprto".

Vaška obvestila so kronika dogajanja v tem podaljšku Ribniške doline in v njih je treba zabeležiti tudi tako pomembna dejstva, kot je ta, da so bile v Ravenskem studencu nekdanje človeške ribice.

Tekst in foto A. Pahulje

Novice iz doline

- Sestava odborov trd oreh za svetnike **4**
- Travna gora, center za zasvojenje **5**

Pogovor meseca

- Stane Škrabec **6**

Dobrih deset let po kolapsu paradnega ribniškega gospodarskega konja so se strasti pomirile, nejevolja poglela, položaj do neke mere uredil. Tako je prišel čas, da so si nekateri podjetniki upali glasno opozoriti, da je treba ime direktorja Rika, ki je v slovenskih in tujih gospodarskih krogih še vedno zelo spoštovano, vendarle počastiti še na domačih tleh.

Stane Škrabec

V središču

- Rikova bio hiša **8**

Kulturne drobtinice

- Zlata 60. leta **10**

II 5883

02004/340

Ne spreglejte strani 11, 13, 14

Zabavne strani na strani 19

Odmevi

- Je bil Sv. Miklavž zlorabljen? **24**
- Praznovanje s petardami!

Pogovor iz šolskih klopi

- Tri mamice **26**

Od vrta do šole

- Dolgčas - ne, hvala! **28**

Športni utrinki

- Inles - Riko, še močnejši v spomladanski del sezone **29**

Poglobimo se vase

- Ljubezen **31**

Lesena masivna hiša

Božična ...

**RIBNIŠKA
BIO-HIŠA,**

**zglede v
evropskem
prostoru**

Lesene masivne bio hiše, ki jih izdeluje ribniško podjetje Riko hiše d.o.o., so zasnovane tako, da ne prekinajo naravnega kroga. Tisto, kar se naravi vzame, zato da bi se izdelala takšna individualna gradnja, se ji bo po razgradnji nekoč tudi vrnilo. Podjetje za izdelavo in obdelavo montažnih hiš namreč ne uporablja okolju škodljivih materialov. Izkušnje dokazujejo, da Rikove bio hiše svojim prebivalcem res nudijo to, kar so iskali: visoko kakovost bivanja.

Več na strani 8

SESTAVA ODBOROV TRD OREH ZA SVETNIKE

S konstitutivno sejo, na kateri so novoizvoljeni svetniki in župan Alojz Marn potrdili svoje mandate, se je začelo štiriletno obdobje prenovljene občinske oblasti. Glede na to, da se je najvišji ribniški politični organ prevetрил kar z 12 novimi člani in vstopom dveh novih strank, se je ugibalo, ali se bo razmerje sil pokazalo že takoj na začetku, saj so koalicijski dogovori potekali še tik pred zdajci. Medtem ko je spodletela pomladna koalicija med SDS, Nsi in SLS, je prišlo do spontanega zavezništva med prvima dvema, medsebojno pa sta se sporazumeli SLS in LDS.

Prva seja se ni začela nič kaj posrečeno, saj občinskim svetnikom ni uspelo sestaviti niti 5 odborov in 2 komisij, ki so pogoj za delovanje sveta. Načelni dogovor je bil sklenjen na dveh poprejšnjih usklajevalnih sestankih med političnimi strankami, a je na sami seji spodletel. Svetniki so se 19. decembra razdelili na dva pola; Nova Slovenija (Nsi) in Socialdemokratska stranka (SDS) sta zagovarjali sprejete dogovore, Slovenska ljudska stranka (SLS) se ni strinjala niti z izračunom mandatov mest v OS, medtem ko je bila Liberalna demokracija (LDS) mnenja, da takšni usklajevalni sestanki niso obvezujoči in da je predsednik stranke na njih glasoval v svojem in ne v imenu ostalih članov svetniške skupine. Zaplet, ki je postal osrednja tema prve seje, se je sprožil takoj potem, ko je SLS na sami seji predlagala novega človeka v komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Namesto Franca Perovška je tja dodelila Franca Češarka. Sprememba je bila razumljiva

Liberalno demokratska stranka

Socialdemokratska stranka

Alojz Marn je županski stol zasedel po prvih 45 minutah seje in podal tudi predvideno izjavo ob prevzemu funkcije. V njej je dejal, da mu položaj nalaga veliko odgovornost do občanov in ostalih, s katerimi bo sodeloval. Upa, da bodo svetniki sprejemali sklepe, ki bodo pripomogli k razvoju občine in "da se bo Ribnica po lestvici uspešnosti dvigala". S 16. januarjem 2003 je Marn postal župan tudi poklicno.

va takoj, ko sta začeli SLS in LDS nasprotovati Jožetu Tanku, SDS, kot predlaganemu predsedniku omenjene komisije. Med krajšo prekinitevjo seje je komisija za svojega predsednika potrdila Češarka. Proti sta glasovala le Tanko in Jože Lampe, Nsi. SDS je bila proti takšnemu načinu, "saj se je treba držati dogovorov", je dejal Tanko. "V prejšnjem mandatu glede tega ni bilo težav in odbore smo ustanovili v 15 minutah." V mnenju se mu je pridružil tudi strankarski kolega Miha Klun, ki se je zbal, da zaradi takega nenadnega preobrata spodletijo tudi vsi nadaljnji dogovori. "Dogovori so namreč podlaga za konstruktivni svet, zato pozivam SLS in LDS, da naj bosta korektni in transparentni."

SLS in LDS se je takšna smer razmišljanja zdela neutemeljena. Dušan Erčulj, LDS, je dejal, da je na usklajevalnih sestankih imel le pooblastilo za pripravo predloga. "Na sestanku pa smo morali izbirati samo tisto, kar je ostalo, saj nisem imel možnosti, da bi izbral mesto predsednika ali katerokoli drugo osebo. Sporno je, ker je nekdo imel a priori prednost pri izboru." To prednost je Tanko utemeljeval z volilnimi rezultati in razdeljenimi mandati v OS.

Anica Benčina, Nsi, se je strinjala, da je bilo predhodno usklajevanje med strankami korektno. "Na prvem sestanku smo se dogovorili o številu članov v odborih, na drugem pa že imenovali konkretne osebe. Tega ni storila samo SLS. Se pa sprašujem, kaj je tu v igri? Nobena stranka ni hotela odbora za kmetijstvo, ne članstva, ne predsedniškega mesta, čeprav bi bilo samoumevno, da to prevzame SLS. A očitno bi rada nekaj drugega."

Kmetijstvo se je izkazalo za nebodigatreba, a vroči kostanj, ki so si ga svetniki podajali.

Oglasil se je celo župan in menil, da s tem področjem ni treba vedno posiljevati SLS. "Med člani OS so tudi takšni, ki imajo kmetijsko izobrazbo, a niso člani SLS." Nekdanji županov študentski kolega Anton Ilc, SDS, je to doumel kot neposreden poziv, zato je odvrnil: "A zdaj se bo pa mene posiljevalo s tem?" V vlogi pomirjevalca se je pojavil Benjamin Henigman, ki je dejal, da očitno določene stvari niso bile usklajene in da naj se sestava odborov preloži na naslednjo sejo. "Tak način dela, kot je tu danes, ni bil praksa v prejšnjem OS in upam, da tudi vnaprej ne bo," je dodal.

Združena lista socialnih demokratov, ki jo v

Slovenska ljudska stranka

Nova Slovenija

Na drugem usklajevalnem sestanku takrat še aktualnega župana Jožeta Tanka z nosilci kandidatnih list (Dušan Erčulj-LDS, Jože Tanko-SDS, Benjamin Henigman-SLS, Anica Benčina-Nsi, Prvin Lavrič-ZLSD), je bilo 9. decembra sklenjeno, da dobi LDS 9 članov v delovna telesa, od tega predsednika odbora za okolje in prostor ter odbora za gospodarstvo. Na sestanku mandatne komisije tik pred drugo sejo, 28. januarja, pa je prišlo ponovno do sprememb. LDS je izrazila željo, da bi raje predsedovala odboru za družbene dejavnosti in ne odboru za gospodarstvo. SDS bo imela prav tako 9 članov, po novem pa naj bi predsedovala odboru za finance in odboru za gospodarstvo, saj je prvoten predlog, da bi vodila komisijo za mandatna vprašanja padel na konstitutivni seji OS. SLS je že dobila mandatno komisijo in 7 članov v odborih, prvotno pa je bilo tudi mišljeno, da bi vodila odbor za kmetijstvo, vendar naj bi bila sedaj za to mesto v igri Nsi. Na ta račun bi se morala Nsi, ki bo imela v odborih 6 članov, odpovedati predsedovanju odbora za družbene dejavnosti. ZLSD naj bi imela v odborih 4 člane in predsednika statutarno-pravne komisije. Zaradi zaokrožitve decimalnega števila odstotka, ki so ga stranke dosegle na volitvah, je prišlo do spremembe števila članov delovnih teles. Nsi je po pogajanjih pridobila enega člana, SLS pa izgubila.

svetu zastopata dva člana, je na seji delovala nevtralnno, Prvin Lavrič pa je dejal, da naj komisija ponovi postopek imenovanja, a naj se jasno pove ključ delitve mest v odborih. Edina stranka, ki se ni strinjala niti z delitvijo mandatov svetniških mest, je bila SLS. Franc Češarek je rekel, da protestira proti izračunu mandatov, ki naj bi jih SLS dobila v delovnih telesih OS, saj po njegovem mnenju ni bil upoštevan rezultat na volitvah, ampak le število mandatov stranke v OS.

Komentarji posameznih svetnikov po seji so se nagibali k temu, da bo svet vsaj v začetku delovanja precej politično razdeljen in bo bolj kot tehtanje smiselnosti predlogov aktualno uveljavljanje moči ali premoči ter sklepanje koalicijskih zvez. Nad prvo sejo so bili presenečeni tudi ostali opazovalci in občinskemu svetu napovedali enako pot, kot jo že leta hodi kočevski, kjer se ostro krešejo politična in strokovna mnenja. Sem ter tja je bilo na seji čuti izrazito nasprotovanje bivšemu županu Tanku, po njej pa celo slišati, da "naj se vendar sprijazni s tem, da je bil poražen in da so zdaj zavladale druge sile in silnice."

Obveljal je predlog komisije, da se imenovanje odborov in statutarno-pravne komisije preloži na naslednjo sejo, ki je bila 28. januarja (naš časopis pa žal že v tisku), sama pa je tudi zadolžena, da predloge pripravi.

Text in foto A. Pahljke

TRAVNA GORA BO POSTALA CENTER ZA ZASVOJENE Z DROGAMI

V domu naj bi bivalo od 30 do 50 ozdravlencev

Prva reakcija Sodražanov je bila precej burna, vendar center na Travnici bo. Nabavljenih je že 10.000 litrov kurilnega olja za ogrevanje, problem pa bo vodovod, ki ga tamkaj za zdaj ni. Tako dom ne bo mogel prvih ozdravljencev od nedovoljenih drog sprejeti že marca, kot je bilo načrtovano, ampak kasneje. Dnevi, ki bodo minili, pa bodo morda tudi pomirili strahove, ki so se zbudili v krajanah, in razpršili pomisleke ob novih prebivalcih sodraške občine in Ribniške doline.

Slovenci, ki so se znašli v svetu odvisnosti od drog, morajo pomoč večinoma iskati v tujini, ki ima že vrsto let ustanovljene primerne centre za odvajanje od te odvisnosti. Italija je zanje pogosto prvi sprejemni center, kjer jih na primer v organizaciji Dianova, ki ima 300 podružnic po vsem svetu, pol leta najprej fizično razstrupljajo, nato se začne druga faza - rehabilitacija. Ta traja nadaljnje pol leta ali leto, in čas, ki ga morajo prebiti naši državljani v tujini, je za zasvojenca dolga in mučna doba. Odrezani so od domačega okolja in ljudi, ki so jim najbolj blizu in ki bi jim lahko olajšali prehod oz. vrnitev v zdrav način življenja. Zato se jim je Društvo UP za pomoč zasvojenecem in njihovim svojem Sloveniji, ki deluje od leta 1993, želelo približati s tem, da ustanovi center II. faze za zdravljenje po programu 'Dianova' kar tu. Dobesedno tu, med nami, Ribničani.

"Dom na Travnici gori je natanko to, kar društvo išče. Prostor za stavbo, ki po tlorisu in razporeditvi prostorov povsem ustreza potrebam terapevtskega centra, v srcu čudovite narave, s spremljajočimi objekti za razne dejavnosti," menijo v društvu UP. Zato so se lani javili na razpis, ki ga je objavila Gasilska zveza Slovenije, in dom na Travnici gori 17. decembra 2002 tudi uradno dobili v upravljanje in urejanje. Ponujalo se je sicer devet interesentov: sedem bi jih na Travnici gori opravljalo gostinsko dejavnost, eden pa bi tamkaj ustanovil šolo za management. Po skrbnem tehtanju argumentov in pridobitvi soglasij ministrstev ter Urad za droge, je društvu UP uspelo s svojo idejo o centru proti zasvojenosti, a zanj so Sodražani izvedeli šele preko medijev.

Tako se je razbohotil vihar, delno zaradi užaljenosti, zakaj domače okolje zadnje izve za takšne namere, delno pa zato, ker so se dogovori sklepali mimo Občine in sodraškega turističnega društva. Slednje je živelo v veri, da je še vedno v veljavi najemna pogodba, po kateri ima GZS objekt v najemu za 99 let, TD pa je dodalo še pogoj, da se v njem odvijajo gostinsko-turistične dejavnosti. Izkazalo pa se je, da je Gasilska zveza Slovenije lastnik doma, ker je bil izpeljan postopek denacionalizacije in je lastnik dom prodal GZS.

Tako naj bi bila zadeva tudi pravno urejena in društvu UP upa, da bo leta 2005 dom lahko tudi odkupilo. Računa pa tudi na moralno podporo sodraškega in ribniškega okolja njihovem projektu, hkrati pa se zaveda, da bo to najlažje doseglo s svojim delom. Travnica gora naj bi postala

'simbol uspešnega združenega boja proti zasvojenosti v Sloveniji'. V centru naj bi živelo od 30 do 50 zasvojenec, zanje pa skrbelo od 15 do 20 ljudi. Nekaj bi se jih zaposlilo tudi iz tukajšnjega okolja. Odvisnike bodo skozi psiho-terapevtski program vodili vrhunsko usposobljeni strokovnjaki, ob vikendih pa bi se zasvojenecem na raznih seminarjih pridružili tudi starši. Društvo bi prirejalo še občasne delavnice za terapevte in prostovoljce ter seminarje, učne delavnice in predavanja, ki bi jih organizirale druge nevladne organizacije s področja za preprečevanje drog.

V tem oziru bi lahko Travnica gora postala tudi 'center znanja'. Spremljajoče objekte na Travnici gori in ugodno lego bi društvo izkoristilo za rejo in vzdrževanje jahalnih konj ter eventualno vzrejo ovac, zato že potekajo dogovori z Biotehniško fakulteto. Bojazen občasnih obiskovalcev Travnice gore, da jim bo s centrom za zasvojenca odvzeta ta nekdanja res privlačna turistična točka, pa je po mnenju predsednice Nine Souvan, odveč.

Kljub temu, da bo dom polzaprtga tipa in varovan, bo vendarle odprt za sprejem naključnih obiskovalcev, le da se ne bo točilo alkohola. Souvanovi se zdi pretirana tudi misel nekaterih, da se bo s prihodom zasvojenecem v Sodražici in okolici mladim povečala želja po uživanju mamil. "Kjerkoli so postavljeni takšni centri, so jih ljudje kljub začetnemu nasprotovanju dobro sprejeli. Zasvojenca uredijo objekt, vso infrastrukturo, en dan v tednu pa je sploh določen za pomoč skupnosti." Zasvojenca se menda povsod zelo dobro vključijo v okolje, še posebej pa takšni, kot naj bi bili na Travnici gori, saj so že prestali najhujšo fazo odvajanja od odvisnosti in se jih bo z omenjenim centrom poskušalo že vklopiti v okolje in vrniti v normalen proces življenja. Tako se bodo vsake toliko zaradi določenih vsakodnevnih obveznosti, tudi nakupov, spustili v dolino in postali vidni. Morda bo kdo izmed njih o svojih travmatičnih izkušnjah spregovoril v cerkvi, kar je ena izmed oblik navajanja okolice na nove prebivalce.

Po pol leta ali letu bi ti z gore prešli v kotlino, v Ljubljano, na reintegracijo v urbano okolje. Za njimi bi na Travnico goro prišli novi odvisniki in društvo UP resnično upa, da jim bomo domačini naklonjeni. Do sedaj se niso zasvojenca še nikjer pokazali v slabi luči in izkaže se, da ima z njimi veliko več opraviti okolica kot oni z njo. Vse svoje moči morajo namreč usmeriti v svoj notranji boj proti zasvojenosti, ne proti drugim ljudem. Podobna preizkušnja čaka tudi Ribniško dolino. Svojo moč bo morala uporabiti v boju proti pred sodkom. Če zaradi drugega ne, potem zavoljo dejstva, da je med nami registriranih vsaj 10 ljudi, ki za svoj fizični obstoj potrebujejo iglo. Okrog 50 je takih, ki brez droge tudi ne morejo živeti. To so 'naši' otroci. S tem, ko obsojamo druge, se postavljamo v vlogo sodnika, ne zavedajoč se, da bo morda nekdo nekoč, tako kot mi, zlorabil svojo moč, in se postavil v taisto vlogo. Ter sodil nam.

Alenka Pahljke

Zimenovanjem Stanislava Škrabca za častnega občana občina Ribnica izpolnjuje svoj dolg do njegovih velikih zaslug na gospodarskem, socialnem in kulturnem področju v Ribniški dolini, je bilo rečeno na slovesni prireditvi ob občinskem prazniku.

Dobrih deset let po kolapsu paradnega ribniškega gospodarskega konja so se strasti pomirile, nejevolja polegla, položaj do neke mere uredil. Tako je prišel čas, da so si nekateri podjetniki upali glasno opozoriti, da je treba ime direktorja Rika, ki je v slovenskih in tujih gospodarskih krogih še vedno zelo spoštovano, vendarle počastiti še na domačih tleh.

Ne glede na razprtije, ki so v začetku devetdesetih let omadeževale ime podjetja, se ne sme preslišati dejstva, da je Riko v osemdesetih letih ustvaril kar 63 % nacionalnega dohodka ribniške občine in je bil leta 1988 eden glavnih akterjev, da je ribniška občina s 56. mesta po nacionalnem dohodku na prebivalca v Sloveniji prišla na visoko 6. mesto. Bilo je to cvetoče obdobje, ne samo za 1700 delavcev, od katerih dandanes marsikdo reče: oj, ti zlati stari Rikovi časi! Bogatela je celotna dolina, saj je bil presežek kapitala tolikšen, da ga je podjetje skorajda razsipno vlagalo v ribniški razvoj. Med drugim je pomagalo zgraditi vrtec, zdravstveni dom, Miklovo hišo in športni center, urejalo komunalno infrastrukturo in preko stanovanjske zadruga svojim delavcem pomagalo graditi hiše. Ko je bil direktor Škrabec zaradi negativne klime v vodstvu podjetja leta 1992 prisiljen oditi v pokoj, so se v trenutku razblinili načrti, da bi še naprej ustvarjal vodilno firmo v strojogradnji. Še huje. Podjetje, za katerega je živel od leta 1968, se je kmalu po njegovem odhodu povsem sesulo.

STANE ŠKRABEC, častni občan

Dve leti pred pokojem ste morali oditi. Bili ste sinonim za podjetje Riko, a kljub temu nenadoma nekaterim trn v peti. Vas je odslovitev prizadela?

Bil sem užaljen, drži. Riko sem imel rajši kot samega sebe, saj sem vanj vložil ves svoj čas in veliko svoje moči, a ko sem ga zapustil, se nihče niti poslovil ni od mene. Sam se v njegovi bližini nisem pojavil cela tri leta.

Po Vašem odhodu se je vse sesulo. Deloma so bile krive tudi velike politične spremembe in bržkone tudi Vam ne bi v takratnih časih uspelo nadaljevati tako cvetočega obdobja.

Proizvodnja bi bilo treba prilagoditi novim razmeram in podjetje bi lahko bilo še naprej uspešno. Je pa res, da bi reorganizacija zahtevala tudi odpuščanje delavcev, in to v velikem številu, okrog 800. Sam bi ta rez težko naredil...ne bi imel srca. Nisem ga imel niti za to, da bi komu, ki je bil na določenem delovnem mestu že desetletja, letga odvzel samo zato, ker so v podjetje prihajali naši visoko izobraženi študenti. Raje sem odpiral vzporedna delovna mesta.

Glede na to, kako raznovrstna struktura kadra se je zaposlovala v Riku, ki v ničemer ne sodi h kovinski industriji, lahko trdimo, da je bil Riko pravo socialno podjetje. Se je morda pri zaposlovanju celo pretiravalo in je le-to škodilo razvoju podjetja?

Riko je bilo socialno podjetje, saj je kratek pregled strukture zaposlenih pokazal, da je 30 odstotkov takšnih, ki vanj po izobrazbi ne bi sodili. Toda Riko si je lahko privoščil vlogo blažilca socialnih stisk, ker je bil eno najbogatejših podjetij v Jugoslaviji. Zaradi precej visokih plač, v primerjavi z nekaterimi drugimi podjetji, so mi določene osebe celo očitale, da vnašam socialni nemir v okolje.

Nekateri pravijo, da bi Vam morali za doprinos Ribniški dolini postaviti spomenik, ne samo podeliti naziv častnega občana, spet drugi pa so prepričani, da ste Vi krivi za gospodarsko razsulo Rika. Vaša resnica?

Spomenika pa res ne rabim...Navadil sem se tudi, da me določeni ljudje na ulici ne želijo pozdraviti...Vem tudi za njihove očitke, da naj bi 'pokradel' veliko denarja, a to zavračam. Le kako bi mi to uspelo, ko pa je takrat vladal togi socialistični sistem, še posebej takrat, ko smo imeli šest TOZD-ov ter skupne službe in je bila vsaka zadeva nešteto krat preverjena. Tudi računovodstva ni bilo moč goljufati. Pravzaprav za take zadeve niti časa nisem imel. Moja naloga je bila zbrati denar in urediti posel, zaradi česar sem bil velikokrat poslovno odsoten oz. na službenih poteh po Rusiji, saj je bil tam naš največji trg.

Je bil ruski trg logična posledica političnega sistema, v katerega je bila vpeta tudi

Jugoslavija, ali pa se je izkazal za tržno dejansko najbolj zanimivega?

Če hočeš ustvarjati dobiček, je Vzhod zelo primeren. Od 10-15% je dobro prodati tudi na zahodni trg, saj ta proizvajalca seznanjajo s tehnološkimi novostmi in nauči reda; vsaj v kovinski industriji. Zaslugek pa se zaradi velikih količin ustvarja v Rusiji in Kitajski. V Sloveniji je Riko nekdanji prodal po tri preše letno, v Rusiji nam jih je uspelo prodati 150! Pogodbe smo podpisali za leto vnaprej in zato se je v podjetju tudi ustvarjalo veliko kapitala in s plačami nismo zamudili niti en dan vseh mojih 22 let dela v podjetju.

Prav z razvojem kovinske industrije v letih 1970 - 1990 pod vodstvom Stanislava Škrabca je ribniška občina dosegla bistven in velik razvoj na področju šolstva, izobraževanja, kulture, otroškega varstva, telesne kulture, zdravstva, komunalne in stanovanjske ureditve, infrastrukture ter pri vseh ostalih oblikah razvoja posameznih krajev in krajevnih skupnosti.

(Iz obrazložitve naziva častnega občana.)

Ne samo kapitala. Podjetje je bilo renomirano daleč naokrog in te poslovne stike, kolikor vem, Vam je uspelo zadržati še danes...Kakšna ideja Vas je vodila?

Da Riko postane vodilno podjetje v strojogradnji in da bi obvladoval rusko tržišče, nakar bi se napotil še na zahodnega. Ko sem bil predsednik Mašinskega saveza Jugoslavije, je bila Jugoslavija v letih 1980 do 85 na 12. mestu v strojogradnji. Ustanovili smo celo podjetje Riko Com, ki naj bi skrbelo za izvoz jug. strojev, predvsem v Rusijo. Za vzhodna tržišča smo izdelovali tudi stroje za avtomobilsko industrijo ter naredili prve šestčlenske robote. Delali smo celo fleksibilne sisteme za letalsko industrijo (določeni deli za letalo MIG 29 so bili izdelani na naših strojih).

Za robotiko kot razvojni center je bil zgrajen tudi nov objekt, a zakaj je bil tako opazno ločen od ostale proizvodne enote?

Namenoma je bil izven ostale proizvodne enote, ker smo hoteli s fizično ločitvijo poudariti, da smo prešli na višji nivo proizvodnje. Šlo je za povsem drug sistem, ki je zahteval druge, visoko strokovno izobražene kadre, z drugačno mentaliteto.

Pa vendar ste svoje iskanje potrebnega kadra omejili izključno na Ribniško dolino. Verjetno je tudi to razlog, da je Riko množično podeljeval štipendije?

Delavci so bili iz našega okolja in izobraževanje je bilo že od mojega prihoda v podjetje postopno. V začetku je bilo 70 ljudi in med njimi samo en tehnik. Štipendiranje najprej tudi ni bilo pretirano dobro sprejeto, a kasneje smo razvili celo lasten razvojno-raziskovalni sektor s preko 100 zaposlenimi. Začetni zadržki so se porajali deloma tudi zato, ker je v ribniškem človeku tradicionalno zakoreninjen les in topline lesa, ki ga

obkroža že stoletja, ni moč izkoreniniti. Morda je tudi to razlog, da je bil Inles s svojo lesno proizvodnjo tukaj boljše in drugače sprejet, čeprav je Riko v svojih najboljših letih ustvarjal preko 50% nacionalnega dohodka občine.

Potem pa v začetku devetdesetih postal pogorišče ribniške industrije, iz katerega naj bi si menda nekateri odnesli kar dobra zagonska sredstva za svoj nadaljnji razvoj. Tisti, ki jim ni uspelo postaviti se tik h koritu, pravijo, "da se je na veliko kradlo".

Vsakdo je nekaj dobil, če drugega ne, certifikate. Kar je bilo, je bilo. Denarja je bilo dovolj. Če so iz pridobljenega kaj dobrega naredili, ustvarili komu kakšno delovno mesto, pomagali sebi in družini, potem je to v redu. Ni pa v redu, da meni očitajo tisto, kar naj bi menda tudi sami počeli...Sicer pa Riku sploh ne bi bilo treba iti v stečaj.

Ključ do uspeha je direktor Škrabec videl predvsem v novih proizvodnih programih, pametni štipendijski in stanovanjski politiki, v skrbi za vzgojo lastnih kadrov in v uspešnem trgovanju. Za izjemne dosežke na gospodarskem področju mu je Gospodarska zbornica Slovenije leta 1984 podelila Kraigherjevo nagrado, najvišje priznanje, kakršnega ni bil deležen noben drug posameznik na ribniško-kočevskem področju.

(Iz obrazložitve naziva častnega občana.)

Na Rikovem kompleksu je zdaj zraslo kar nekaj podjetij. Takega, ki bi, tako kot nekdanji Riko, zajemalo s tako veliko žlico in se toliko ubadalo z ribniško družbo ter njenim razvojem, pa ni več. Katero se Vam zdi najbolj perspektivno?

Vsekakor Motoman Robotec, ki se ubada z visoko tehnologijo in ima dobro zastavljen program ter sposobnega vodilnega človeka, g. Koslerja. Tudi Riko g. Gradišarja je veliko dosegel, ker je izrazito izvozno usmerjen. Tehnično je izpopolnil naše proizvode ter je tudi komercialno zelo uspešen v njihovi prodaji. Riko hiše so prav tako zgleden primer. Računam, da bo njihov razvoj tekel ne samo v smeri izdelave hiš, marveč tudi v prodaji tehnologije. Sliši se, da je zelo dobro stoječe tudi podjetje R.M. International...Pri poslovanju se je treba zavedati, da moraš razvijati vedno nove proizvode, če se hočeš obdržati na trgu. Tistemu, ki se tega načela drži, je uspeh zagotovljen.

Bi Ribnica morala tuje investitorje čakati

odprtih rok oz. še bolje: se potegovati zanje? Vsekakor. Če primanjkuje domačega kapitala, so tuje znanje in sredstva še kako dobrodošli! Saj interes lastnika ni takojšnji dobiček in vse, kar vложи, okolju tudi ostane. Seveda pa je treba dati prednost tistim podjetjem, ki so se s svojimi programi že uveljavila. Eden prvih primerov tujih vlaganj v Slovenijo je bil Bomag oz. Rikomag. In Ribnica je veliko doprinesel.

Kaj bi pa Ribnica trenutno najbolj potrebovala?

Podjetja, ki že obstajajo, bo treba dopolniti z novimi in jim v vzpodbudo dati lokacije, ki ne bodo obremenjene s tolikšnimi dajatvami. Pridobiti je treba tudi podjetja izven ribniških meja.

Za Ribnico je nujna tudi srednja šola. Lesna stroka bi bila zelo zaželena in z njo domača obrt.

Potem je treba najti le še trg in organizirati proizvodnjo. Ribnica si na take načine lahko opomore, čeprav ji sedaj niti ne gre tako slabo, kot se govori. Obstaja še veliko nevidnega kapitala.

Glede na to, da se je Škrabčeva rodovina prvič javno izpostavila tudi na volitvah, so bila ugibanja, čemu ste nenadoma prišli iz ozadja?

Doslej se res nismo vključevali, a ko se je letos za položaj župana potegoval član naše rodbine, smo morali iti poleg. Tudi mene so posamezniki večkrat naprošali, naj se vključim v politični boj. Sicer pa strankarstvo sploh ni pomembno.

Delati je treba za dobro Ribnice in tu bomo tudi mi stopili zraven, kadar bo treba. Kot do sedaj.

Ravno tako se vsa ta leta niste umaknili niti iz poslovnega življenja. Vsak dan se vozite na delo v Ljubljano in govori se, da ste nekakšna siva eminenca svojega zelo podjetnega sina Janeza.

Slišal sem že, da so ljudje takega mnenja, toda ni res. Vozim se sicer vsak dan v Ljubljano, opravih delo, ki mi ga naložijo, odidem na poslovne poti in že 10 let nisem bil na dopustu.

Toda v delo svojega sina se ne vtikam in na Janezove odločitve ne vplivam. V tem je povsem samosvoje.

Moje zasluge segajo le v njegovo mladost, ko sem mu

omogočil študij v tujini in učenje tujih jezikov, kar sedaj s pridom uporablja. Vesel sem, da se Janez še vedno počuti Ribničana, čeprav je zelo vpet v tuje kroge in Ljubljano. Še vedno pa je ribniški občan, uradno stanujoč v Hrovači, in rad sodeluje z ribniškimi ljudmi. Prav tako ni kaj s pridom izkoristil moje poslovne navezave z nekdanjimi ruskimi partnerji in znanci, saj je tedaj, ko je bil v Rusiji, spoznal svoj krog znancev. On je šel drugo pot: preko kulturnega kroga se je znašel v gospodarskem svetu.

In uspel, tako kot nekdanji njegov oče...

Da, toda denar nikoli ne sme biti motiv. Biti mora le sredstvo, s katerim lahko uresničuješ svoje cilje in pridobiš nove posle. Ne pa zapravljati, kar počno mnogi mladi podjetniki, ki razkošno živijo, še preden zadosti zaslužijo. Tak način vodi v propad. Prav tako miselnost, da se preko lagodnosti lahko kaj velikega doseže.

S častnim občanom sem se pogovarjala
Alenka Pahulje

RIBNIŠKA BIO-HIŠA,

zgled v evropskem prostoru

Za koga bo to slišati kot zgodba s pravljčno primesjo, drugemu bo to dolgoročen cilj, tretjemu le neuresničljive sanje..., kdo pa to že doživlja kot vsakdanjo stvarnost, ko se z utrujenim korakom bliža k hišnemu pragu in mu že objem kljucke napoveduje vstop v drug prostor: tako topel dom, kot ga lahko ponudi le les.

Les, ki je tvorni material hiš, o katerih se mora spregovoriti nekaj besed, je vrhunsko dodelan, a ostaja les, v svoji naravni prvobitnosti. Lesene masivne bio hiše, ki jih izdeluje ribniško podjetje Riko hiše d.o.o., so zasnovane tako, da ne prekinejo naravnega kroga. Tisto, kar se naravi vzame, zato da bi se izdelala takšna individualna gradnja, se ji bo po razgradnji nekoč tudi vrnilo. Podjetje za izdelavo in obdelavo montažnih hiš namreč ne uporablja okolju škodljivih materialov. Izkušnje dokazujejo, da Rikove bio hiše svojim prebivalcem res nudijo to, kar so iskali: visoko kakovost bivanja.

Že sam pogled nanje človeka zlahka prepriča; nekatere celo tako zelo, da prodajajo svoje zidane hiše in kupujejo lesene. Druge te bio hiše toliko prevzamejo, da se odločijo strogo namensko varčevati, da bi si nekoč tako hišo lahko privoščili. Nekateri so tudi primorani v to investicijo, saj jim trg ponuja malo takšnih objektov, ki zaradi svoje celostno naravne sestave ne povzročajo alergijskih obolenj. Kot projekt, vreden svojega 'bio' imena, sta ga konec novembra 2002 prepoznala tudi Ekološki razvojni sklad Slovenije in Gospodarski vestnik. Slednji je vodil akcijo, v kateri se je za prestižno priznanje mednarodne veljave potegovalo 18 projektov v raznih kategorijah, vsi pa so bili ekološko naravnani.

1. mesto za najboljši okoljski izdelek leta 2002 v Sloveniji je pripadlo projektu Lesena masivna bio hiša Riko. Decembra je bila slovesna razglasitev, na kateri je Riko hiše zastopal Janez Pucelj, direktor proizvodnje v Ribnici, naš sogovornik.

Zdi se, da ste pravočasno prepoznali svetovni trend, ki sedaj valovi na vseh področjih, t.j. težnja k naravnosti in dvigu ekološke osveščenosti. In to na področju, ki je za človeka med najpomembnejšimi - stanovanjskem. Je bila usmeritev načrtna ali bolj spontana?

Ko smo pred sedmimi leti začeli udeleževati zamisel o gradnji lesenih hiš, ta vidik ni bil primarni motiv. Takrat smo se šele odločali, v katero smer bi šli, in razmišljali podobno kot mnoga podjetja: biti s svojimi produkti cenejši kot ostali. V tem iskanju pa se je v sodelovanju z nemškimi partnerjem rodila ideja, ki nam je takratni miselni svet postavila na glavo, in konec leta 1996 smo v Nemčijo že prepeljali prve

Direktor proizvodnje RIKO hiš Janez Pucelj, univ. dipl. inž. les.

elemente enodružinske hiše - masivne lesene stene. S spoznavanjem trga in možnih perspektiv projekta je bilo kmalu jasno, da je ravno eko naravnost tisto, kar bi projektu lahko dalo visoko vrednost.

Cenovno visoko ali hkrati tudi kakovostno visoko?

Kakovost se mora dandanes plačati in v ta krog smo vpeti tudi mi, ko kupujemo relativno drage, a kvalitetne vgradne materiale. Dobavitelje smo morali poiskati tudi v tujini. Macesnovo fasado dobivamo iz avstrijske Štajerske, izolacijo iz Slovaške, les kupujemo v Sloveniji, Avstriji, Rusiji in Belorusiji, vgrajujemo Inlesovo stavbno pohištvo - praviloma iz macesna. S takim pristopom lahko zagotovimo, da bo naša hiša kakovostna in ekonomična. Seveda pa se s tem sorazmerno dviga tudi njena cena, ki se povprečno giblje med 17 in 20 mio SIT. V kontekstu prizadevanj za promocijo ekoloških gradenj pogrešamo sodelovanje države. Veliko bi lahko naredila v podporo takim okoljskim projektom - z ugodnimi krediti in davčnimi olajšavami.

Vendar kupcu menda zagotavljate prvovrstno ugodje in zadovoljstvo, za kar ste morali razviti prav poseben sistem izdelave omenjenih montažnih hiš?

Uspelo nam je združiti prastari gradbeni material - les - s sodobnimi zahtevami življenja, in zadovoljstvo, ki ga kažejo lastniki 150 naših do sedaj prodanih hiš, to potrjuje. Stanovalci nas rade volje sprejmejo v svoj dom in tako sodelujejo pri lokalnih promocijskih akcijah.

Sistem gradnje je res novost v evropskem prostoru, zato smo našo intelektualno lastnino zaščitili pri evropskem patentnem uradu.

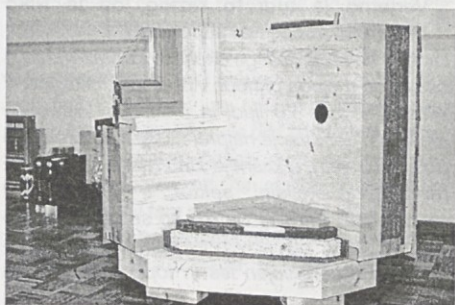
Temeljna lastnost, ki vaše hiše razlikuje od obstoječih na trgu, je menda ravno njihova naravnost, saj se v celotnem procesu izdelave ne uporablja okolju neprijaznih materialov. Bio naj bi bil res bio, ne pa samo tržna prevara v smislu spretnega oglaševanja prodaje...

Trženje je sploh posebno poglavje našega dela, saj smo kot izrazito ekološko naravnani proizvajalec orali ledino na slovenskem trgu. Intenzivno smo promovirali hišo, ki je prijazna okolju in je v harmoniji s človekovo naravo. Seveda je bilo vse to podkrepljeno z dejanji; uporabili smo povsem nov način lepljenja, kot je bil običajen na evropskem trgu, uporabljamo švicarsko lepilo, ki ne vsebuje formaldehida, premazi so naravni: smola, olja ali voski. Macesnava fasada je zaradi znanih lastnosti

in odpornosti te vrste drevesa najbolj ekonomična - meritve so celo pokazale, da macesnava fasada teži preboj škodljivih valov. Riko hiše spadajo v kategorijo nizkoenergijskih hiš, saj v celi kurilni sezoni za ogrevanje potrebujejo le 5 litrov kurilnega olja (50 kWh na kvadratni meter objekta); sem ni všteto ogrevanje sanitarne vode.

Kratek ogled proizvodnje v Ribnici nakazuje specifičen postopek izdelave in montaže. V čem je drugačen od do sedaj videlih in znanih?

35 ljudi je zaposlenih v proizvodnji, ki je v Ribnici, medtem ko prodaja poteka na drugi lokaciji, v Ljubljani.

Osrednji gradbeni element je lesena masivna stena, zlepljena iz smrekovega lesa.

Prav ta masivna stena nam omogoča večjo fleksibilnost in ravno zaradi nje je vsaka naša hiša drugačna. Posebnost našega sistema je ta, da cela stena hiše stoji zlepljena v enem kosu in ni nikakršnih vertikalnih nosilnih polj. Arhitekti imajo tako niz možnosti in lahko ugodijo še tako zahtevnim željam kupcev. To je tudi rdeča nit naše ponudbe na trgu: individualnost, hiša po meri za vsakega kupca.

Pa vendar se pri vsakem pojavu zdravorazumni zadržek: les gori in to kako! Kaj je dokazal testni preizkus gorljivosti?

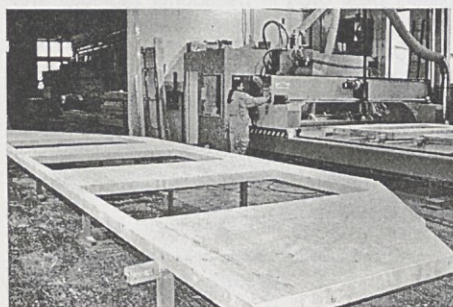
Da so Rikove hiše enako vame pred požarom kot katerekoli druge. Celo zelo. Morda se, če bi bila zgrajena iz lesa, ne bi kot domine sesedla newyorška dvojčka. Upoštevanja vredna in dragocena je lastnost lesa, da sicer gori, a predvidljivo, kontrolirano. Tako ostane 'zdrav' tisti minimalni presek, ki še zagotavlja, da objekt stoji in se ne zruši. Testi so pokazali, da naša hiša pod polno obremenitvijo in polnem ognju zdrži 65 minut. Požarim standardom družinske hiše bi bilo zadosteno že, če bi zdržala 30 minut. Požarni čas lahko še izboljšamo, če dodatno vgradimo mavčno - vlaknene plošče.

Priznanje Okoljski projekt 2002

Tudi potresno naj bi bile vaše hiše varnejše kot zidane, saj menda odlično prenašajo sile gibanja in obremenitve. Testom bi bilo moč zaupati, saj jih izvajajo strokovni inštituti.

Da, sodelujemo z ljubljansko univerzo: gradbeno in lesno fakulteto, arhitekturo ter ZAG-om (zavodom za raziskavo materiala) in izpolnjujemo vse zahteve, ki jih predpisujejo trenutno veljavni standardi. Seveda smo tudi razvojno aktivni. Lanskega decembra smo bili v sodelovanju z gradbeno fakulteto med osmimi prijavljenimi (institucije, podjetja) izbrani za projekt na temo 'Povišanje potresne varnosti stanovanjskih objektov'. Uresničili ga bomo do leta 2005, s 75 odstotki pa ga bo sofinancirala država. Tako bomo prvi proizvajalec, ki bo imel

empirično podprt matematični model izračunavanja potresne varnosti objekta. To kaže na zaupanje strokovnih institucij do našega dela.

Še eno ugibanje terjaja odgovor. Les naj bi bilo, vsaj tako so prepričani mnogi, težko vzdrževati. Če vaših hiš že ne napadajo lesni škodljivci, ali se primerno odzovejo tudi na nagle in ostre klimatske prehode?

Vzdrževanje naših lesenih hiš je izjemno nezahtevno, ne glede na klimo. Seveda, če lastnik sprejme dejstvo, da se bo skupaj z njim starala tudi hiša. Macesnova fasada ne potrebuje vzdrževanja, ker je primerna za zunanjo vgradnjo. Les ne bo minil, saj je ob pravilni vgradnji najbolj zaščiten, bo pa z leti spreminjal svojo barvo. Sploh pa ni nujna celotna lesena zunanja podoba hiše. Možne so vse kombinacije lesene in klasične fasade.

Je Riko hiša, glede na to, da je to razvojno še precej nov izdelek, tehnično dovršena?

S tehničnega vidika je Riko hiša na visokem nivoju, kar je zahtevalo tudi tuj trg. Še posebej natančni so Nemci, in ravno na tem trgu dosegamo ugodno prodajno ceno. Nanjo vpliva dejstvo, da je naš sistem izdelave prilagojen individualni gradnji in njegovo vrednost in prednosti je očitno sprejel tudi trg.

180 hiš vam je uspelo prodati v sedmih letih.

Kakšna je torej letna rast prodaje, na katerih trgih je le-ta najvišja in, bilo bi zanimivo vedeti, ali so med kupci tudi Ribničani?

Po svetu res že stoji 180 Rikovih hiš in dve nista enaki! Vedno se prilagodimo željam kupca, zato tudi nimamo prodajnega kataloga. V Sloveniji smo od leta 1998 dalje postavili 44 hiš, v naši neposredni bližini pa vikend v Predgradu ob Kolpi in hišo v Gornjih Lepovčah. Drugače pa jih lahko vidite še v Koritnem pri Bledu, Logatcu, Kranjski Gori, Ptujju ..., pravo malo naselje v Gamelnah ter celo v središču Ljubljane, v Rožni dolini. Ljubljana z okolico je nasploh tržno hvaležno področje, trenutno pa se nam zelo odpira tudi Gorenjska. Po sistemu Riko hiš je narejen tudi muzej v kompleksu Škrabčeve domači v Hrovači.

V tujini je bilo največ hiš prodanih v Nemčijo in Avstrijo, letos pa naj bi prvo prodali tudi v Švico. Pred nekaj dnevi smo podpisali pogodbo o dobavi in montaži dveh objektov v sosednjo državo, v bližino italijanske Verone. Stike smo navezali celo s Švedsko. Poprečna letna rast prodaje se vrti med 20 in 25 odstotki, lani pa nam je uspelo izdelati 28 enot. Cilj proizvodne lokacije Ribnica je izdelati 50 hiš letno. Potem pa naprej.

Kdo so kupci vaših hiš? Tisti, ki iščejo nekaj novega, ali oni, ki so izrazito ekološko osveščeni?

Tako eni kot drugi. Spekter strank je zelo raznolik, ga pa lahko označimo za višji srednji sloj. Ta je pogosto tudi bolj ekološko osveščen in brez zadržkov pripravljen sprejeti novosti. Razlogi, ki pripeljejo do nakupa hiše, so lahko tudi zelo osebni - raziskave so pokazale nižjo raven občutljivosti na alergije pri ljudeh, ki žive v lesenih hišah.

Hiše so vedno izdelane le po naročilu: kakšni so torej dobavni roki?

Dobavni roki začnejo teči z datumom podpisa pogodbe in so odvisni nemalokrat od ažurnosti

birokratskih postopkov. V posameznih občinah je pridobivanje gradbenega dovoljenja še vedno loterija, a ko ga kupec dobi, mu hišo postavimo v približno treh mesecih.

Tisti, ki lista po katalogu, kjer so prikazani vaše delo ter zadovoljne stranke, bi mislil, da delate hiše na ključ, kot se reče, saj se oko opazovalca ustavi tudi na notranjosti objektov, zapolnjeni z lesenim stavbnim pohištvo. To možnost ponujate, ni pa obvezujoča oz. še ni všteta v ceni, ki sva jo navedla ob začetku pogovora?

Kupec praviloma pripravi temeljno ploščo, mi pa potem nanjo montiramo hišo do faze "zunaj zaključen objekt!". Cena kvadratnega metra takšne neto bivalne površine znaša od 450 do 500 evrov. Če pa želi kupec hišo na ključ, vključimo zunanji inženiring in bodočemu lastniku zagotovimo opremljeno notranjost.

Podjetje je izrazito razvojno naravnano, a vaš izdelek je že prerasel svojo začetno razvojno fazo, še več, je tehnično dovršen. Smiselno je vprašanje, kako in kam se boste usmerili sedaj?

Prehajamo v fazo, ko razvojni projekt ne bo več razvojni, ampak se začneja tržiti. Potrebno je še vedno promovirati kakovost bivanja v leseni masivni bio hiši; prihaja pa obdobje, ko bomo gotovo poželi zasejano...

Ob začetku so bila namreč potrebna velika finančna zagonska sredstva. Vsega projekta pa sploh ne bi bilo moč dokončati ali pa bi propadel, če se ne bi vanj kot finančni partner vključil sedanjí direktor Janez Škrabec, ki se je takoj zavedel prednosti projekta bio hiš in imel zanje izdelano tudi jasno vizijo. Seveda tu ne gre pozabiti celotne ekipe doma vzgojenih strokovnjakov z različnih področij, ki se s tem aktivno ukvarjajo že leta. Projekti za naprej? Trenutno že pripravljamo projekt, imenovan 'passiv haus', ki pomeni še manjšo porabo energije za ogrevanje. Tržno je zelo zanimiv in rezultat interdisciplinarnega dela. Prva naša 'passiv haus' naj bi v Nemčijo pripotovala že v prvi polovici marca, v ogrevalni sezoni pa naj bi porabila komaj 3 litre kurilnega olja, kar je še dva litra manj, kot porabi sedanja Rikova bio hiša.

Pravite, potrebno je promovirati kakovost bivanja v Rikovih hišah...Tukaj in zdajle vas postavljam v vlogo promotorja: Zakaj naj bi neko izbral vašo hišo?

Ker je to zdrava hiša! Vsi vgrajeni materiali so zdravi in okolju prijazni. Če hočete: Riko hiša je hiša za sedanje in prihodnje rodove. Imeti Riko hišo pomeni, imeti zgrajen odnos do okolja in do samega sebe. Drugače povedano: povej mi, kakšno hišo imaš, pa ti povem, kdo si.

Tekst in foto **Alenka Pahulje**

Podjetje razmišlja o tem, ali se mu bolj spleča proizvodnjo internacionalizirati in jo preseliti kam drugam ali pa je bolj smotrno zadržati jo na ribniških tleh.

ZLATA 60. LETA OBARVALA NAJVEČJI RIBNIŠKI KONCERT

Bil bi pravi greh, da ne bi posebej omenili dueta, v katerem sta se za Silvestrski poljub združila in blestela Tadej Osvald in Robert Kožar. Občinstvo si je bilo skoraj edino v tem, da sta jo odpela bolje kot Alfi Nipič. Ob njima je zaplesala Erika Žnidaršič z mladenkama; bile so gostje, kot jih redko, a rado vidimo.

Pred množico je tokrat prvič po volitvah stopil tudi novi župan, zato je bila toliko bolj opazna nerodnost prirediteljev. Župana ni nihče najvil niti predstavil. Tudi sicer ni bilo za t.i. protokolarne goste pripravljenega primernega prostora in je župan sam obsedel najprej na neugledni klopi, nato so mu primaknili stol. Podobni spodsrljaji so na ribniških prireditvah sploh zelo pogosti in morda bi bil v novem tisočletju skrajni čas, da se o protokolarnih pravilih vsi malo bolje poučimo...

V 15 letih, odkar KUD Gallus prireja največji ribniški letni dogodek, je božično-novoletni koncert postal prominenten. Nanj se ribniško ljudstvo preprosto mora odpraviti, da ne zamudi velike predstave ribniške zborovske, pa tudi ostale glasbene scene. Pa vendar uspe prirediteljem, zadnja leta KUD-u Gallus pomaga tudi JSKD, skoraj leto za letom koga presenetiti. Tako so na letošnje štefanovo, 26. decembra, dobesedno obnemeli vsi, ki doslej še niso izkoristili priložnosti, da bi slišali množico solistov z izbranimi in šolanimi glasovi. Tadej Osvald, Robert Kožar, Lea Maležič, Metka Lesar, Ksenija Abramovič in Lidija Jordan se izpopolnjujejo najsib na solističnem oddelku ribniške glasbene šole pri Mateji Stražar in Slavku Savinšku, najsib bo pri znamenitem tenoristu Marjanu Trčku. Da ima Ribnica tolikšni pevski potencial, večini kar ni uspelo doumeti. Na oder ga je postavila ravnateljica glasbene šole in predsednica KUD-a Gallus Bernarda Kogovšek, ki je skupaj s člani društva tudi izbrala letošnjo temo koncerta z naslovom Popevamo med iskrenimi ljudmi. Slovenska popevka zlatih 60. let je bila za marsikaterega pevca svojevrsten izziv, celo tolikšen, da ga nekateri niti niso hoteli sprejeti. V povsem novi vlogi, veliko bolj igrivi, smo tako slišali peti moški pevski zbor Lončar, nonet Vitra in še posebej Župnijski pevski zbor. Slednji si je pritegnil tudi lastno glasbeno spremljavo z očitno vsestranskim Tadejem Osvaldom, Marjanom Klunom in Aleksandrom Oražmkom. Kočevski Cantate Domino in ribniški Trenutek sta se v teh lahkotnejših ritmih že večkrat preizkusila. Komorna godalna zasedba je v sovožju z Ribniško pihalno godbo in pod taktirko Andreja Ožbalta pomembno

dopolnjevala vsebinsko bogati koncert, Marjan Klun pa je godbo povedel še v prireditveni finale, da so lahko na svoj račun prišli tudi vsi, ki so želeli zagreto aplavdirati v dinamičnih ritmih. Vsakokrat nov tematski izbor božično-novoletnega koncerta je za občinstvo verjetno res tista mana, ki ga z veseljem pritegne v dvorano. Od božičnih pesmi so letos bile le štiri, toliko da so opravičile ime koncerta, ter v soju sveč odpeta Sveta noč. Prireditelj, ki vedno napolni dvorano Športnega centra, tudi tiste najbolj odmaknjene kotičke, je bila tudi prva, na kateri se je širši ribniški javnosti predstavil novi župan, Alojz Marn. Kratek nagovor je bil razdeljen po segmentih, v katerih se je najprej dotaknil ljubiteljske in profesionalne kulture. Dejal je, da sta obe ravni za kulturo človeka enako pomembni, ne glede na to, da ena nagovarja občinstvo na preprost način, drugi pa uspe s svojo kakovostjo preiti celo državne meje. "Pozomost bom namenil tako eni kot drugi vrsti kulture." V drugem delu je župan omenil dan samostojnosti, ki je sovpadal z datumom koncerta. Marn verjame, da bi tako enotno kot pred 12. leti slovenski narod stopil skupaj tudi sedaj, če bi bilo treba. "Združevati nas morata enotnost in spoštovanje do drugače mislečih. Postati moramo ljudje dialoga, saj je razvoj mogoč v iskanju strpnih rešitev," je dodal. Dotaknil se je tudi uspehov Slovenije, predvsem povabila za vstop v EU, "za naš lepši jutri pa se bo moral potruditi vsak krajan". Pozivanje k odprtosti, sklepanju kompromisov in razumevanju ter sprejemanju raznolikosti so nasploh postali osrednji poudarek v županovih govorih.

Alenka Pahulje
Foto Marko Burger

Dolenjevaški zbor pel pri živih jaslicah v Postojnski jami

Takoj po nedeljskem kosilu so se pevci mešanega pevskega zbora Sv. Rok, župnije Dolenja vas, 29. decembra z avtobusom odpeljali proti Postojni z zborovodjem in organistom Feliksom Podgorelcem na čelu. Z njimi je šel tudi g. župnik Branko Potočnik, ki je skrbel predvsem za duhovno podporo dolenjevaškim pevcem. Vso pot je pevce spremljal čudovit sončen dan in seveda tudi dobre volje jim ni manjkalo. Že na začetku je zanj poskrbel zborovodja, saj je pevcem in pevkam razdelil enake kravate in rutice, ki jih je dan prej in še vso noč šivala izvrstna šivilja, njegova žena Martina Podgorelec. Pred Postojnsko jamo so pevce že čakali organizatorji, ki so jih usmerili najprej k vlakcu, ki vodi v jamo, in potem v koncertno dvorano, kjer so imeli svoj pevski nastop. Zraven se je odvijal prizor družine, ki se pripravlja na praznovanje božiča s postavljanjem jaslic, peko poprtnika in ostalih dobrot, kropljenjem in kajenjem hiše ter molitvijo

rožnega venca. Potem so imeli pevci ogled Postojnske jame in živih jaslic, nad katerimi so bili prav vsi navdušeni in vam priporočajo, da si jih naslednje leto ogledate, kajti organizatorji so izvrstno ujeli harmonijo kraške jame s kapniki različnih oblik in postavitev likov božične noči, in tako pričarali vzdušje, kakor da bi bili resnično na poljanah, kjer so pastirji pasli ovce in nenadoma zagledali svetlobo, ki jih je vodila do revne štalice, kjer se je rodil Odrašenik. Po ogledu so pevci ponovno zapeli v koncertni dvorani. Sledil je krajši odmor in nato so še v tretje zapeli še zadnjim obiskovalcem, ki so se spustili v skrivnosti božične Postojnske jame. Z zadnjim vlakcem so zapustili koncertno dvorano in se po slaščici napotili domov.

Mojca Remič
Foto Gregor Tekavec

Značilnosti in potek priprav na devetletno izobraževanje

Z omenjenim prispevkom bi želel na kratko seznaniti starše tistih otrok, ki bodo jeseni vstopili v devetletno izobraževanje, kot tudi drugo zainteresirano javnost, o najpomembnejših značilnostih devetletnega osnovnošolskega izobraževanja. Čas nas namreč že temeljito priganja, za uspešen začetek uvajanja devetletke pa je potrebno še veliko postoriti. Med najpomembnejšimi nalogami je tudi informiranje širše javnosti o projektu "devetletka", saj bomo le na ta način zmogli učinkovito prebroditi vse ovire in dileme, ki nas še ločijo, da dosežemo zastavljene cilje. Zato menim, da je vsaka informacija še kako dobrodošla.

Obvezen začetek devetletke za vse šole v Sloveniji je namreč šolsko leto 2003/04. V tem šolskem letu bodo v 1. razred devetletke vstopili šestletni otroci, rojeni 1997. leta. Hkrati bo potekal pouk tudi v 1. razredu osemletke za tiste otroke, ki bodo zaključili malo šolo in so rojeni v letu 1996.

Učenci, ki letos obiskujejo 5. razred, bodo v novem šolskem letu obiskovali 7. razred devetletke. Učenci, ki letos obiskujejo 6., 7. in 8. razred, bodo zaključili osnovno šolo po programu osemletke. Učenci 1., 2. in 3. razreda ter učenci, ki bodo jeseni obiskovali 1. razred osemletke, bodo zaključili 5. razred po programu osemletke, nato bodo vstopili v 7. razred devetletnega programa. Devetletka se bo tako v celoti izvajala v šolskem letu 2008/2009.

Priprave na devetletko potekajo na naši šoli po sledečem programu:

- v decembru je bil prvi sestanek za tiste starše, ki imajo učence v sedanjem 5. razredu;
- v mesecu februarju predvidevamo še en sestanek z njimi, kjer jim bomo podrobneje predstavili vsebine izbirnih predmetov, ki jih bo šola ponudila

učencem;

- uvodni sestanek s starši bodočega 1. razreda devetletke bo takoj po opravljenem vpisu, ki bo zaključen v februarju;
- za starše in učence bomo pripravili zgibanke;
- z uvajanjem devetletke bomo seznanili tudi člane Sveta šole.

Priprave na devetletko zajemajo tudi pregled in zagotovitev kadrovskih, prostorskih in materialnih potreb. Učitelji, ki bodo poučevali v 1. razredu devetletke, so se dodatno izobraževali. Učilnic bomo za zdaj imeli dovolj, manjka nam prostor za športno vzgojo (telovadnica in zunanje površine). Šola mora imeti prilagojene prostorske pogoje za šestletnike. Če želimo učinkovito izvajati program devetletke, je potrebno opremiti tudi učilnice na predmetni stopnji z najnujnejšimi učnimi pripomočki in sredstvi. Upamo na dobre rezultate, veliko pa je odvisno tudi od sodelovanja s starši in učenci, medsebojnega razumevanja in podpore vseh udeležencev v projektu. Večino materialnih potreb pa bo možno zagotoviti le z izdatno finančno pomočjo našega ustanovitelja - občine Ribnica.

Devetletka je razdeljena na triletja. Vsako triletje ima svoje značilnosti in posebnosti in tvori zaključeno celoto tako organizacijsko, kot po vsebini in vrsti pedagoških delavcev.

Prvo triletje - 1., 2., 3. razred

V prvem triletju spremlja učence ista učiteljica. Učenci imajo v 1. razredu pri polovici ur pouka dodatno učiteljico, ki bo praviloma vzgojiteljica predšolskih otrok. Učni načrti upoštevajo razvojno stopnjo učencev, metode in oblike dela so prilagojene starosti otrok. Število ur pouka ne bo preseгло 22 ur na teden, le 1. razred ima 20 ur.

Znanje učencev se v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju ocenjuje opisno, ob zaključku triletja pa se

izvede prostovoljno preverjanje znanja pri slovenskem jeziku in matematiki. Rezultati preverjanja ne bodo vplivali na šolski uspeh.

Drugo triletje (4., 5. in 6. razred)

Število ur pouka v 4. razredu je 24 ur tedensko, v 6. razredu pa 26 ur. V 4. razredu se začne pouk tujega jezika - angleščine. Predmeti se ocenjujejo opisno in številčno, ob koncu leta se vpiše le številčna ocena. Predmete poučujejo razredni in predmetni učitelji. Pri matematiki, slovenskem in tujem jeziku se delo organizira kot temeljni in nivojski pouk, in to v obsegu največ 1 vseh ur. Temeljni pouk poteka na eni ravni zahtevnosti, nivojski pa na dveh ali več ravneh. Ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja se bo preverjalo doseganje standardov znanja pri slovenskem jeziku, matematiki in tujem jeziku. Rezultati preverjanja ne bodo vplivali na zaključno oceno.

Tretje triletje (7., 8. in 9. razred)

Vse predmete poučujejo le predmetni učitelji. Ocenjevanje je samo številčno. Število ur pouka ne bo presegal 30 ur na teden. V 7. razredu se delo pri pouku matematike, slovenskega jezika in tujega jezika v obsegu 1 vseh ur organizira kot temeljni in nivojski pouk. V 8. in 9. razredu pa se pri teh predmetih izvaja nivojski pouk, ki poteka na treh zahtevnostnih ravneh.

Ob zaključku devetletne šole bo izvedeno zunanje preverjanje znanja iz slovenskega jezika, matematike, tujega jezika ali drugega obveznega predmeta, ki se poučuje v zadnjem triletju, vendar ne kot izbirni predmet. Rezultati bodo vplivali na zaključno oceno v enakem deležu kot učiteljeva ocena.

To je le nekaj pomembnejših sprememb, ki jih pri naša devetletna osnovna šola. Starši prvošolčkov bodo dobili več informacij o delu, predmetniku, varovanju otrok v cestnem prometu, prevozu v šolo, jutranjem varstvu in drugih posebnostih na roditeljskih sestankih in v zgibanke.

Šole, ki že izvajajo devetletno osnovno šolo v poskusnem obdobju, so zaorale ledino in poročajo o raznovrstnih dobrih in manj dobrih izkušnjah. Želim, da bi na naši šoli prevladale predvsem dobre izkušnje.

France Ivanec, prof., ravnatelj OŠ Dr. F. Prešerna

"Na področju biti dober človek, ni meja..."

Darovana kri lahko reši življenje. Območno združenje Rdečega križa (OZRK) Ribnica že več let uspešno izvaja program krvodajalskih akcij na območju občin Ribnica, Loški Potok in Sodražica, kjer se izvajajo po dve dvodnevni akciji letno. Motivacijske in vzgojne aktivnosti so usmerjene v promoviranje krvodajalstva kot solidarnostnega gibanja za ohranitev življenja ter kakovosti zdravja ljudi. Program se izvaja po javnih pooblastilih Zakona o Rdečem križu. V letošnjem letu smo uspešno izvedli krvodajalsko akcijo v mesecu maju in decembru. Decembra smo evidentirali 281 krvodajalcev. Na OZRK Ribnica opažamo, da od leta 2000 raste število darovalcev krvi. Po podatkih OZRK smo v letu 1999 evidentirali 398 krvodajalcev v dveh dvodnevnih akcijah, leta 2000 475, 2001 510 ter leta 2002 521 krvodajalcev. Število krvodajalcev prikazuje tudi večjo osveščenost ljudi za humano akcijo, kot je krvodajalstvo. Najbolj zaslužnim krvodajalcem smo podelili priznanja.

V mesecu januarju pa smo organizirali srečanje krvodajalcev, kjer smo podelili priznanja za 25., 50., 60., 80. in 390. darovanje krvi.

Svet Evrope in Evropska unija sta sprejela smernice 98/381 EEC, ki v četrtem odstavku 3. člena poudarjajo, upoštevajoč uporabo krvi in krvne plazme človeškega izvora, kot material za pripravo zdravil. Države članice morajo sprejeti ukrepe za uveljavitev družbene samozadostnosti pri preskrbi s človeško krvjo in plazmo. V ta namen bodo spodbujale prostovoljno in neplačano dajanje krvi in plazme ter sprejele ukrepe za razvoj proizvodnje in uporabo izdelkov iz človeške krvi in plazme, pridobljene s prostovoljnimi in neplačanimi akcijami darovanja krvi.

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica nudi krvodajalcem poseben popust za prostovoljno zavarovanje, ki krvodajalcem, ki imajo zavarovalno polico prostovoljnega zavarovanja pri vzajemni zavarovalnici, nudi poseben popust na premijo. Popust znaša 10 %, lahko pa ga izkoristijo tisti zavarovanci, ki so darovali kri 20 - krat in več. Pravico si pridobijo s potrdilom OZRK, ki vodi evidenco krvodajalcev.

OZRK Ribnica
Breda Oražem

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina

ALJAŽA

KAUKOVIČA

se iskreno zahvaljujemo kaplanu Igorju Stepanu za opravljen obred, pevcem, trobentarjem, vsem sosedom s Prijateljevega trga, sorodnikom, znancem, prijateljem, kolektivu Krona in sinovim prijateljem za podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala, vsem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani in vsem, ki ste sina pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča mamica Irena

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
tiho, mirno si zaspal,
a v srcih naših boš ostal.
Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal,
ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, tasta in starega ata

LEPOLDA KUSTERLETA

z Brega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu. Hvala za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in svete maše. Hvala osebju Zdravstvenega doma Ribnica, ki mu je zadnje dni življenja nesebično pomagalo. Hvala gospodu župniku Maksu Ipavcu, ministrantom, pevcem, pogrebni službi Komunale Ribnica, združenju šoferjev in avtomehaničkov Kočevje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči vsi njegovi

Prazen dom je in dvorišče,
oko zaman tebe išče,
solza, žalost in bolečina te zbudila ni,
ostala je le praznina, ki boli.

ZAHVALA

O božiču smo izgubili našega moža, očeta in starega očeta

LADISLAVA ORAŽMA

iz Dolenje vasi

Zahvaljujemo se sosedom, prijateljem, zdravnici Alenki Žagar, patronažni sestri Mariji, župniku Branku Potočniku in vsem, ki ste mu v času njegove boleznin nemoči stali ob strani, ga obiskovali in mu pomagali.

Bil je človek, ki je za seboj pustil veliko sledi, zato smo ga na njegovi zadnji poti pospremili v res velikem številu. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Za lepo opravljen obred pa se zahvaljujemo župnikom, gasilskemu društvu in pevcem.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

IVANE ARKO

iz Ribnice

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujem se dr. Alenki Nadler Žagar za izkazano skrb; gospodu kaplanu za lepo opravljen obred ter pevcem in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Sin Polde

Nekje v tebi je bol bila,
zamahnil si z roko, češ saj bo šlo.
Pa ni končalo se tako.

Zdaj prazen je naš dom, dvorišče,
povsod oko zaman te išče.

Sreča s teboj nas je zapustila,
zdaj le grenka solza
grob bo tvoj rosila...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubečega moža in skrbnega ata

ANTONA PIRNATA

z Velikih Poljan

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala g. Janezu Kmetu za njegovo pomoč v času boleznin. Posebna zahvala dr. Alenki Nadler Žagar ter celotnemu osebju ZD Ribnica.

Zahvala tudi domačemu cerkvenemu zboru za peto mašo in ganljivo zapete žalostinke ter župniku g. Masniku za lepo opravljen obred. Lepa hvala gasilcem ter predstavniku TD Grmada g. Francu Šilo za poslovilne besede.

Iz ljubezni do njega
vsi njegovi

RAZUMETI ŽENSKO V MENOPAVZNIH LETIH

Ko bi ženska naposled lahko uživala v doseženih življenjskih rezultatih, se pojavijo telesne in duševne spremembe, ki ji mnogokrat zagrenijo življenje. Še nedavno so pomenile spremembe v menopavzi za žensko neko dokončno stanje, ki jo je opozorilo na minljivost in konec vsega lepega. Toda danes, ko ima pri petdesetih pred seboj še en sonček tretjine življenja, ki ga želi preživeti kvalitetno in ustvarjalno, je tako razmišljanje preteklost - "za v kanto za smeti"!

Zjutraj se ob zvonjenju budilke z velikim naporom dvigne iz postelje, ponoči se je večkrat prepotila in odkrila, slabo spala, že navsezgodaj je nejevoljna in v ogledalu nič kaj dobi sama sebi všeč: vidi podočnjake in gubice na obrazu, uvelo kožo in vedno večjo telesno težo in krilo ji postaja v pasu preozko. Je brezvoljna, sprti pozablja, po kaj je bila namenjena. Menstruacija ji spet zamuja ali pa je prišla prekmalu. Ob službi in številnih obveznostih doma se ji zdi, da ne uspe več toliko narediti kot nekoč. Pogosto spremeni razpoloženje, celo sproži spor, predvsem doma, zaradi česar ji je pozneje žal.

V njej neprenehoma brnijo živci. Občasno lahko dobi napade hitrega utripanja srca. Brezvoljnosti se pridružijo še vročinski polivi čez dan, morda sredi pomembnega sestanka, enkrat ji je vroče, drugič jo zebe. Sprašuje se, ali njeno življenje poteka tako, kot si ga je nekoč zamislila.

Po celodnevem naporom urniku si niti najmanj ne želi nežnosti ali spolnosti. Njena brezvoljnost in pomanjkanje energije iz dneva v dan rasteta. Okolica jo včasih obtoži, da je sitna in živčna, in počasi se sama zave, da je "klimakterična".

SIMPTOMI MENOPAVZE

Približno petnajst odstotkov žensk težav nima, pri polovici pa so malo izražene. Hude težave, kjer je potrebno zdravljenje, ima približno četrtina žensk. Težave se lahko pojavijo posamično ali po več hkrati. Pogosto oponašajo znake drugih boleznih in nemalokrat se izbrani osebni zdravnik odloči za preiskavo funkcije ščitnice, zdravljenje depresije, nespečnosti, živčnosti, debelosti in sindroma kronične utrujenosti. Hkrati pa ni vsaka težava pri ženski v obdobju med petinštiridesetim in petinpetdesetim letom znak menopavze. Diagnozo postavi osebni zdravnik ali ginekolog.

KAJ JE MENOPAVZA?

Menopavza je čas zadnje menstruacije (mesečnega perila), ki jo ima ženska. Datum določimo potem, ko ženska leto dni nima več mesečnih krvavitev. Ni mogoče napovedati, kdaj se bo pri določeni ženski pojavila. Je naravni pojav. Izjemoma nastopi zaradi operativne odstranitve jajčnikov ali zdravljenja z nekaterimi zdravili.

Starost ob menopavzi je genetsko pogojena. Običajno se pojavi med petinštiridesetim in petinpetdesetim letom, v povprečju pri sedemštiridesetih letih in sedmih mesecih. O prezgodnji menopavzi govorimo, če ta nastopi prej, o zapozneli pa, če nastopi pozneje. Čas med menopavzo in po njej imenujemo "klimakterij".

Vzrok za motnje v mesečnem perilu, slabo počutje, vročinski valovi čez dan in močno potenje, spremembe razpoloženja, nespečnost in pešanje spomina je postopno upadanje izločanje ženskih spolnih hormonov. Spremembe v nadledvični žlezi povzročijo povečano telesno težo in večjo poraščenost.

Pri nekoliko starejši ženski se lahko pojavijo pogosto mokrenje in nehoteno uhajanje seča, srbenje zunanega spolovila, suha nožnica in boleči spolni odnosi. Spolni hormoni imajo v življenju ženske pomembno zaščitno vlogo. Po menopavzi, ko preneha njihov zaščitni učinek, se pri ženski povečajo vrednosti holesterola in maščob v krvi. Tveganje za razvoj bolezni srca in ožilja ter možganskih bolezni se značilno poveča. Pozneje se pojavi zmanjšanje količine kostnega tkiva ali strokovno osteoporozo, ki pa je v starosti pri ženski glavni vzrok za prelome kosti.

HORMONSKO NADOMESTNO ZDRAVLJENJE LAHKO POMAGA!

Zaradi boljše poučenosti žensk in daljše življenjske dobe narašča zanimanje za zdravljenje klimakterijskih težav in njenih posledic. Sodobno življenje zahteva od ženske uspešnost, mladost in lepoto, zato težko sprejema starajočo se, zagrenjeno, depresivno, sitno in neurejeno žensko, mater in sodelavko. Če so težave v menopavzi hude in motijo vsakodnevno življenje in delo ženske, je hormonsko zdravljenje smiselno in potrebno. Nekateri ženske začno v obdobju menopavze obsedeno skrbeti za svoje počutje in videz. Včasih zaradi številnih težav, ki se pojavijo, potrebujejo pomoč strokovnjakov: psihologa, ginekologa, internista, višje medicinske sestre. Le-ti ženski pomagajo razumeti menopavzo in spremembe, ki so z njo povezane, razviti lastno samosposobnost in omogočiti dobro počutje v okolju...

Ko se ženska odloči, da bo svoje težave zaupala ginekologu in višji medicinski sestri, jo ta pred izbiro hormonskega nadomestnega zdravljenja pouči o prednostih in tveganju jemanja zdravil.

Pravi ginekološki pregled, pregled dojk, pregled z mamografom in laboratorijski pregled, sestra ji izmeri pritisk, se pogovorita o prehrani, načinu življenja, kajenju, alkoholu. Ker je hormonsko zdravljenje dolgotrajno, so potrebne redne ginekološke kontrole. Za lajšanje najhujših menopavznih težav je zdravljenje kratkotrajno (dve do tri leta), za zaščito in zdravljenje osteoporoze ter srčnožilnih bolezni pa dolgotrajno. Zdravimo z nadomestnimi hormoni v obliki tablet, obližev in injekcij.

POMAGA LAHKO ESTROGEN

Pomanjkanje ženskega hormona estrogena v pozni menopavzi povzroči tanjšanje sluznic zunanega spolovila, nožnice in sečnice. Kaže se kot neprijetno srbenje zunanega spolovila in nožnice ter ponavljajoče se vnetje nožnice in sečnega mehurja. Splošno počutje ženske je zaradi stalnega srbenja in pekočega sklenja lahko zelo moteče. Ženska se zaradi srbečice in izcedka prepogosto umiva, uporablja preveč mila za intimno rabo, se praska, in stanje se poslabša. Spolni odnosi postanejo boleči ali sploh nemogoči, kar velikokrat ni v skladu s partnerjevimi željami, kajti on ima v enaki starosti lahko še veliko željo po spolnosti. Polovica žensk zaradi teh težav poišče pomoč pri zdravniku, nekaj pa se jim, ker težave niso izrazite, postopoma prilagodi. Če ženska nima mozza, jo stanje večinoma sploh ne moti. Zaradi pomanjkanja hormonov se mišični tonus medeničnega dna zmanjša, vezivno tkivo izgublja napetost, spremembe zajamejo tudi sluznico sečnice in mehurja. Pojavi se lahko pogosto mokrenje in uhajanje seča, v začetku lahko po kapljicah in le občasno, pozneje pa v večjih količinah in stalno.

Za težave s suho nožnico in pogostim mokrenjem ter uhajanjem seča predpišemo majhne odmerke ženskih hormonov v obliki vaginalnih svečk, krem, mazil ali tabletk. Zdravila, ki se vstavljajo v nožnico, se uporablja dovolj dolgo. Praviloma v začetku dvakrat tedensko, za vzdrževanje zdravljenja pa enkrat tedensko. Le tako bo lahko hormon v

vaginalni svečki, kremi ali tableti pomagal okrepiti nožnično tkivo. Do opaznega izboljšanja ponavadi mine štiri do šest tednov. Če je poleg suhe nožnice prisotno tudi vnetje, je potrebno še lokalno zdravljenje z antibiotiki. Umivati se je treba vsak dan pod tekočo vodo, izpiranje nožnice ni zaželeno. Prizadete naj ne bi uporabljale nobene mila za intimno umivanje in penečih kopeli.

KAKO SI LAHKO POMAGAM SAMA?

Veliko je stvari, ki jih lahko storite, da si pomagata skozi menopavzo.

Če kadite, je zelo priporočljivo, da kajenje trajno opustite. Tako boste upočasnile osteoporozo, koristile pa boste tudi svojim žilam in pljučem. Veliko se gibajte - hoja navkreber je koristna, po stopnicah, lahkoten tek, lahka aerobika, ples, plavanje, kolesarjenje. Pazite na prehrano - odvečna teža. Poskrbite, da boste užile dovolj kalcija, uživajte veliko mleka in mlečnih izdelkov (jogurt, sir), sveže zelenjave, soje, sadje. Prehrana naj bo dobro uravnotežena, da se ne boste zredile. Če pijete alkoholne pijače, jih pijte zmerno.

Menopavza se pojavi v času, ko je potrebnih veliko sprememb v življenjskem slogu. Naj vam ne vzame pogum! Vredno si je prizadevati, da ostanete v dobri kondiciji in zdrave, za to pa potrebujete besede, pogovor, smeh, prijatelje in pa tudi kakšno šalo na svoj račun.

Vms. Lilijana Zamida

DRUŠTVO LJUBITELJEV ČEBEL APIS

Ob 100-letnici čebelarjenja na prostoru sedanjega društva nudi Društvo ljubiteljev čebel APIS, Ribnica podatkovni material za izdelavo diplomske, seminarske ali drugačne naloge študentu, dijaku ali drugemu interesentu. Društvo ljubiteljev čebel si pridržuje pravico, da uporabi to nalogo za potrebe predstavitve Društva brez odškodnine avtorju. Prav tako je ta dolžan vrniti posojeni arhivski material društva. Tematika je primerna za študente ali dijake agronomske, veterinarske ali zgodovinarske smeri. Interesenti naj pokličejo tajnika društva na tel.: 031/ 625 194 (Šega).

APIS, Ribnica

REPUBLIKA SLOVENIJA
Center za socialno delo
Ribnica, Škrabčev trg 17, 1310
Ribnica

Otroški dodatek (Novost od 01.01.2003)

Posamezni znesek otroškega dodatka se od 01.01.2003 poveča za 20% predšolskemu otroku v starosti od 1 leta do vstopa v osnovno šolo, če ni vključen v predšolsko vzgojo (vrtec), v skladu s predpisi, ki urejajo vrtece. Pravico do povečanega otroškega dodatka se uveljavlja na Centru za socialno delo Ribnica z obrazcem IZJAVA, ki ga dobite na tem centru osebno ali tako, da pokličete po telefonu na številko 8361-003 go. Darinko Jankovič.

Direktorica
Majda Vrh

RAZPIS

Turistično društvo Grmada, Velike Poljane, Ortnek išče oskrbnika za kočjo na Grmadi.

Kočja na Grmadi je odprta skozi vse leto ob sobotah, nedeljah in praznikih. Kdor ima veselje do dela z ljudmi v gorskem okolju, naj pošlje ponudbo na naš naslov do 15. februarja 2003. Dodatne informacije dobite po telefonu: 041 663 972.

Naslov: TD Grmada, Velike Poljane, Ortnek

Ribnica dobila povračilo za varen prevoz otrok v šolo

Občina Ribnica je v decembru 2002 od Ministrstva za šolstvo, znanost in šport prvič prejela del sredstev za prevoze učencev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zveri. To financiranje se nanaša na preteklo šolsko leto, tj. za obdobje od 1.9.2001 do 23.6.2002. Pridobljena sredstva znašajo 16 mio SIT in predstavljajo ca. 40-procentni delež v celotnem znesku šolskih prevozov. Sofinanciranje sredstev z namenom, da bi zagotovili varne poti v šolo zaradi velikih zveri, je dobilo zakonsko podlago v letu 2001, ko se je na pobudo poslanca in nekdanjega župana gospoda Jožeta Tanka spremenil zakon o financiranju vzgoje in izo-

braževanja. V skladu z novelirano zakonodajo je namreč država dolžna zagotavljati sredstva za prevoze učencev osnovne šole, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zveri in če je njihovo prebivališče oddaljeno manj kot 4 km od osnovne šole. Ogrožene šolske poti so bile določene na podlagi mnenja Zavoda za gozdove Slovenije in v skladu z vladno Strategijo upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji. Nevarnih poti v šolskem letu 2002/2003 trenutno MŠZŠ ne sofinancira, pričakujemo pa, da bomo tudi v letošnjem šolskem letu pridobili pripadajoča državna sredstva. Na ta način bomo lahko obdržali obseg že vpeljanih šolskih prevozov, ki so organizirani izključno zaradi nevarnosti medveda na območju občine Ribnica.

Metka Tramte
Oddelek za družbene dejavnosti

OBČINA RIBNICA
Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica, Slovenija, Telefon: 01/ 837 20 03
Faks: 01/ 836 10 91, E-pošta: obcina.ribnica@siol.net

S potekom mandata prejšnjega občinskega sveta je poteklo tudi članstvo predstavnikom občine, ki le-te imenuje v organe javnih zavodov, javnih skladov, javnih podjetij in skladov, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Občina. Čimprej bo potrebno imenovati nove člane, zato vas Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

poziva,

- da do 15. februarja 2003 posredujete morebitne predloge za imenovanje v:
- Svet javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša enega predstavnika uporabnikov,
 - Svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Franceta Prešerna Ribnica tri člane (izmed delavcev občinske uprave ali občinskih organov ter občanov posameznih naselij šolskega okoliša),
 - Svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Ribnica dva predstavnika,
 - Svet javnega vrtca Vrtec Ribnica tri predstavnike (izmed delavcev občinske uprave ali občinskih organov ter občanov posameznih naselij okoliša, ki ga vrtec pokriva) in
 - Svet javnega zavoda Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica enega člana.
 - Uredniški odbor občinskega glasila Rešeto (odgovornega urednika in dva člana),
 - Programski svet občinskega glasila Rešeto (pet do sedem članov).

Predloge posredujte na naslov: Občina Ribnica, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Gorenjska cesta 3, Ribnica.

Predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Franc Češarek

Informacija o spremembah v obveznem zdravstvenem zavarovanju

S 1. 1. 2003 stopijo v veljavo določbe spremenjenega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter nov zakon o delovnih razmerjih. Temeljni cilji zakonskih sprememb naj bi izboljšali pravno varstvo zavarovanih oseb v postopkih odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, poenostavili postopke odločanja o pravicah ter povečali pomen strokovno-medicinskih indikacij pri odločanju o pravicah. Najpomembnejša sprememba je ukinjanje zdravniških komisij kot izvedenskih organov Zavoda. To delo po novem opravljajo "imenovani zdravniki" in zdravstvene komisije Zavoda, ki imajo ustrezna pooblastila, da zavarovanim osebam in delodajalcem v splošnem upravnem postopku omogočajo učinkovito varstvo pravic.

Spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela sledijo novemu zakonu o delovnih razmerjih in se kažejo zlasti v razširitvi pravice do nadomestila plače v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, novi razmejiti obveznosti med delodajalci in Zavodom, urejanju področja nadomestil za čas začasne zadržanosti od dela v smislu izboljšanja evidenc o začasni zadržanosti od dela ter v razširitvi pravice do nadomestila plače tudi v primerih prostovoljnega darovanja krvi. Finančne posledice zakonskih sprememb znašajo za Zavod po prvih ocenah letno najmanj 3,4 mlrd SIT. Ker gre za obsežne spremembe, je Zavod v ta namen izdal posebno številko Občasnika - interne glasila Zavoda, objavil posebno informacijo na svojih spletnih straneh ter posodobil tudi informacije, ki so objavljene na avtomatskem telefonskem odzivniku Zavoda na telefonski številki 01/30-77-300, v okviru poglavja 6, 8 in 9.

Služba za stike z javnostjo
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

RAZPRODAJA VOZIL LETNIKA 2002

RENAULT

LAGUNA ...
EUROAX*
+ 400.000 SIT

TWINGO...
popust do
200.000 SIT

CLIO...
popust do
200.000 SIT

THALIA...
EUROAX*
+ 250.000 SIT

MEGANE...
EUROAX*
+ 300.000 SIT

BON zvestobe
50.000 SIT

SCENIC...
EUROAX*
+ 300.000 SIT

* STARO ZA NOVO

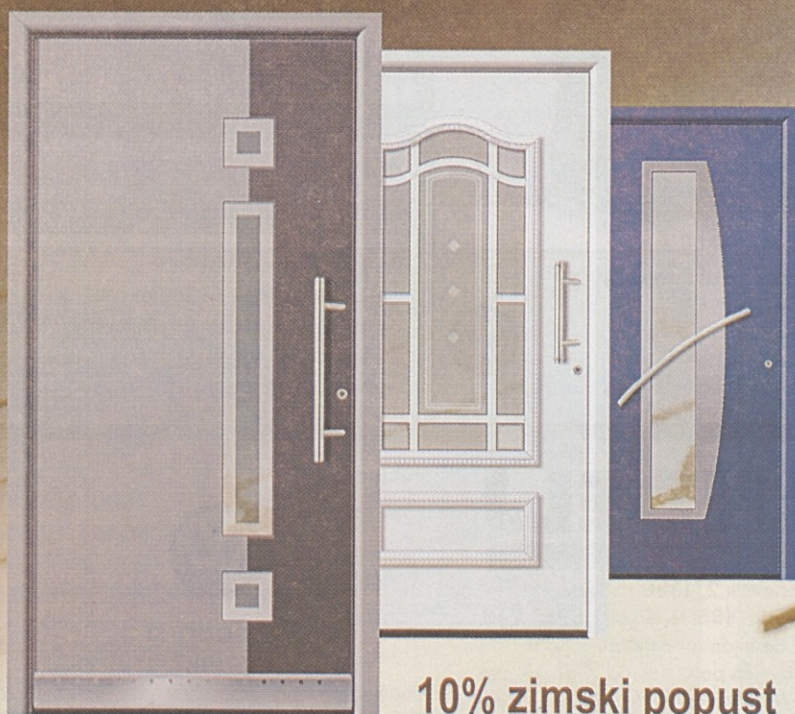
AVTOCENTER
RUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444
Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

VHODNA VRATA IZ ALUMINIJA

- > preko 200 modelov vrat v moderni ali klasični izvedbi
- > sodobna konstrukcija > varnostno okovje > enostavno vzdrževanje
- > dolga življenjska doba > bogata izbira različnih zasteklitev, barv, kljuk, prijemal, nabiralnikov ter druge dodatne opreme

10% zimski popust

- lesena okna in vrata
- aluminij/ les okna
- pvc okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- aluminij okna in vrata
- polkna, rolete, komarniki

- svetovanje - izmera - montaža - servis
- 5% gotovinski popust
- brezplačen prevoz do 100 km
- ugodni kreditni pogoji TOM+0

INLES d.d.
SI - 1310 Ribnica, Kolodvorska 22

Maloprodaja Ribnica
01 8377 162, fax: 01 8377 331
e-mail: info@inles.si

inles OKNA
VRATA

Laserski telefaks F101

AKCIJSKA CENA
89.904,00 SIT +DDV

- Telefaks hitrost prenosa podatkov 33.600 bps
- Fotokopirni stroj 8 strani/min

Laserski telefaks F102

AKCIJSKA CENA
119.871,00 SIT +DDV

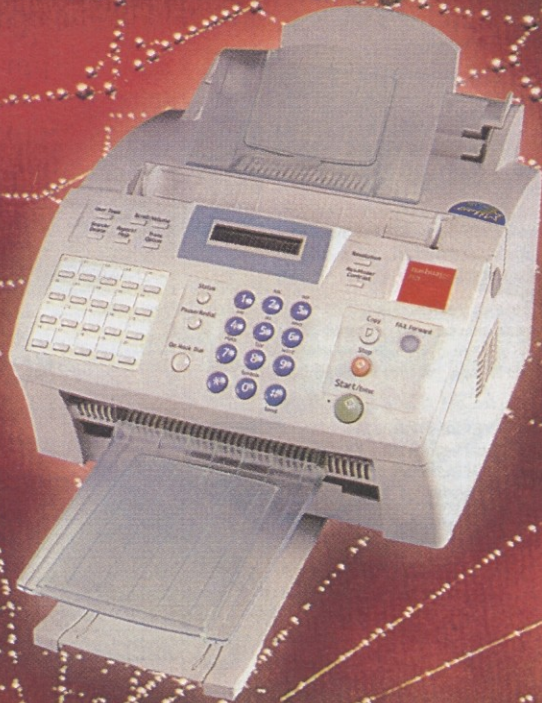
- Telefaks hitrost prenosa podatkov 33.600 bps
- Fotokopirni stroj 8 strani/min
- Tiskalnik 8 strani/min
- Optični čitalec TWAIN

Vibor

URADNI ZASTOPNIK IN SERVISER:
VIBOR d.o.o., Brnčičeva 11b, 1231 Ljubljana
tel.: 01/561 33 21, fax: 01/561 12 54
E-mail: info@vibor.si
p.e.: Maribor, tel.: 02/250 29 40

Pooblaščen prodajalec in serviser:
TRIXIN d.o.o., Obrtniška 5, Koper, tel.: 05/625 91 10
SECOPI d.o.o., Vojkova 77, Ljubljana, tel.: 01/565 73 80

Pooblaščen prodajalec:
DIGITAL LOGIC d.o.o., Kranj, tel.: 04/236 56 66
TRUECAD d.o.o., Ravne na Koroškem, tel.: 02/821 77 60
BITIS d.o.o., Ribnica, tel.: 01/836 97 90
DZS d.d., Ljubljana, PE po Sloveniji

nashuatec

Hop! Financiranje urejeno
le z osebno izkaznico ...

... nakup pa lažji za 300.000 SIT.

Lupo hop – s servo volanom še bolj okreten in primeren za mestno vožnjo. Ob nakupu vam ostane kar 300.000 tolarjev! Izberete lahko ugodno financiranje z minimalnim 20 % pologom, ki ga omogoča podjetje Porsche Kredit in Leasing SLO, d.o.o. Uredite ga takoj, potrebujemo le nekaj vaših podatkov in vašo osebno izkaznico!

Lupo hop

Število vozil in modelov je omejeno.

POZOR, ODJUGA!

Odmrznjene cene vozil letnika 2002!

Polo: -200.000 SIT
Golf: -330.000 SIT
Passat: -500.000 SIT

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo Basis in Confortline
VW Golf Edition 1.9 TDI, 1.9 SDI, 1.4
VW Lupo Hop 1.0, servo
VW Passat limuzina 1.9 TDI/130 KM Trendline Exclusive
VW Passat variant 1.9 TDI/130 KM Basis, Exclusive
VW Transporter T4 furgon s podaljšano kabino, dmr
2.5 TDI, mehanska klima, (letnik 2001)

VOZILA NA ZALOGI letnik 2003

VW Bora 1.9 TDI, 74 kW
VW Sharan 1.9 TDI, 85 kW

TESTNA VOZILA

VW Polo 1.2, comf., 3 v

RABLJENA VOZILA

VW Golf 1.4 Generacija, letnik 2000
VW LT 35, šasija SMR, 2.5 TDI/75 kW, 1998
VW Polo 1.9 SDI Confortline, 5 v, climatronic,
elektropaket, ABS
Renault 5 five, letnik 1995

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vsejljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vsejljiva, močna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).
- LOŠKI POTOK - Hib, center - stanovanjska stavba, vel. parc. ca 500 m², takoj vsejljiva, klas. ogrevanje, el. voda, cena 9,5 mio SIT ali 44.000 EUR.
- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, vel. parc. ca 200 m², el., voda, vsejljiva, KT, CK, cena 7,7 mio SIT ali 34.500 EUR.
- RIBNICA - Bukovica, starejša stanovanjska hiša - vsejljiva takoj, vel. parc. cca 1260 m², cena 8,1 mio SIT ali 36.000 EUR.
- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša - s poslovnim prostorom 37 m², trgovina in gospodarsko poslopije, vel. parc. 608 m², zemlj. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.
- OSILNICA - Padovo - Kolpa, kmetijska primerna za vikend - stan. hiša in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.
- RIBNICA - Sodražica, center, starejša stan. hiša z gospodarskim poslopijem, potrebna adaptacije, dok. pridobljena, vel. parc. cca 1668 m², cena 10,95 mio SIT (48.000 EUR).
- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, III. gradb. faza z gospodarskim poslopijem in travnikom, v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.
- STARA CERKEV - Koblarji, starejša stan. hiša, 8x14m, kompletno opremljena, dve etaži, klasično ogrevanje, vel. parc. cca 1000 m², takoj vsejljiva, lepa lokacija, cena 18,9 mio SIT ali 82.500 EUR.
- STARA CERKEV - Koblarji, novejša stan. hiša, 9x11m, kompletno opremljena, dve garaži, CK ogrevanje na olje, vel. parc. cca 1000 m², takoj vsejljiva, lepa lokacija, cena 18,0 mio SIT ali 78.500 EUR.
- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12x10 m, novejša, V. gradb. faza, z vsa dokumentacija, cena 11,4 mio SIT ali 9.000 EUR.

STANOVANJA:

- NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vseilje približno 4 meseca.
- RIBNICA - center, dvonipolno sobno stanovanje 61,21 m², v pritličju, KT, TEL, CK, balkona ni, cena 10 mio SIT ali 44.500 EUR. =
- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.
- DOLENJA VAS - dvosobno 61,05 m², prvo nadstropje, etažna centralna, vsejljivo takoj. Cena 7,95 mio SIT ali 34.28 EUR.
- KOČEVJE - center - dvosobno 50,35 m², v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 7,5 mio SIT ali 32.328 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR)
- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vsejljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena

19,4 mio SIT ali 89.500 EUR.

- RIBNICA - obrtni center Ugar, poslovni objekt, mizararska del. - možnost tudi drugih dejavnosti, vel. objekta 267 m², zemljišče 1444 m², vsa infrastruktura, tel. CK na olje, cena 30,1 mio SIT ali 133.000 EUR.
- KOČEVJE - bivša Oprema - okrepovalnica v izgradnji v nadstropju, vel. cca 100 m², z ustreznimi prostori, kot jih prehidveva zakon o gostinstvu. Cena 10,7 mio SIT ali 47.500 EUR.
- KOČEVJE - Stara Cerkev, gostinski lokal ob glavni cesti, potreben obnove, cena 22,5 mio SIT ali 97.000 EUR.

PARCELE:

- RIBNICA - Ob ribnikih, kmetijska parc. ca 47 a, cena po dogovoru.
- GRADBENE PARCELE:**
- RIBNICA - Hrastle, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².
- ORTINEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

VIKENDI:

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, vel. parc. ca 200 m², takoj vsejljiva, KT, CK, cena 7,7 mio SIT ali 34.500 EUR.
- KOČEVJE - Mačkovec, vikend z gosp. poslopijem, vel. zemljišča 1.160 m², takoj vsejljivo, sončna lega. Cena 5,8 mio SIT ali 25.250 EUR.

KUPIMO

HIŠE:

- RIBNICA - okolica, več starejših hiš v Ribnici in okolici kupimo za znane kurpe. Cena od 15.000 do 40.000 EUR.

NAJAMEMO

HIŠE

- RIBNICA - okolica, najamemo več stanovanjskih hiš, normalni pogoji bivanja.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, poslovni prostor - trgovina, 75 m², z vsa infrastrukturo, in še tri pisarne, dok. urejena, cena po dogovoru mesečno, vsejljivo takoj.
- RIBNICA - center, gostinski lokal oddamo v najem, kompletno urejen z vsa dokumentacija, cena po dogovoru.
- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m², Tovarno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el. voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.
- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.
- RIBNICA - center, oddamo VILD na zelo dobri lokaciji za mime dejavnosti, ca 330 m² koristne površine, vel. parc. 1635 m², cena po dogovoru.
- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vsa dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

STANOVANJA:

- RIBNICA - center, 2 garsonjeri v I. nadstropju stanovanjske hiše, cena po dogovoru.

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA SE PRI
URŠNJAKU OBRABČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

- GOSTILNA:**
- pon.: od 9^h - 15^h
 - tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
 - pet., sob.: od 9^h - 24^h
 - ned.: od 10^h - 15^h
 - Tel.: 83 62 621

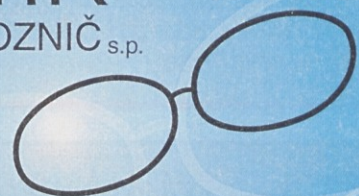
MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^h30
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h

• Tel.: 83 62 126

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

**Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367**

**Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto**

INTERALTA

PVC OKNA IN VRATA

**AKCIJA - ODKUP STARIH OKEN
ZA VSAKO ZAMENJANO STARO
OKNO NUDIMO
OD 3.000 DO 12.000 SIT.**

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

MENJALNICA

MiKEL IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

§ odkup in prodaja deviz
§ odprto od 8^h do 18^h (non-stop)
§ hitro opravljene storitve, brez vrst
§ ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

MicroERA

**ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica
Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779
e-mail: js@amis.net, http://home.amis.net/microera/

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

**KNAUF
Armstrong
RIGIPS**

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

blesk2

Tone Pogorelec

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 01 8634-533
GSM: 041 712 103

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

OPTIKA ANITA

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Alojz Pugelj s.p.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665

GSM: 031/760-697

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept
tel.: 8955-558*

NOVA SEAT CORDOBA PREDSTAVITEV V FEBRUARJU

NUDIMO PORSCHE KREDIT IN LEASING

Joras Center

Prodaja in servis vozil SEAT
Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

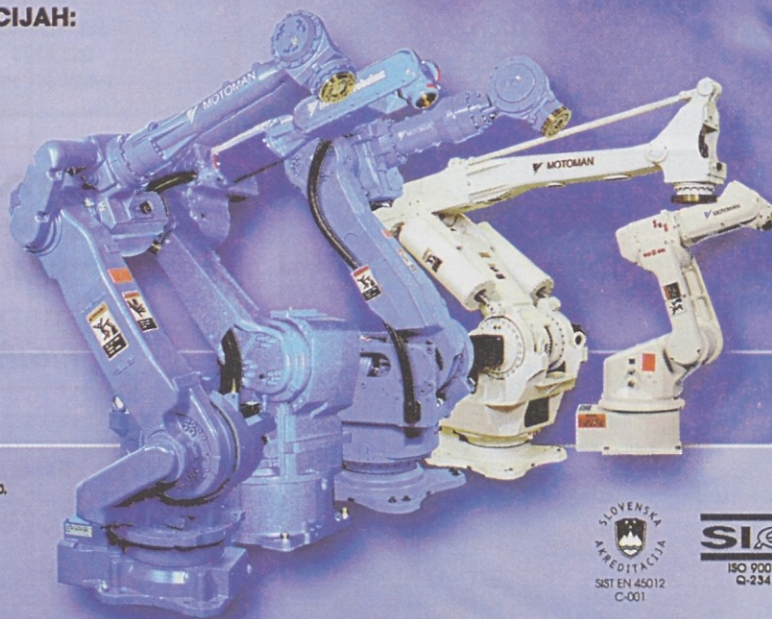
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

tel.: +386 (0)1 83 72 410

faks: +386 (0)1 83 61 243

e-mail: info@motomanrobotec.si

www.motomanrobotec.si

PRED NAMI JE REFERENDUMSKO LETO

(ste ZA ali PRED?)

Leto referendumov torej. Prvi se je v nedeljo, 19. januarja, iztek po pričakovanjih: vlada proti ljudstvu = 1:1. Marsikdo se je tisto nedeljo spraševal, čemu toliko referendumov, čemu takšno zapravljjanje denarja za stvari, ki bi jih morali rešiti ministri s svojimi svetovalci, ekonomski strokovnjaki. Čemu potem dobro plačani vladni uslužbenci? Razpustimo vlado in se državljani vsako nedeljo odločajo o pomembnih stvareh za prihodnost naše domovine.

V naslednjem letu naj bi postali polnopravna članica Evrope in jasno je, da se morajo tudi takšni velikani, kot so Slovenske železnice, Pošta, Komunala... prilagoditi širšemu, svobodnemu trgu, seveda pod budnim očesom države. Tukaj debatate torej ni.

Če pa so nekateri, pa kar veliko jih je bilo, Telekomu preplačali svoj priključek in potem še plačujemo njihove storitve po skoraj že evropskih cenah s slovenskimi plačami, pa je tudi logično, da je treba denar vrniti. Če država zahteva svoje, bomo pa tudi državljani svoje, a ne? Toda tako Telekom kot vsa javna podjetja vam za zamudo pri plačilu, bog ne daj, da bi jim bili kaj dolžni, zaračunajo zakonsko tako mastne obresti, da se marsikomu obrne. Bodo Telekomovi "preplačniki" dobili obresti?

Ja, še nekaj referendumov nas torej čaka letos, najbolj odmeven pa bo vsekakor posvetovalni referendum o vstopu v zvezo NATO in EU, od koder smo vabila že dobili. Tudi udeležba bo takrat precej višja, saj se bomo odločali o svoji prihodnosti, kje in kako bomo živeli.

Ne bomo zdaj razpravljali o tem, kako glasovati, ker nas lahko takoj obdolžijo napeljevanja in podku-

pljivosti pa še kaj!

Dejstvo pa je, če ne bomo notri, bomo zunaj. Banalna primerjava ob tem je recimo ta: Na nedeljsko kosilo vas povabi premožni daljni sorodnik, s katerim ste zaradi bedastih vzrokov prekinili stike, potem pa se odločate: sprejeti povabilo ali ne? Če sprejmete, vas bo po kosilu povabil še na družabno srečanje, če zavrnete, vam bo pošteno zameril in spet boste ostali pri hrenovkah in čepeli doma.

Res pa je, da si boste hrenovke sami skuhal, ker se počutite manj vredne, če bi vam kuhali drugi.

Skratka, odločali se bomo o strateških vprašanjih, o katerih se bo v februarju kresalo podolgem in počez in deležni bomo na kupe promocijskega gradiva, pa tudi kakšen protest in jutro po referendumu bo pokazalo, ali smo Slovenci še tako složni, kot smo bili daljnega leta 1990, ko se je na referendumu o osamosvojitvi ravno tako odločalo o življenjskih vprašanjih, ki so si jih potihoma zastavljale številne generacije pred nami, pa jim ni bilo dano, da bi dvignile glavo.

Takrat smo se odločili pravilno, čeprav "jugo nostalgiki" še vedno pravijo, da bi bilo bolje živeti skupaj. Ja, bilo je dobro, zdaj pa bi bilo precej drugače, če bi delili skupni proračun.

*Življenje teče, Zemlja se vrti,
z njo tudi mi.*

Kako živeli bomo, odločala bova jaz in ti.

Na vaših policah se tudi že sedmo leto vrti Rešeto. Kar v redu, a ne? "Vse najboljše, pa še na mnoga leta," bomo rekli!

Vam pa tudi, kolikor koli že!

Marko Modrej

nekaj let leži v mojem arhivu. V njem je podrobno opisan, in z ilustracijami opremljen, začetni pristop k temu amaterskemu delu, orodje, ki je potrebno za začetek, laesne vrste za rezbarstvo, nekoliko zgodovine, stilne dobe, odnos do oblikovanja in drugo.

Ugodil bom tudi želji tistih, ki želijo, da bi se srečali, da bi lahko povedal svoje izkušnje ter nakazal način doživljanja te umetnosti, ki je posebej privlačna za upokojece.

Drago Košir st.

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **10. februarja 2003**.

Pravilna rešitev iz 12. številke Rešeta je:

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- 1. nagrado**, ČIŠČENJE PREPROGE, poklanja jo ČISTILNI SERVIS BLESK 2, Bukovica 2, RIBNICA, prejme: **KRISTINA LOVŠIN**, Otavice 16, 1310 RIBNICA.
- 2. nagrado**, ČIŠČENJE PREPROGE, poklanja jo ČISTILNI SERVIS BLESK 2, Bukovica 2, RIBNICA, prejme: **ALENKA LEVSTEK**, Lipovec 13, 1331 DOLENJA VAS.
- 3. nagrado**, DARILNI PAKET, poklanja ga MERCATOR d.d., prejme: **JOŽE IVANEC**, Velike Poljane 8, 1316 ORTNEK.
- 4. nagrado**, DARILNI PAKET, poklanja ga MERCATOR d.d., prejme: **TEJA KOŠIR**, Gornje Lepovče 83, 1310 RIBNICA.
- 5. nagrado**, DARILNI PAKET, poklanja ga MERCATOR d.d., prejme: **VANDA TRDAN**, Dolenjska cesta 45/F, 1108 LJUBLJANA.

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

LEDENI KVIZ

(hrani na suhem in hladnem)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s ...

1. No, pa smo po dolgem času dočakali pravo zimo. Vsaj ob zaključku redakcije je naše kraje zajel pravi polarni mraz. Tako nizkih temperatur ni bilo že nekaj desetletij. Se spomnite, koliko je bilo v pon., 13. januarja, minusa na severu Slovenije?

- D 21° Celzija
A 25° Celzija
J 23° Celzija

2. Ja, sredi januarja smo morali kar pošteno podkuriti. S takšnimi baklami so kurili oz. vabili na pohod na Grmado 24. decembra...

- B kurjači iz Lipovca
A TD Grmada, Velike Poljane
T piromančki iz Prigorice

3. Recimo, da je pri nas zdaj ura 12, opoldne torej. Koliko je ura v Tokiu?

- T 18
K 19
N 20

4. Star slovenski pregovor za mesec januar pravi: Prosinec mrzel, da poka,

- Z sosed celo leto ga "žloka"
F paše, če boža nas topla roka
U sadje v jeseni in moka

5. Naša mesta in vasi so po vzoru zahoda vsako leto bolj okrašeni. Tale zvonec je v prejšnji številki Rešeta bingljal pri oglasnem voščilu...

- G združenja zvonov
R Joras centra
H Inlesa

6. V času od božiča se je dan že precej podaljšal. Do danes se je podaljšal skoraj za 1 uro oz. natančneje...

- P 57 minut
Z 58 minut
I 56 minut

7. Na današnji dan, 31. jan., leta 1865 so v ZDA...

- J pripravili velik piknik za Indijance
O odpravili suženjstvo
K v zastavo všili 50. zvezdo

8. Prejšnjo soboto nas je PD Ribnica povabilo na pohod na Goro Oljko in Dobrovlje. Obe točki imata zanimivo nadmorsko višino. Najvišji točki obeh krajev se namreč razlikujeta za...

- N 10 m
S 1 m
Š 1000 m

9. V našem kvizu se je pred meseci že pojavila takšna oz. podobna črka R. Tokrat je črka, ki jo vidite, zaščitni znak...

- O Rešeta
I Viborja
M Rozamunde

R

10. Čez dva dni se pri nas po izročilu razstavljajo oz. podirajo jaslice, ki so krasile domove in cerkve vse od 24. decembra. Kako pa se imenuje ta dan?

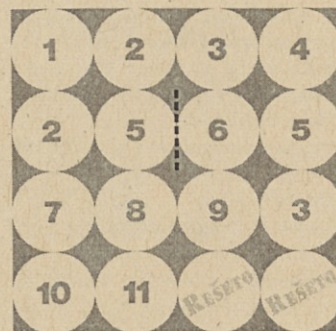
- P Adijo prazniki
E svečnica
R predblaževno

11. Hja, pa smo spet pri koncu. Vsem vodnarjem, ki praznujete v teh dneh, vse najboljše, sreče in zdravja!!! Vodnarji pa boste ali bodo kraljevali natanko do...

- C 18. februarja
O 20. februarja
P 21. februarja

O.p.: Enkrat se je že prikradel tiskarski škrat in malce pomešal črke pred možnimi odgovori, in je bilo veselo, tudi v prejšnji številki, ko sta se v razpredelnici dve črki ponovili. Rešitev je bila VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO VO LETO! Je pa logika povedala, da je bil tisti VO dobesedno vrinjen. Se opravičujemo!

Pravilne rešitve
napišite na
kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na
dopisnici
najkasneje do
10. februarja.

MALI OGLASI

V Dolenji vasi prodamo dvosobno stanovanje, 61 m², prvo nadstropje, etažna centralna, klet, garaža, vsi priključki, takoj vseljivo. Tel.: 031 651 437.

Prodamo peč 'kiperbuš' na trdo gorivo, temno rjave barve, globine 40 cm, malo rabljeno, ohranjeno. Tel.: 8364-629.

V Šmarju Sapu prodamo hišo; dvonadstropna s prizidkom garaže in z vrtom. Velikost parcele 1.200 m². Tel.: 041 / 565 052.

V Ribnici ali okolici kupim starejšo hišo. Možna menjava za stanovanje z doplačilom. Tel.: 041 / 395 132 oz. 01 / 836 23 22.

Sodražica - Podklanec. Prodajam starejšo bivalno hišo. Voda in elektrika v hiši. Cena po dogovoru. Tel.: 01 / 836 03 35.

Inštruiram matematiko in angleščino za osnovno šolo. Informacije po 16. uri na tel.: 041 / 605 463.

Na svojem domu vam pazim otroka. Lahko dopoldne in popoldne. Tel.: 040 / 341 888.

Zaradi finančne obveznosti in ločitvenega postopka nujno prodam nedokončano hišo v Lepovčah. Tel.: 01 / 836 33 62.

Prodajam gradbeno parcelo ali jo zamenjam za dvosobno stanovanje. Tel.: 040 / 550 287.

Obnova, popravilo knjig in vezava revij. Tel.: 041 / 580 402.

Na svojem domu nudim varstvo otrok. Podrobnejše informacije dobite na številki: 040 / 549 878.

PODARIMO 2 meseca starega psička. Ima dolgo črno-belo skodrano dlako in daljša ušesa. Telefon: 8364-277.

Prodajam siloreznicno EPPLE, avstrijsko, v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel.: 01 / 836 03 54.

Prodajam oves. Tel.: 836 30 39 (Marija)

180 INVALIDOV NA NOVOLETNEM

SREČANJU

Društvo invalidov Ribnica je 21. decembra organiziralo novoletno srečanje svojih članov v gostišču Pugelj v Ribnici. Udeležilo se ga je preko 180 članov. Pripravili smo tudi bogat srečelov, saj je bilo 445 lepih dobrotok. Vsaka srečka je tudi zadela, tako da ni nihče ostal praznik rok. Ob tej priliki se društvo iskreno zahvaljuje vsem sponzorjem in donatorjem iz vseh treh občin - Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka - za prispevke in darila za srečelov. Posebno se zahvalujemo tudi medijskemu sponzorju, televiziji R-kanal Ribnica, za pomoč. Bilo je veselo, zabavno in v prijetnem vzdušju, saj se je srečanje raztegnilo pozno v večerne ure, čeprav se je začelo že ob 13. uri.

ODPRAVLJAMO SE V IZOLO

V mesecu februarju bo društvo organiziralo izlet v Izolo, in sicer kopanje v hotelu Delfin.

Izlet bo v petek, 21. februarja. Odhod iz Ribnice bo ob 8. uri izpred avtobusne postaje pri cerkvi, potem gremo preko Jurjevice, Sodražice in Loškega Potoka, kjer naj izletniki počakajo na avtobus.

Prijave sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah, in sicer: v ponedeljek in petek od 9. - 11. ure, od 10.2. do vključno 17.2. oz. do zasedbe mest v avtobusu. Ob prijavi bo potrebno takoj plačati kompletno ceno izleta. Ta bo znana pred pričetkom prijave. Invalidi - ne pa podporni člani - imajo 2.000,00 SIT popusta.

Vabljeni na prvi izlet v novem letu!

Predsednik društva
Alojzij Mihelič

Med invalidi in z njimi

DECEMBER PRI RIBNIŠKIH GASILCIH

Dočakali smo tudi zadnji mesec leta 2002. V gasilskem društvu Ribnica smo ga preživeli kar mirno, pa vendar brez dogodkov, v katerih so bili udeleženi naši člani, ni bilo.

Enkrat smo prevažali pokvarjen avto, drugič pa pomagali vozniku na cesti, ko je bilo potrebno odpeljati karambolirano vozilo. Na Ugar smo enkrat peljali vodo in z njo polili jahališče za konje. Z avtociстерno je gospodar opravil redni letni tehnični pregled, da bomo lahko podaljšali veljavnost prometnega dovoljenja. Na prošnjo občine smo postavljali stojnice za prireditve "Veseli december v Ribnici". Po končanem sejmju smo te pospravili in vrnili Turističnemu društvu. Na prehodu v novo leto smo imeli tudi dežurstvo pri ognjemetu v Gradu. Letos županu ni bilo potrebno dobivati gasilcev iz drugega sektorja, kot jih ni bilo potrebno za ognjemet v letu 2000, ker smo v domačem kraju domači gasilci odgovorni za varnost pred požarom.

Tik pred koncem leta bi kmalu imeli pravo akcijo. Na Griču je namreč prišlo do kratkega stika pri peči za centralno kurjavo. Zaradi prisebnosti lastnika, ki je prekinil električni tok, in urejenosti kotlovnice, v kateri ni bilo gorljivih snovi, se ogenj ni mogel razširiti. Mi smo na poziv centra za obveščanje krenili na Grič, saj nismo vedeli, v kakšnem obsegu je požar. Zadovoljni, da akcija ni bila potrebna, smo se vrnili v gasilski dom. S seboj smo imeli tudi darilo, ki sta nam ga dala zadovoljna lastnik in njegova žena. Hvala v imenu vseh gasilcev PGD Ribnica!

"Koledar v vsako gospodinjstvo"

Največja akcija, v kateri je sodelovalo več naših gasilcev, je bila "Koledar v vsako gospodinjstvo". Zopet smo marsikaj doživeli. Marsikje so nam

pred nosom zaprli vrata. Upam, da nam jih bodo tudi takrat, ko bodo rabili našo pomoč. Večina krajanov nas je sprejela z zadovoljstvom, saj smo bili prvi, ki smo jim voščili za novo leto in jim podarili koledar. Zadovoljni krajanji so nam prispevali

DAROVALEC	VRSTA PRISPEVKA	VREDNOST SIT
Jurij Rudež	30m ³ lesa	450.000
Stanislav Škrabec	Gotovina	300.000
Janez Škrabec	Gotovina	500.000
Ministrstvo za obrambo Zaščita in reševanje	Gotovina	3.400.000
Gozdarstvo Grča	Les 2m ³	
ITPP	Gasilni aparati	52.000
Elektro »PANJ«, Pucelj Andrej s.p., Goriča vas	Elektromontažna dela	70.000
Avtoprevoz Lesar Andrej, Bukovška u. 6	Prevoz žaganega lesa	
Mizarstvo Tanko, Hrovača 22	Gotovina	50.000
Tamis d.o.o., Kurirska pot 9, Marko Burger	Fotografske usluge, vaje v Ribnici	
Tesarstvo Arko, Dolenji Lazi	Skobljanje desk za ostrešje	
Izkopi in prevozi, Ilc Janez, Dolenji Lazi	Izkop dvorišča pri garažah	

finančna sredstva za razvoj gasilstva v svojem kraju. Letos smo zbrali rekordno vsoto. To bom objavil v februarški številki Rešeta, ko bo blagajnik napravil obračun in bodo poravnani stroški za tiskanje koledarja. Ob tej priložnosti se sokrajanom, ki so nas prijazno sprejeli, iskreno zahvaljujemo za darovana sredstva in jim v novem letu želimo zdravja, miru in sreče. Zagotavljamo vam, da vam bomo vedno pripravljene pomagati s pripravami, ki smo jih kupili z vašo pomočjo.

Na silvestrovo hujša kanoniada kot v vojni!

Na koncu pa ne morem mimo kanoniade, ki se je po Ribnici razlegala kar nekaj dni pred novim letom. Groza pa je bila prav na silvestrovo. Takega

bombardiranja, ki ga je bilo slišati iz Ribnice do Dolenje vasi in skoraj do Sodražice, verjetno ni bilo niti v Bosni, ko je potekala vojna. Ne vem, kje je tukaj oblast, ki dopušča tako streljanje v urbanem naselju, med stanovanjskimi bloki sredi Ribnice. Gasilci vložimo veliko truda, da preprečujemo požare in zbiramo sredstva za večjo požarno varnost. Po drugi strani pa ugotavljamo, da krajanji porabijo še več denarja, da povzročajo potencialno možnost za nastanek

požara, proti kateremu se bori samo peščica gasilcev. Prav na silvestrovo sem se pogovarjal po telefonu s sorodnico iz Clevelanda. Ta je bila prav presenečena, ko je po telefonu slišala detonacije. Dejala je, da se kaj takega v Ameriki ne dogaja, pa ravno tako čakajo novo leto in se ga veselijo. Upam, da bo naslednje leto tudi oblast rekla kakšno pametno v zvezi s takim veseljačenjem, ki ljudem in živalim povzroča veliko duševno stisko in slabo razpoloženje v tako veselih dneh. Dragi sokrajanji! Srečno, mirno in varno tudi v letu 2003 vam želimo člani Prostovoljnega gasilskega društva Ribnica. Enako želimo tudi občanom občine Ribnica.

Matjaž Virant, predsednik PGD Ribnica

Razlike med tistim, kar beremo in kar živimo

Vstopili smo v novo leto, z novim predsednikom države, novim šefom vlade, novimi ministri, novim županom, novimi svetniki... pa še kaj bi se našlo med novostmi. Si od naštetega lahko obetamo

resnično novo in boljše življenje, bolj pravno in pravično državo, podjetniške investicije z več delovnimi mesti, razvoj občine, obvoznico, nov dom za ostarele v Ribnici, boljše in cenejšo infrastrukturo in še kaj? Upajmo, da bo tako. S prvim januarjem nam je vlada podarila nekaj novih podražitev, kar bo otežilo življenje državljanov in zopet dvignilo inflacijo, a hkrati je cene tudi zamrznila. Vas to morda ne spominja na nekdanje obdobje v Jugi?

Ob novoletnem rokovanju s sokrajanom mi leta potoži, kako se mu dozdeva, da s svojo pokojnino sedaj lahko kupi manj kot pred kakšnim letom, čeprav mu skupščina PLZ-a že nekaj mesecev razlaga, da pokojnine rastejo hitreje od plač. Komu naj verjame? Odgovoril sem mu, da je tisto, kar sem mu dozdeva, resnično. Vlada in pokojninska skupščina obvladata umetnost komuniciranja, ki lahko zato postane več kot resničnost. Enkrat sem že pojasnil, da najdete pravi odgovor na svojih pokojninskih nakaznicah. Tisto iz meseca septembra leta 2001 primerjajte z decembrsko 2002 ali celo januarsko 2003 in boste ugotovili s preprostim računanjem - če temu niste kos, pokličite na pomoč katerega od sinov, hčera ali vnukov - da je nakazilo v tem času poraslo za nič več kot za 4,1 % (zaradi višjih stroškov zavarovanja celo manj), v istem času pa so se povprečne cene v naši državi dvignile za skoraj 10 % - plače pa še več, kar pomeni, da vam je ta sistem usklajevanja, katerega sta predlagala DESUS in Zveza upokojencev, v dobrem letu "odnesel" vsaj 6 % vaše pokojnine (72 % mesečne pokojnine na leto), ki ni samo za vedno izgubljena, saj vas bo preko nižje osnove tepla še

vsa naslednja leta. Toliko ste upokojenci prispevali k zgodbi o uspehu nekaterih drugih, uspehi pa so kot vedno tlakovani z žrtvami!

Vprašanje je, kdo je žrtev v ELANOVI zgodbi o uspehu delitve milijardnega dobička peterici vodilnih, ki morda le ne bo izplačan? Verjetno spet državljani. Deliti si dobiček v primeru, ko je država primaknila 7,6 milijarde dolarjev, s poprejšnjim ožemanjem upnikov, ki so bili ob več kot 80 % terjatev, ter odpisu državnih terjatev za 3,6 milijarde dolarjev, je nemoralno, nepravno in neposlovno početje. Mislim, da bi še komu uspelo "nakresati" takšen dobiček, in ne samo skupinici pod Koržetovim vodstvom. Kako bi se vi počutili, če bi vam nenadoma banka, v kateri imate svoj denar, vrnila samo 50 % vaših trdo prigaranih prihrankov, menedžerji banke pa bi si medtem razdelili dobiček?

Ljudje me sprašujejo, ali si poslanci, glede na naše "trde" razprave, sploh ob kakšnih priložnostih sežemo v roke? Moj odgovor je DA. V politiki in poslu so zaveznitva in nasprotniki; resničnih prijateljev je sicer malo, vendar v sovraštvo ni perspektive, in velja ljudem izkazovati temeljno civilizacijsko spoštovanje. V politiki je bolj pomembno od rokovanja, s kom sklepaš politična zaveznitva (povej mi, s kom se družiš in povem ti, kaj si) in kako so dejanja skladna z besedami. Nekateri se namreč niso strinjali, da smo se na koncu TV-oddaje o Elanu poslovili od sogovornika Koržeta rokovanje; vendar, dragi sokrajani, rokovanje je civilizacijska gesta, ki je nujna ob priložnostih v poslu, javnosti, politiki, ne glede na nasprotja ali simpatije.

Veseli me, da so se pogajanja z EU dobro končala, saj si zlasti na področju kmetijstva obetamo precej subvencij - o tem poroča minister za kmetijstvo g. But. A kaj nam pomagajo subvencije, če je kmetijstvo doma nekako usahnilo, če se gozd zarašča do hišnega praga, če ljudje kurijo seno na poljih, njive so neobdelane... Težko razumem, da bo kmalu postal glavni dohodek od kmetije državna subvencija, ki jo sicer uradno zagotavlja Evropa, dejansko pa naša država iz proračuna, ki ga zapolni z datjavami od nas državljanov. Kmetje pravijo, da si želijo predvsem primernih pogojev za kmetovanje, da bodo lahko

živeli od lastnega dela. In - že se je pokazala prva luknja glede pogajanj; vino se v primerjavi z ostalimi državami obdavčuje po najvišji stopnji, kar bo naše vinarje stisnilo, manj Ribničane, ker pri nas nimamo trte. Zato bomo končno uspešnost pogajanj z EU ocenili takrat, ko bomo dejansko v njej. Do takrat pa velja biti previden s sodbami ali obljubami.

Seznajeni ste bili, da je nekaj mojih dopolnil k zakonom in proračunu za leto 2003 in 2004 vladajoča koalicija sprejela (več sredstev za gospodarstvo, poklicno rehabilitacijo...), vendar pa ni našla posluha za večje vlaganje v šolstvo in za predlog, da bi zagotovili 100 milijonov (manj kot desetino tistega denarja, ki bi si ga razdelila skupinica v ELANU), za nov dom upokojencev v Ribnici, čeprav se proračunska poraba ne bi povečala, saj bi sredstva namenili iz proračunskih postavk za privilegirane datjave, ki so v sedanjem času resnični anahronizem. Z uresničitvijo takšnega predloga bi dobili namestitvene kapacitete za naše starejše občane blizu njihovega doma in kakšno desetino dobrih delovnih mest tudi za ljudi iz naših krajev. Ali ni to tudi način za decentralizacijo države?

Januarja je imel državni zbor na programu sprejem vrste novih zakonov, in sicer o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, o zdravju, varnosti pri delu, plačilnem prometu, funkciji predsednika Republike Slovenije, o maturi, popravi krivic, prometu z nepremičninami, nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb, odlikovanjih, univerzi na Primorskem, in še o čem.

Lepo vas pozdravljam,

Poslanec Janez Drobnič

Urnik poslanskih pisarn

Svoje predloge, pobude, vprašanja ali pa tudi pomoč pri reševanju v različnih zadevah mi lahko predložite v poslanski pisarni v Ribnici vsak ponedeljek med 10. in 13. uro na Škrabčevem trgu 40 ali po telefonu na številki 478-9665. Če vam je ljubše pisati po pošti, sem na naslovu: Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana. Verjetno sem še najbolj dosegljiv po elektronski pošti: janez.drobnic@dz-rs.si.

Urnik poslanskih pisarn

(januar - junij 2003)
RIBNICA: vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu od 10.00 do 13.00 v prostorih občinskega odbora SDS, Škrabčev trg 40
SODRAŽICA: vsak drugi ponedeljek v mesecu od 10.00 do 11.30 v prostorih Občine Sodražica,
LOŠKI POTOK: vsak drugi ponedeljek v mesecu od 12.00 do 13.30 v prostorih Občine Loški Potok, Hrib 17

Svoja vprašanja lahko pošljete tudi pisno na naslov:

Jože Tanko, Breg 82, 1310 Ribnica ali na e-naslov: joze.tanko@dz-rs.si ali pa me pokličete na telefon 031 348 926.

Anica Benčina

Zavzemali se bomo za:

- za povečano skrb za mlade in starejše občane,
- za zasebno gospodarsko pobudo in zmanjšanje brezposelnosti,
- urejeno občinsko središče,
- ohranitev kulturne dediščine in razvoj šolstva in kulture,
- komunalno urejenost, dosego enakih standardov na celotnem občinskem področju.

Tekoče probleme bomo reševali konstruktivno in skrbeli za razvoj kraja.

V vsaki delovni skupnosti je pomembno, kakšni so medosebni odnosi, kakšna je delovna klima. Želimo igre z odprtimi kartami, ker se bo le tako sprostito največ ustvarjalne energije. Volivcem, ki so nas izvolili, se zahvaljujemo za zaupanje. Svojo izvolitev sprejemamo kot službo za javno dobro.

"Svetniški" zapiski N.Si

Za nami so volitve. V občinskem svetu bo sodelovalo pet strank. Ker volitve izražajo voljo ljudi, so tudi župan in svetniki zavezani, da izpolnjujejo volilne obljube in sledijo volji volilne baze. Sprejemajo naj odločitve, ki bodo zadovoljile čim širši krog občanov in bodo hkrati optimalne. Ker demokracijo šele gradimo, se bomo trudili, da bomo pri tem po svojih močeh sodelovali. Bistvo demokracije je kritičen pogled na probleme, ki se pojavijo, osvetlitev iz različnih zornih kotov, sprejem najboljše možnosti in realizacija dogovorjenega ob upoštevanju pravnega reda. N.Si je predlagala, da bi v občinskem svetu sestavile koalicijo "pomladne" stranke, vendar SLS s tem ni soglašala. V koalicije je povabila le N.Si. ZLSD se je najbrž dogovorila za sodelovanje že pred drugim krogom županskih volitev. Pomladne stranke tako ne bi mogle skupno nastopiti. Zato se nam zdi primernejše, da sledimo svojemu programu izven koalicije.

Znanje je danes prav gotovo ena od najbolj cenjenih družbenih kategorij. Vse države, vse družbe, vsa podjetja in institucije namenjajo izobraževanju in znanju izjemno pozornost. Znanje in izobrazba sta ključna, odločujoča

dejavnika, ki ne določata samo vloge in pomena posameznika v skupini in družbi, ampak določata tudi vlogo in pomen gospodarskih družb in držav. Prav ti dve kategoriji v največji meri določata uspešnost in prodornost, dajeta ključno konkurenčno prednost, dvigujeata kakovost življenja, vzpodbujata ustvarjalnost in še marsikaj drugega.

Temeljni cilji slovenske družbe na področju izobraževanja so zapisani v številnih dokumentih in so podobni ciljem razvitih okolij. To so usmeritve, ki naj bi omogočile kar največjemu številu in deležu prebivalstva pridobitev kakovostne in okolju primerne izobrazbe. Država je razvila vrsto izobraževalnih programov, ki jih zahteva sodobni čas, mnogim štolarjem v različnih starostnih obdobjih pa je ponudila celo dodatne in ponovne priložnosti.

Vendar pa vsi dijaki in študentje, ki se želijo redno izobraževati, nimajo enakih možnosti in enakih pogojev za pridobitev zelenega znanja in izobrazbe. Predvsem družine s podeželja, iz oddaljenih predelov, precej težje zagotavljajo svojim otrokom vpis v ustrezne izobraževalne programe, predvsem zaradi precej visokih dodatnih, to je prevoznih stroškov. Izobraževalne ustanove so v večjih središčih, kjer je koncentracija štolarje se mladine največja. Veliko jih ima šolo pred nosom, zato nimajo stroškov s prevozom ali pa so le ti minimalni. V teh centrih pa se izobražujejo tudi dijaki in študentje, ki se pripeljejo v

šole iz bolj oddaljenih krajev. Mnogi imajo do najbližje srednje šole 20, 30 ali še več kilometrov in temu ustrezno visoke dodatne stroške. Še posebej so problematične razmere v družinah z več štolarji, saj se otroki, saj se stroški seštevajo. Marsikatera družina jih ne zmore in sposobni otroci so prisiljeni ostati doma ali pa se morajo vključiti v manj zahtevne programe bližje domu. S tem pa se jim več ali manj za vedno zaprejo možnosti za pridobitev izobrazbe na maturitetnih programih srednjih šol, kasneje ne morejo doseči univerzitetne izobrazbe in zaprejo se jim možnosti za zaposlitev na najboljših delovnih mestih.

Samo za primer: dijaška karta iz Loškega Potoka do Kočevja stane 25.000 sit mesečno, do Ljubljane pa okrog 36.000 sit. Ker imajo podeželske družine običajno vsaj dva štolarje, se otroka istočasno, to pomeni, da morajo samo za plačilo prevoznih stroškov svojih otrok nameniti eno delavsko plačo. Vsak mesec in ves čas izobraževanja, ki traja od minimalno dveh pa do osem ali devet let. Družina iz Loškega Potoka nameni samo za plačila prevozov za enega otroka najmanj 500.000 sit za izobraževanje v dvehletnem programu v Kočevju, pa do ca. 3.5 mio sit za izobraževanje na najzahtevnejših programih in fakulteti v Ljubljani.

Povsem jasno je, da precej podeželskih družin ne zmore tako velikih stroškov. Razmere na podeželju so kritične, saj so vsi elementi, ki predstavljajo standard ali družbeni nivo, za 30, 40 ali še več % nižji kot v mestih. Stroški podeželanov, da izšolajo svojega otroka, pa so najmanj 50 % višji kot v mestih. Pravzaprav skoraj celotne višje stroške izobraževanja predstavljajo ravno stroški prevozov. Povedano še drugače - če hoče družina iz Loškega Potoka omogočiti svojemu otroku univerzitetno izobrazbo, se mora dodatno odpovedati kvalitetnemu avtomobilu. In kar je še posebej hudo, družine iz tega in podobnih predelov pogosto nimajo niti kje zaslужiti, ker so delovna mesta izpuhtela, nimajo pa niti kaj niti komu prodati. S tem se le še povečuje drugorazred-

vojnje. Takrat se je svet delil na zmagovalce in poražence, zelo hitro pa na Zahod in Vzhod. Zahod je oblikoval svojo zvezo, NATO kot vojaško organizacijo, ki naj bi zahodne države obvarovala nevarnosti komunizma. 14. leto po padcu Berlinskega zidu in komunizma v večjem delu sveta, predvsem pa povsod v Evropi, se je tudi pomen NATO spremenil. Ni več usmerjen proti nevarnosti komunizma, saj tega, v nekdanji obliki, ni več. V svetu se pojavljajo nove grožnje, ki jih predstavlja terorizem. To sodobno zlo je nekaj, proti čemur se moramo vsi boriti. NATO naj bi imel tukaj posebno vlogo.

NATO pa je še več kot le vojaška organizacija. Ima tudi svojo veliko politično težo. Pomeni umestitev v določen del sveta. Slovenija, ki je svojo neodvisnost dosegla šele pred 12 leti, potrebuje več prepoznavnosti. Potrebuje tudi uvrstitev v tisti del sveta, ki ga ne enačijo z vojnami, nevarnostmi, nestabilnostjo. Čeprav si želim, da bi jugovzhod Evrope čimprej postal dolgoročno območje miru in napredka, je vendarle ta del sveta še vedno potencialno nestabilno območje. In prav je, da Slovenija pripada tistim, ki so mednarodno priznani kot območje stabilnosti, ne pa, da jo kar naprej uvrščajo v nestabilni del Evrope. Članstvo v EU in NATU to v veliki meri zagotavljata. Bo pa Slovenija, tudi kot članica NATO, imela veliko odgovornosti in poslanstvo, da prispeva k razvoju in umiritvi še obstoječih napetosti v tem delu Evrope. Na te države Balkana nas veže skupna preteklost,

nost in brezperspektivnost podeželja, povečuje se pritisk na mesta, ljudje, predvsem mladi, se izseljujejo, pokrajina se zarašča, regionalne vzpodbude pa so brez učinka, saj podeželje nima kadrov, da bi pripravili programe in črpali razpoložljiva sredstva. Če želimo napraviti opaznejši korak k zmanjšanju razlik med podeželjem in mestom, je nujno potrebno olajšati podeželske družine tistih bremen, ki jih najbolj zavirajo in ki so značilna samo za podeželje. Med največja bremena pa spadajo ravno prevoznih stroški dijakov in študentov do izobraževalnih ustanov.

Junija 2002 sem skupaj s še 12 podpisniki iz 6 poslanskih skupin - strank vložil v zakonodajni postopek predlog zakona o dopolnitvi zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, v katerem smo zapisali, da polovico stroškov tistih dijakov in študentov, ki so od svoje izobraževalne ustanove oddaljeni več kot 10 kilometrov, prevzame država. To povečanje bi stalo državni proračun okrog 4.5 milijarde sit. S sprejemom tega zakona razlik v stroških sicer ne bi odpravili v celoti, bi jih pa znatno znižali in podeželju vmili nekaj upanja. Omilili bi stiske tistih družin, ki imajo samo to smolo, da ne stanujejo v mestih in blizu izobraževalnih ustanov. Večja subvencija pomeni tudi bolj polne avtobuse in ohranitev marsikatero avtobusne linije, ki so predvsem za starejše prebivalce na podeželju edina možnost za opravljanje nujnih opravkov.

Kljub temu, da je bilo v številnih razpravah poslancev iz vseh strank, tudi vladnih, o predlogu zakona izrečenih veliko pohvalnih besed, pa zakonski predlog ni dobil podpore. Zmanjkal je en sam glas. Vse glasove proti so prispevale najmočnejše vladne stranke - LDS, ZLSD in DeSUS.

Tako ostaja politika enakih možnosti (tudi do izobraževanja) in politika enakomernega razvoja zgolj parola, uporabna za vsakdanjo rabo zavajanja množic. Takrat, ko je resnično potrebno nekaj konkretnega sprejeti in nameniti pomoč najbolj potrebnim za odpravo štrlečih krivic, takrat prav tisti, ki se trudijo zagovarjati ustavne in druge pravice državljanov, najdejo tisoč razlogov, da se odločijo drugače.

Jože Tanko, poslanec v DZ

ZAKAJ V ZVEZO NATO

Zadnje mesece se v Sloveniji veliko govori o članstvu v zvezi NATO. O pomenu, prednostih in slabostih članstva v Evropski uniji smo veliko govorili, veliko razpravljali, ljudem so pomen in prednosti članstva v EU znane. In verjamem, da se bodo na referendumu, 23. marca, za to članstvo tudi odločili.

Na nedeljo, 23. marca, bo potekal še en referendum. Tisti, na katerem bomo odločili o članstvu v zvezi NATO. Prepričan sem, da ima tudi ta zveza svoj pomen in da je prav, da tudi na tem referendumu obkrožimo ZA. NATO je v prvi vrsti res vojaška zveza, ki je nastala leta 1948, po koncu druge svetovne

vežejo nas mnoge vezi, prepričan pa sem, tudi skupno uspešno gospodarsko sodelovanje v prihodnje. Mednarodno priznana stabilna Slovenija je porok za hitrejši gospodarski razvoj, za več vlaganj, za nova delovna mesta. Kapital prihaja pač le tja, kjer mu ne grozijo nevarnosti. Ko bomo del EU in NATO, bomo nesporno del Evrope, ki je stabilen, kamor se splača investirati, kjer je prihodnost.

Sam vedno nasprotujem vojniam, sovražim nasilje. Svet in ljudje smo pa takšni, da bomo, žal, še dolgo živeli v okolju, ki ga bo ogrožalo nasilje. Delati moramo za mir, hkrati pa prispevati h globalni varnosti. Zato se izdatkom za vojsko še dolgo ne bomo mogli izogniti. Čeprav bi ta denar lahko potrošili koristneje. Zato je smiselno, da imamo majhno, profesionalno vojsko in da se povežemo z mednarodnimi silami, ki zagotavljajo varnost.

Svet je danes globalen, kot majhna vas. Če je ogrožen eden, smo lahko ogroženi vsi. Zato je tudi globalna varnost smiselna. Zato je smiselno in potreben tudi NATO. Zato bom zanj dal svoj DA na referendumu 23. marca tega leta. Zato bom delal, da bo NATO, z novimi članicami, tudi Slovenijo, postal manj ameriški in tudi bolj evropski. Tako bo bolj globalen. Čeprav vem, kako težko se je pacifistu odločiti za NATO, vas povabim, da se, po treznem razmisleku, odločite tudi vi ZA. Bom pa razumel, če se boste odločili drugače.

Mag. Franc But

JE BIL SV. MIKLAVŽ ZLORABLJEN?

"Rešetno" je 23.12.2002. objavilo članek "Je bil Sv. Miklavž zlorabljen?". Avtorica Anica Benčina ga je, verjamemo, napisala povsem dobronamerno, v skrbi ne le za vsebino starodavnega praznika, ampak tudi za učinek, ki ga ima ali bi ga lahko imela te vrste prireditev na otroke. Naše miklavževanje ima v Hrovači že dolgo tradicijo. Prirejamo ga, da ohranimo običaj, ki zbere Hrovačane v začetku vsakega decembra in obuja duha časov, ko so dogodki družili ljudi in dajali občutek povezanosti. Mesto praznično zaživi in prav miklavževanje vpelje prihajajoče decembrske praznike. Hrovača je v teh dneh živo mravljišče, ki ne ločuje med starimi in novimi navadami, ampak združuje prebivalce vseh starosti; mnoge med njimi kot dejavne udeležence, ki sami dodajo svojo iznajdljivost, veselje, ustvarjalnost. Miklavževanje je nasmejeni in topli obraz Hrovače in spomin, ki ga hočemo ohraniti.

Glede pripomb na tekmovalno zastavljeno prireditev pa tole: ne skrbi nas, da bi s tem kvarno vplivali na otroke. Veseli smo bili, da se je Riko kot gostitelj in darovalec priključil miklavževanju in ga s tem popestril, še več, obogatil je dogajanje, dejavno vključil otroke ter ob tem še prijazno okrasil kraj. Otroci so se navdušeno odzvali. Otroška igra ima pač od nekdanj - tudi kadar si jo otroci sami izmišljajo - v sebi tako tekmovalnost kot dokazovanje. Kadar je primerno vodena, se otrok nauči, da so dobro delo, resnost, ustvarjalnost, domiselnost, spretnost ... vredni posebnega priznanja. Tako da po našem mnenju nismo storili nič takega, kar bi kvarno vplivalo na otroke, ravno nasprotno: ob naklonjenem sodelovanju Rika smo mnogim med njimi pripravili poučne in zabavne izlete.

Tisti, ki jim letos ni uspelo, imajo vse možnosti, da si skupaj s smrečico okrasijo tudi kakšen izletniški dan ob letu osorej. Prireditev je namreč doživela toliko navdušenih odzivov, da jo nameravamo pripraviti znova. Gospe Benčino vi se zahvaljujemo, saj nam je vsak vtis ali mnenje dragocen napotek pri pripravi.

Vaško etnološko turistično društvo
Hrovača

MIKLAVŽEVANJE

Ob naslovu - Je bil Sv. Miklavž zlorabljen? - so tudi v meni oživila spomini na otroštvo, približno petintrideset let nazaj. Posebno dobro se spominjam dveh dogodkov.

1. Bil je Miklavžev večer in ob oknu so zarozljale verige. Sledilo je grozeče renčanje parkeljnov. Hitro sem stekla zaklenit vežna vrata, a pred njimi je že stal sv. Miklavž v spremstvu dveh čudovitih angeljnov, kot bi ravnokar prišli iz nebes. Povabili smo jih v kuhinjo. Trepetajoča od strahu sem povedala in zmollila vse, kar mi je Miklavž velel. Končno je iz koša vzel lepo zavito paket z zlato pentljo. Vznemirjena od velikega pričakovanja sem odprla darilo. Planila sem v neutolažljiv jok, kajti v

škati sem zagledala gnila jabolka, umazan krompir in kolerabo. Mama me je žalostna tolažila in mi dopovedovala, da to ni bil pravi Miklavž.

2. Nekaj let pozneje so me prijateljice, ki so imele staro mamo na Mlaki, prepovabile, naj grem z njimi gledat Miklavža k Škrabčevim. V veliki sobi je Miklavž zbranim otrokom delil darove. Zasišim svoje ime. Kar nisem mogla verjeti, saj sem vedela, da sem prišla nenapovedana in darila sploh nisem pričakovala. Miklavž mi je izročil prijazno darilo. Vame se je povrnila vera v dobrega sv. Miklavža.

Miklavževanje, 2002, v Hrovači

Miklavž je pričakoval vse učence ribniške osnovne šole, zato je pripravil kar 1200 majhnih, simpatičnih daril, saj ni želel razočarati prav nobenega otroka, prav tako, kot pri Škrabčevih tistega davnega, prijaznega, zimskega večera.

Zimska pravljica pa kar traja

Okraševanja novoletnih jelk nikakor ne smemo zamenjevati z miklavževanjem.

Iskreno verjamem, da je g. Janez Škrabec dal pobudo za izdelovanje okraskov, ker ima rad ribniško kulturno dediščino in gotovo želi, da bi jo znali ceniti tudi mlajši, danes in v bodoče. Predvsem pa, ker se počuti pravega Ribničana in mu trenutne možnosti dopuščajo, da lahko kaj dobrega naredi za svoj kraj in ljudi, ki tu živimo.

Pobuda, da bo projekt potekal kot natečaj, je bila na OŠ sprejeta. Že na začetku so bili postavljeni kriteriji in merila za nagrado. S tem so bili seznanjeni tudi učenci. Otroci so znali doma jasno razložiti, da bo nagrajen razred, ki bo izdelal okraske, ki bodo najbolje predstavljali ribniško domačo obrt.

Do natečaja so bili bolj skeptični nekateri starši. Predvidevali so, da bodo otroci razočarani, če ne bodo dobili nagrade, da bodo iz ljubosumja drug drugemu uničevali izdelke, da je okrasitev prezgodnja in do božiča ne bo na jelkah nobenega okraska več... Sicer pa vemo, kakšen je vandalizem v Ribnici...

Projekt je bil zelo široko zastavljen in gotovo je predstavljal tudi tveganje, zato sem ga še toliko bolj z zanimanjem spremljala, tudi kot pedagoška delavka.

Moje ugotovitve so:

- Učenci so pod vodstvom svojih učiteljev pokazali izjemno motiviranost in ustvarjalnost, saj so nastali izvorni okraske, ki kažejo, da so vsi veliko razmišljali o domačem izročilu. Okraske so prilagojeni tudi okrasitvi na prostem.
- Učenci so sprejeli natečaj in pričakovali razglasitev nagrad. Zaupali so komisiji in spoštovali njeno odločitev.
- Gospod Janez Škrabec je pokazal izjemen odnos ter izkazal veliko spoštovanje do vseh sodelujočih.
- K sodelovanju je povabil prav vse učence ribniške šole, vključno s podružnicami.
- Vsakemu razredu je zagotovil finančna sredstva, da so vsi lahko svojo zamisel uresničili.
- Vsak razred je lahko enako dostojno predstavil svoje izdelke na lepo raščeni smrečicah, ki so vsak večer zasijale v soju lučk, in tako so okraske dobili še dodaten čar.
- G. Škrabec je osebno spremljal delo učencev ter razglasil rezultate natečaja.

Eno je gotovo. Otroku ne moreš preslepiti. Po enem mesecu, 5. januarja 2003, zimska pravljica v Hrovači še kar traja. Vsi smo lahko zadovoljni, saj so naši otroci dokazali, da znajo ceniti to, kar je dobro, lepo in iskreno.

Še danes nam z veseljem in ponosom razkazuje smrečico svojega razreda, ter brez zavisti tudi ostale, saj so s skupnimi moči naredili prelepo pravljično vas, in to je njihova največja nagrada. Hvala, Janez Škrabec, da si jim dal to možnost in veselje.

Ivanka Jana Ambrožič, Ribnica

PRAZNOVANJE S PETAR-DAMI IN POKANJEM!

Božično - novoletni prazniki naj bi bili prazniki otrok, družine, medsebojnih obdarovanj, prazniki miru, na svetu, v kraju in med sosedi, ljudmi. Kako pa so potekali v Ribnici, na primer v strnjenih naseljih?

Odrasli in otroci so z velikim veseljem metali majhne in velike petarde. Celo nekajkrat je počilo iz orožja! In to v naselju kot sta Knafljev in Prijatelj trg v Ribnici. To je v naselju, kjer prebivajo številni ljudje! Svetlikale so se in švigale tudi rakete, ob katerem koli času. Vse se je začelo že s pokanjem konec novembra in v prvih dneh decembra, tja do prvih dni v tem letu.

Pokanje je divjanje, ustrahovanje, to je nasilje nad stanovanjski strnjenega naselja. Skrivaje za vrati, zavesami in čepenje na balkonu, skrivanje otrok za vogali blokov, vse za užitek pokanja petard ne glede na druge prizadete... Ali je to pogum ali pa je to nezaslišana predrznost in brezbriznost odraslih in njihovih mlajših posnemovalcev?

Ali opogumljajo sami sebe, tako da ustrahujejo sosede, bolne, živali? Sam Bog ve! Ali menijo, da je divjanje mesec dni okrog praznikov ob prehodu v drugo leto priložnost za kazanje svoje moči, znanja, vedenja, pravice nadoblasti nad nemočnimi, večino? Nikogar od teh divjakov - da se ne izrazim še kako drugače - ne zanimajo reakcija in posledice pri bolnikih (srčnih, rakavih,...), dojenčkih, starčkih, nebogljenih živalih. Ne zanima jih smrad v zraku ob poku, ostanki petard na tleh, travi, cesti...

Dragi sosede in starši, sprašujem vas oziroma vse tiste, ki ste metali petarde v naselju, mestu, ali ne bi bili lahko "pogumneži" in bi metali petarde, pokali z orožjem v primerni oddaljenosti od doma, naselja, da bi vaši sosede in drugi lahko v miru preživeli in doživeli veselje prazničnih dni?

Ali bi bili tudi toliko pogumni, da bi priznali in povedali o "pokanju in divjanju" pred uradno osebo, ki je zadolžena za mir v naselju? Bi bili pripravljeni plačati kazen, ki je zapisana v zakonu zaradi objestnosti metanja petard, raket, uporabe orožja? Trdno sem prepričana, da bi poiskali vse možne poti in si domislili vse laži z izgovorom: "Jaz že nisem metal". Bi bili pripravljeni nakazati denar namesto za petarde v dobro za bolne otroke, sirote, socialno ogrožene sosede? Menim, da ne bi. Morda se motim. Leto bo kmalu naokrog. Zanima pa me, od kod ta grda nasilniška navada? To je namreč vaja za dejansko nasilje. Verjetno ta navada izvira iz značaja določene manjšine prebivalstva, ki ima slo po nasilju.

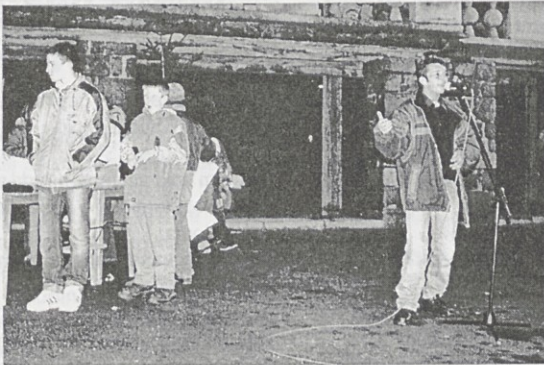
V mojih očeh in očeh še marsikaterega stanovca in občana ste vsi tisti, ki ste metali petarde, a mnogi ste sosedom dobro poznani, neodrasli in neodgovorni slabički, ki izvajate nasilje in se izživljate nad miroljubnimi in nebogljenimi. K nasilju nad nebogljenimi pa navajate celo svoje otroke.

Stanka Hitij Hočevnar

Naj bi bil "Veseli december".

toda, ker tega na ribniških ulicah ni bilo nič kaj čutiti, si bomo zadnje dni starega in prvi dan novega leta zapomnili po silovitem petardiranju in raketiranju ribniškega neba. Pretiravanje je šlo tako daleč, da so nas nekajkrat predramile prave bombe, saj so si nekateri Ribničani dali duška, tako da so masi dodali malo TNT. Spet drugje so v zrak vrgli mešanico kisika in plina, pa kdo ve kaj še. Huje je bilo kot jubilejnega leta 2000 in tako kot na tretji svetovni fronti, so padali komentariji. In da ne bi kdo dolžil samo mlade navihance: Petardirali so tudi veliko starejši junci. Na silvestrovo pa je bilo pravo obsedno stanje, in nekajminutni veliki ognjemet, ki ga je Ribničanom poklonila Občina, bi se skoraj izgubil med svetlobno-eksplozivno-oglušujočimi efekti, ki so od vseh strani do druge ure zjutraj žareli na nebu. Ribničani imajo denarja, to bo. A te male neumnosti bo treba zaježiti. Tudi tokrat so jo skupili nekateri Ribničani, četudi na praznovanju v Ljubljani. V Kočevju so tudi imeli smolo z raketa-mi, saj so se usmerile v stanovanjsko hišo.

Ribniški petardirerji niso upoštevali nacionalnega pravila, in so ljudi žvircirali še pred božičnimi prazniki. Zakaj jih ni oblast ustavila? Kot drugo: če že država ureja stvari kot slab gospodar in se skriva za floskulo: 'v demokraciji je dovoljeno vse, kar je ali ni prepovedano', mora vmes poseči lokalna oblast in norijo zaustaviti z občinskimi odlokomi. Omejiti je treba lokacije in čas petardiranja. To, da so ti rakete ali petarde švignile mimo ušes, komaj si stopil preko hišnega praga, je NEDOPUSTNO. To, da oblast računa na zdravo pamet in občutek prave mere pri ljudeh, ki enkrat na leto dobijo nevarno igračko v roke, pa je svetohlinstvo. Oprati si roke, s tem da nekaj predpišeš

ali prepoveš, tega pa ne nadziraš ali sankcioniraš, je jalovo in nevredno početje. Glede na to, da vsa leta opozorila niso zalegla, je čas le še za sankcije in ostrejšje ukrepe. Takšno agresivno eksplozivno veseljačenje peščice ljudi je moteče za vsako živo bitje. Manjšina, ki si daje duška, fizično ustrahuje in ogroža večino, oblastniki (država, občina, represivni aparat) pa jo mirno prenašajo. A se v tako zblojenem svetu sploh še spleča vprašati: Kdo je tu nor?

Ta Veseli december...

Dobro, da smo ga imeli, kakršen je že bil. Bo pa drugo leto boljši, so pravili ljudje, ki so kapljali na posamezna prizorišča. Prave veselosti ni bilo, ker se tudi novoletnega vzdušja izven tople ogrevanih prostorov ni uspelo ustvariti. Manjkal je kakšen ulični radio ali kaj drugega, da bi razvnelo srca Ribničanov. Štrene so malo zmešale tudi volitive, saj zdaj že bivši župan ni želel požegnati dokaj dragega programa, ki sta ga pod pokroviteljstvom Občine pripravila Podjetniški center in TIC (bi bil pa dober, pester in svež).

Potem ko se je izkazalo, da se je na občinski prestol povzdignil nov župan, je bilo za vse skupaj že malo prepozno. Program je bilo treba prilagoditi, poceniti na 1,5 mio SIT in tudi blagoslov za silvestrovanje na prostem je prišel tik pred zdajci. Je pa dobro, da se je začelo z njim, in pred Miklovo hišo se je nagnetlo okrog 500 veselih in zadovoljnih ljudi. To je dobro. Kar delajmo primerjavo z več kot dvakrat večjima občinama: na kočevski ploščadi se jih zbere 2000, v Grosuplju pa 3.000. Okrog 700 jih je bilo pri nas tudi leta 2000, ko je bil zanje postavljen 'razvpiti' šotor. Ribničane je ob prehodu leta nagovoril tudi župan Alojz Marn in jih počastil s 120 litri kuhanega vina. Sledil je ognjemet, tudi tokrat paša za oči, čeprav je bil pol krajši kot oni ob letu 2000. Po tretji uri zjutraj je vse odšlo, bil je tudi manjši izgred, ko je policist skorajda priletel ob občestno svetilko, toda vse se je končalo brez preliivanja krvi.

Prvo leto je vedno težko,

in ljudi bo treba navaditi, da se vsaj v najbolj norem času znajo poveseliti skupaj. To bo mogoče le, če bo Občina praznovanje novega leta doumela kot projekt, ki ga je treba zastaviti že na začetku leta, pritegniti izvajalce in določiti dokaj trdno shemo, kjer bo malo prostora za improvizacijo. Glede varnosti gre za precej različne prireditve, saj se v tem času popije preveč alkohola, pamet preveč spusti na pašo in naraste potreba po neumnostih, ki enim delajo veselje, drugim pa kalijo nočni mir. Prireditvena osrednja lokacija bi morala biti vedno ista, le na tak način se ljudstvo lahko navadi na novost, pritegniti pa mora tudi s svojim videzom. Tri stojnice, ki so imele vseh 10 dni malo malo prometa, potujoča okrepčevalnica

in na zadnji dan leta pet smrečic težko zadoščajo za 'štimmungo'.

So pa svoje delo dobro opravili, kot že leta poprej, člani Vaškega etnološkega društva Hrovača in k ogledu še bolj izpopolnjenih živih jaslic pritegnili precejšnje število ljudi, tudi od drugod.

V novo zimo z mladino,

so si rekli ADB-jevci, ki jih je zmotilo toplo zimsko vreme in tako niso mogli uresničiti sicer dobre ideje: tekmovanja otrok v izdelavi snežakov. A so se znašli: na grajski oder so postavili mize, vzeli škarje v roke in iz papirja izdelovali vse, kar jim je narekovala domišljija. Celo 'karjoke' so bile, z našim Ivančkom. Toda občinstvo prireditve ni spremljalo v celoti. Če so že prišli za mažoretami in pihalno godbo v Grad ter spremljali bolj improvizirano dogajanje, so odnehali pri ADB-jevcih. Odšli so.

AP

POLICIJSKA KRONIKA

(23.12. 2002 do 22. 1. 2003)

KAZNIVA DEJANJA

Obpravnavali smo tri vlome, in sicer: vlom v stanovanjsko hišo, od koder je neznan storilec odnesel več vrednejših predmetov in denar. Iz stanovanja na Prijateljevem trgu je neznan storilec odnesel več zlatnine in CD player, iz avtomobila, v katerega je vlomil neznan storilec v Prigorici, pa je le-ta odnesel le denar. V dveh primerih smo obravnavali kazniva dejanja lahke telesne poškodbe, ki so bile povzročene pri pretepu.

V Sodražici je neznan storilec z droga pri osnovni šoli odnesel zastavo RS, iz Športnega centra v Ribnici pa je med prireditvijo zmanjkala bunda.

Neznani storilec, ljubitelj živali, pa je v lovskem domu v Dragi izvršil tatvino in lovce oškodoval za približno 400.000,00 tolarjev.

KRŠITVE JRM

Dvakrat smo obravnavali kršitev JRM v gostinskih lokalih, kjer je prišlo najprej do prepira, nato pa tudi do manjših pretepuv.

Po dočakanem novem letu je prišlo pred Miklovo hišo do pretepa štirih oseb, od tega pa sta bili dve pridržani do iztreznitve. Do prepira pa je prišlo tudi med dvema ljubiteljema pohodništva pri Sv. Ani.

Nadalje smo obravnavali eno kršitev zaradi poslušanja glasbe v stanovanjskem bloku, v enem primeru je pijan občan obležal na vozišču in je bil nato odpeljan domov na počitek, prav tako pa bo v postopek pri SP prijavljena delavka v gostinskem lokalu, ki je stregla že pijanim gostom.

PROMETNOVARNOSTNI POJAVI

Obravnavali smo pet prometnih nesreč zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo, pri tem je bila ena oseba hudo telesno poškodovana, v treh primerih pa so bili udeleženci lažje telesno poškodovani. Dve prometni nesreči sta povzročila voznika osebnih vozil zaradi izsiljevanja prednosti, v eni izmed teh nesreč pa so bile tri osebe lažje telesno poškodovane.

Obravnavali pa smo tudi devet primerov poškodovanj vozil na parkirnih prostorih in pet primerov povožene divjadi.

OSTALI POJAVI

Prijet je bil pobegli obsojenec iz KPD Dob, v dveh primerih pa sta bila prijeta dva občana na podlagi odredb sodišča za prestajanje zapornih kazni in sta bila prepeljana v zapore v Ljubljani.

Ljubitelj padalstva je iz neznanega razloga z jadrnim padalom pristal na parkiranem osebnem avtomobilu. K sreči se padalec ni poškodoval, nastala je le škoda na padalu in vozilu. Obravnavali smo dva primera požarov v kurilnicah, in sicer se je v enem primeru vžgal dimnik, v drugem pa je prišlo do požara na stikalni plošči.

Mladoletniki po praznovanju novega leta niso dovolj dobro pogasili ognja, tako da se je najprej vžgala lesena miza v bližini lesene brunarice, nato pa je ogenj zajel tudi brunarico, ki je v celoti pogorela. S tem je bil lastnik oškodovan za približno 3 mio tolarjev.

V času božičnih in novoletnih praznikov smo bili večkrat obveščeni o metanju petard, v enem primeru sta bila pri poku ene izmed petard lažje telesno poškodovana dva otroka.

Mirko Ješelnik, komandir policijske postaje Ribnica

POGOVORI IZ ŠOLSkih KLOPI

VESNA JAKOBČIČ, SABINA PAHULJE, NATAŠA ZAKRAJŠEK - Z NAMI

Hvaležna sem, da je večina staršev, ki imajo otroke v prvih razredih osnovne šole, pripravljena sodelovati s šolo. Večina izmed njih se zaveda, da je v prvih letih zelo pomembno, kako otroci pričnejo svojo šolsko pot, in večina si še zna vzeti čas za to, da je ob otroku, ko je to potrebno, da zna svojemu sinu ali hčerki prisluhniti in pomagati v trenutku, ko le-ta potrebuje ob sebi prisotnost starša, denimo pri pisanju domačih nalog, pri skupnem branju ali pa so starši pripravljene preživeti del dneva z nami...

Dovolite, da tokrat predstavim tri mame.

Njihove službe in zanimanja so različni, a vse tri imajo nekaj skupnega: so zelo ustvarjalne, imajo izostren estetski čut (občutek), so dobre volje in rade pripravljene priskočiti na pomoč.

Sodelovati skupaj z njimi je bilo veselo, ustvarjalno in zelo zanimivo.

Pričnimo s četrtkom, 14. 11. 2002, ko smo k urama likovne vzgoje povabili Nejčevo mamico.

Vesna Jakobčič je s seboj prinesla zvezdo, sestavljeno iz ščipalk, pa materiale, iz katerih so učenci po njenih navodilih tudi sami pričeli izdelovati dokaj zahteven, a čudovit okrasek za našo smrečico.

Učenci so občudovali zanimivo strukturo zvezde, ki je zaradi sušenja lepila nastajala počasi. Ob koncu pouka je učencem uspelo osnovati zvezde, ga. Vesna Jakobčič pa jih je potem dokončala doma.

Druga skupina otrok pa je z akrilnimi barvami poslikala male rezbarske umetnije, ki so jih za nas izdelali sorodniki naših otrok. Gospodu Škrabcu se na tem mestu zahvaljujem za sponzoriranje gradiva, da smo lahko ustvarjali.

Morda pa bi razmislili o predlogu, da bi v prihodnje dogajanje v Hrovači prestavili na dopoldanski čas, ločeno za predmetno in razredno stopnjo, oziroma zasnovano kot likovno-tehniški dan. Ni pa nujno, da bi bilo tekmovalnega značaja, saj vemo, koliko truda je bilo vložnega prav pri vseh sodelujočih.

Če smo dobro načrtovali, nam je nekaj materiala od okrasitve smrečice ostalo še za likovne delavnice in izdelovanje voščilnic. Tako smo si v 1. b polepšali ure likovnega pouka. Prav nam je prišel tudi na popoldanskem srečanju, ki smo ga imeli 12. 12. 2002.

Tisto popoldne je bilo za nas nekaj posebnega. Za prijetno vzdušje so poskrbeli starši s prinesenimi dobrotami. Pri izdelovanju voščilnic pa so skupaj z otroki uresničili veliko izvirnih likovnih zamisli ...

Z nami sta bili to pot še Nataša Zakrajšek kot frizerka in Sabina Pahulje kot vizažistka.

Nataša Zakrajšek, Anjina mami, je zagovornica čim bolj naravnih pričesk, "z vetrom v laseh", a obvlada vse druge prijeme, ki jih vsebuje in dovoljuje domišljija modnega oblikovanja frizur. Nekaterim deklicam je tako spleta drobne kitke s koraldami ali naredila čopke... Otroci so se postavili v vrsto za modre, zelene in vijolične pramenčke. Ga. Nataša Zakrajšek je vse čakajoče - tudi mene - sprejela z dobro voljo in nas razveselila s svojim delom. Nekateri navdušenci so se postavili kar še enkrat v vrsto, saj bi bili prav radi okrašeni kot kakšna smrečica...

Sabina Pahulje, Domnova mami, je imela v lepotilnem salonu kovček z ličili. S svojim nežnim pristopom, božajočimi rokami, dišečo kremo, šminčkami za obraz in za nohte, z zlatimi bleščicami... je navdušila celo nekatere mamice. Naša vizažistka jim je svetovala, kakšne barve so primerne za ustrezen obraz, kakšne sence... Seznanila nas je, kakšni so letošnji napotki za urejanje noveletnega "make-upa". Tudi sama si nisem mogla kaj, da se ne bi usedla na stolček...

Mame o sebi pa tako:

Kako bi predstavili/opisali sebe?

Vesna Jakobčič:

Sem mati dveh fantov, ki mi vsak dan popestrita čas, ki ga preživim z njima.

Nataša Zakrajšek:

Sem poročena ženska, mati dveh otrok. Po naravi sem vesel, kakor tudi ustrežljiv človek. Pa tudi natančnosti in ustvarjalnosti mi ne manjka.

Sabina Pahulje:

Sem poročena, mati dveh otrok, optimistka, zaupam življenju in ljubezni. Kadar zaidem v težave, ki do sedaj še niso bile prehude, jih rešujem z odprtostjo in pogovorom.

Kako bi opisali svojo poklicno pot?

Nataša Zakrajšek:

Po končani osnovni šoli sem se odločila za frizerski poklic. Ko sem zaključila šolanje, sem se zaposlila najprej pri frizerki v Ribnici, nato pa v Sodražici. Potem sem postala mama, trenutno pa si iščem službo v frizerstvu.

Kaj bi nam lahko povedali o svojem delu, zanimanju?

Vesna Jakobčič:

Glede na to, da delam že veliko let z otroki s posebnimi potrebami, sem se tudi od njih naučila, da še tako majhna pozornost privabi smehljaj na ustnice in vesele iskre v očeh otrok. Tudi v službi za popestritev delovnih dni in praznikov okrasimo in ustvarjamo. S tem si polepšamo in obogatimo bivalni prostor. Sami otroci nam dajejo veliko idej in

navdiha. To mi je v veselje. Zato tudi ustvarjamo v domačem okolju.

Nataša Zakrajšek:

Moje delo je s strankami. Za to moraš imeti veselje do dela z ljudmi. Vedno moraš biti dobre volje in moraš imeti veliko domišljije za ustvarjanje pričesk.

Sabina Pahulje:

Sem trgovka in srečna v svojem poklicu. Nikoli nisem o tem podvomila. Rada sem z ljudmi, rada se pogovarjam, rada trgujem in vidim, da mi življenje vedno znova nudi na poklicnem področju nove priložnosti. Poklic in delo v mojem poklicu mi predstavljata izziv, finančno gotovost, pa tudi hobi. Poleg službe in vsakdanjih opravil si vedno vzajem čas za vzgojo sina in hčerke, za njuno prisrčnost, nagajivost, odraščanje... Večere ob koncu tedna pa največkrat preživim z možem in najinimi prijatelji, katerih ni malo in mi veliko pomenijo. Kot v pesmi: "Saj za prijatelje si je treba čas vzeti..."

Kakšen je vaš spomin na čas, ko ste sami hodili v prvi razred osnovne šole?

Vesna Jakobčič:

V prvi razred sem odšla, tako kot verjetno vsi otroci, polna pričakovanja, veselja in seveda zelo pomembna. V mojih časih smo bili bolj spoštljivi do vseh ljudi. Skrbeli smo za videz šole, imeli delovne akcije, ko smo čistili okolico šole, pa tudi pogodovali smo. Veliko časa smo preživeli na zraku, se igrali družabne igre. Bili smo neobremenjeni. Starši so nas pustili zunaj igrati se same, ne da bi se bali, da se nam bo kaj zgodilo. Imeli smo lepo, srečno otroštvo.

Nataša Zakrajšek:

Spomini so zelo lepi, čeprav je bilo tudi tedaj za nas otroke težko hoditi v šolo.

Sabina Pahulje:

Bila sem bolj zadržana, morda sem malo s strahom spoznavala svet okrog sebe, saj sem bila do takrat stalno doma.

Katera je vaša najljubša knjiga za otroke in zakaj tako menite?

Vesna Jakobčič:

Teško je izbrati med toliko prebranimi knjigami, vendar se vedno z veseljem spominjam vseh prebranih pravljic, v katerih sem se rada poistovetila s palčki, kraljičnami, princeskami itd...

Pravljice so bile vsekakor najlepše branje mojega otroštva; in morda tudi od njih izvira moje veselje do vedno novega ustvarjanja.

Nataša Zakrajšek:

Najljubša knjiga za otroke so gotovo pravljice, saj v njih izvejo marsikaj zanimivega.

Ali lahko dokončate sledečo poved: "Če bi imela čarobno paličico, bi..."

Vesna Jakobčič:

...verjetno vsem otrokom pričarala tiste čarobne

trenutke v otroštvu, ki ti dajejo veselje brez trpljenja, radost brez strahu, občutek varnosti in miru. Staršem pa bi paličica pričarala več prostega časa za otroke.

Nataša Zakrajšek:

...lahko naredila marsikaj, predvsem pa bi spremeniла svet.

Da bi bil mir in se ne bi vojskovali med sabo. Da bi bili prijatelji in bi imeli otroci boljši jutri.

Sabina Pahulje:

...bi v srca mojih dragih in vseh ljudi pričarala več ljubezni in miru.

Imate kakšen moder nasvet za otroke?

Vesna Jakobčič:

Kar zamudiš v mladosti, ne moreš dokončati v starosti. Te besede verjetno vse povedo, zato vam, otroci, želim samo še: učite se, da boste lahko dosegli svoje cilje in uresničili svoje želje ter bili srečni v življenju.

Nataša Zakrajšek:

Najlepše v življenju je hoditi v šolo in se naučiti marsikaj zanimivega in uporabnega.

Sabina Pahulje:

Gradite življenje na odnosih, na zaupanju, na ljubezni, naj vam ne bo škoda časa za sočloveka. Če bodo duhovne, moralne vrednote na prvem mestu, bodo vse stvari na pravem mestu.

Zabeležila in fotografirala:
Polona Golouh, prof. raz. p.

"Prostovoljci imajo srce in voljo."

Območno združenje Rdečega križa (OZRK) Ribnica se že nekaj let trudi rešiti uničeno zaupanje in spoštovanje, ki so ga zlorabili nekateri posamezniki iz vrst RKS. Delovanje OZRK Ribnica je v veliki meri odvisno predvsem od prostovoljnega dela, oziroma prispevkov posameznikov in skupin. Prostovoljno delo združuje solidarnost, človečnost, nesebičnost in pripravljenost pomagati drugim. Največja nagrada prostovoljcev je njihovo delo. Na OZRK Ribnica je poskrbljeno, da so ljudje uspešni in se počutijo dobro. Od leta 2001 se na OZRK trudimo, da bi organizirali najrazličnejše oblike dela z mladimi, starimi na različnih interesnih področjih. Prostovoljni prispevki posameznika ali skupine so pomemben del vsake družbe. Najvažnejše je, da občani Ribnice prepoznajo prednosti, ki jih to delo prinaša in kaj sploh tvori organizirana prostovoljna dejavnost. V upanju, da bomo v novem letu 2003 uspeli razširiti mrežo prostovoljcev na različnih področjih pomoči, vabimo vse, ki ste zainteresirani za sodelovanje, da se v uradnih urah oglasite na OZRK Ribnica, Kolodvorska 11. Prostovoljci pri delu razvijamo tudi lastno osebnost ter pridobivamo na osebnem spoštovanju ter občutku vrednosti, kar je za vsakega posameznika izrednega pomena. Marsikdo ima v sebi mnoge talente, sposobnosti, ki jih ne more ali ne zna izraziti. Na OZRK Ribnica boste imeli možnost, da boste izrazili svoje potenciale, zato ste toplo vabljeni k sodelovanju.

Prostovoljka OZRK Ribnica

Sliko in besedo "NE" proti drogi

Na osnovni šoli Dr. F. Prešerna v Ribnici je od 2. oktobra do 3. decembra potekal projekt, ki smo ga poimenovali "Z besedo NE proti drogi".

V njem so sodelovali učenci in učitelji od 4. do 8. razreda in šolska svetovalna služba.

V tem času smo skušali delovati na področju psihične priprave mladih v različnih situacijah - v šoli, doma in na ulici med vrstniki. Usmerili smo se na tretji prej omenjeni vzrok za zasvojenost.

Boj proti drogi je še vedno prepogosta zamenjava za usposabljanje učencev za jemanje drog, saj informiranje o drogah pogosto prebuja zanimanje za njihovo uporabo. Spominjam se besed dekleta, ki je sošolki po predavanju o drogah dejala: "Toliko je bilo govora o tem, da me je prijelo, da bi šla eno pokaditi!" Vredno razmisleka.

Naše vodilo skozi preventivni mesec boja proti drogi je bilo, da bi mlade pripeljali do zavestnega

dojemanja svojega vedenja in v samokontrolo letoga. Nismo se želeli usmerjati v rizične dejavnike za zasvojenost, ki izhajajo iz družinske situacije, niti nismo želeli spreminjati vedenja otrok preko čustev strahu in radovednosti (na način pripovedovanja življenjske zgodbe zdravljenega narkomana) ali informiranja o različnih vrstah drog, saj je zlasti v slednjem pristopu nevarnost, da se zanimanje za eksperimentiranje z drogami pri mladini poveča. Na razrednih urah smo se dotaknili vpliva pritiska vrstnikov na odločanje. Dva dejavnika - upor pritisku vrstnikov in povečanje samokontrole - sta pomembna v boju proti drogi. Mlademu človeku raste samopodoba, če se mu posreči upreti se negativnemu pritisku vrstnikov.

Dobra preventiva zavestno odstrani vzroke za njen nastanek tako, da namesto skušnjave po begu v užitek omame vzpostavi dobre življenjske navade, ki postopoma omogočajo doživljanje trezne opojnosti v vsakdanjem življenju, delu, uspehih in sožitju z ljudmi. (Jože Ramovš)

Zakaj smo se zadeve lotili tako in ne drugače?

Namenov pri našem lotevanju problema je bilo več. Mlade smo želeli usmeriti na zaznavanje svojega vedenja. Tako, da bi začutili v sebi moč za samokontrolo v smislu: "Največji gospodar svojega življenja sem sam in v slabem in v dobrem." Vodila nas je izkušnja: "Ko narediš nekaj sam za sebe, ko odločaš sam o sebi, je osebno zadovoljstvo veliko večje, kot če nekdo drug naredi nekaj namesto tebe, pa čeprav 100 %."

Hkrati smo pri mladih želeli zdriniti in vzpodbuditi čim večje število čutov s psihično pripravo. Učitelji so preko razgovorov ali zaigranih situacij vodili učence v samospoznavanju. Menili smo, da s pomočjo takih obravnav določeno vedenje postane jasnejše, bolj smo sposobni razumeti

se in druge. Sele ko se določenega obnašanja zavemo, nas to vodi v spremembo. Ob neki priliki mi je kolegica slavistka dejala: "Veliko laže je bilo voditi in naučiti učence določevanja stavčnih členov, kot voditi in naučiti jih reči za pravo stvar "DA", za nepravo "NE", "NE BOM." Pri urah likovne vzgoje so mladi izrazili svoja razmišljanja preko barv in izvirnosti idej likovnega zapisa. Pri

Zasvojenost združuje tri dejavnike, ki so: omamna snov (droga), okolje, ki jo bolj ali manj vsiljivo nudi, in človek, ki jo uživa. Sleherno uspešno preprečevanje zasvojenosti mora povečati varnost na vseh treh področjih.

tem sta jih uspešno vodili likovni pedagoginji. Če je bilo na začetku našega projekta mladim zelo težko razumeti, kaj ima skupnega npr. upor proti pretiranemu gledanju TV-programa o drogah, potem je po tolikem času ukvarjanja s tem marsikomu postalo jasno: "Če se naučim prepoznati škodljivost lastnega vedenja in zdaj znam reči "NE" za pretirano gledanje televizije, potem bom znal z večjo verjetnostjo reči "NE" ponujeni cigareti, alkoholu, travi itd." V pogovorih z mladimi na šolski skupnosti in drugod sem se vedno znova srečevala s predlogom z njihove strani, da bi se želeli srečati z ozdravljenim zasvojenecem. "Kaj pa, če bi to na nekatere delovalo kot reklama?" je imela pomislek osmošolka, "saj nas mlade zanima vse nepoznano, neizkušeno okoli nas." Nekdo bi si lahko dejal: "Simpatičen dečko. Če je njemu uspelo, potem lahko poizkusim tudi sam, saj imam možnost za ozdravitev!" Resnično bi se s kom lahko zgodilo prav to. Iluzija bi bila, če bi menili, da so se naši nameni dotaknili prav vseh učencev. Upamo pa, da čim večjega števila. Naj zaključim z naslednjimi mislimi: pogovarjajmo se, spoznavajmo sebe in svoje odzive v novih situacijah, berimo, polnimo svoj notranji svet (delajmo na sebi, da ne bodo drugi delali na nas), bodimo aktivni, ukvarjajmo se z vztrajnostnimi športi.

Pozabimo izgovore o času.

Nena Weithauser-Plesničar,
šolska psihologinja

Iz starega v novo leto Dogodki, ki se jih otroci radi spominjajo iz leta 2002 in želje po prijetnih doživetjih v letu 2003.

Pri razredni uri je 27 učencev 6.e razreda Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica brskalo po prijetnih spominih na odmevne dogodke iz življenja 12-letnice ali 12-letnika. Bolj redkobesedni fantje so se veselili odličnega ali prav dobrega učnega uspeha, radi se spominjajo praznovanja rojstnega dneva in preživetja letnih počitnic na morju ali v drugih krajih ter drugih zanimivih počitniških dejavnosti (skavtski tabor v Brezovici, jahanje na ranču, kopanje v Laškem ...).

Deleta so povedala, zakaj so rojstni dnevi posebni dogodki: prijateljice prespijo pri njih doma, dobijo pa tudi lepa darila (računalnike, radio, video, fotoaparati, glasbeni stolp,...). Učenci so bili veseli praktičnih daril, še bolj pa je osrečil enega od njih dogodek, ki je povezan z novim življenjem. Vsi so ob rojstvu male Ane na Poljanah izražali radost. V nekaj družinah pa so se otroci razveselili tudi mladih muck in kužkov. Učencem veliko pomeni uspeh skupine, v kateri aktivno sodelujejo (rokomet, plavanje, pevski zbor) in seveda osebni uspeh na tekmovanjih (pri mažoretkah, logiki, plavanju) in na natečajih (narisana slika je objavljena v Kmetijskem koledarju Slovenije za leto 2003) ter sreča pri žrebanjih (telefon, glasbeni stolp...). Celotna razredna skupnost se je veselila meseca marca, ko so se brezplačno udeležili ogleda smučarskih skokov v Planici, kar je omogočila zavarovalnica, in decembra, ko jim je komisija dodelila drugo nagrado za okrasitev smrečice v Hrovači.

Otroci v tej starosti doživljajo leto kot zelo dolgo obdobje. Na "SRČKU ŽELJA" za leto 2003, nalepljenem na zadnji steni v učilnici, je največkrat tudi za to leto omenjen pričakovani lep učni uspeh. Velikemu številu učencev vrednote: prijateljstvo, razumevanje med sošolci, razumevanje s starši veliko pomenijo, saj so jih uvrstili na seznam treh najpomembnejših vrednot. Vedo, da je pomembno zdravje in ga želijo tudi sošolcem. Zelen uspeh na tekmovanjih (karateju, plavanju, rokometu, mažoretkah) jim daje novih moči za delo. Uspešno delo želijo tudi staršem (da bi ati dobro opravil izpit, da bi se ati vrnil v Slovenijo za vedno). Misli so jim odšle tudi daleč v svet, ki naj bi doživel več miru. Tudi letos spomladi bo razlog za veselje, ko bo sošolec dobil bratca ali sestrico. Bog daj, da bi ta otrok imel čez 12 let v šoli veliko vrstnikov.

Jana Lampe

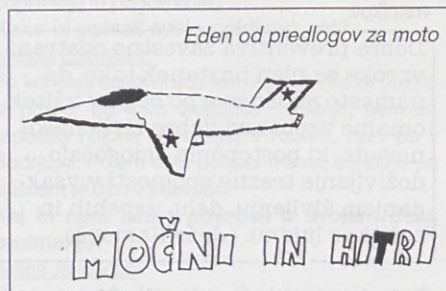
Ustvarimo si prosti čas skupaj! DOLGČAS - NE, HVALA!

V prejšnji številki Rešeta sva predstavili projekt "Delavnice želja", namen delovanja projekta in najino Klepetalnico. S sedanjim prispevkom pa vam predstavljamo, kako je do sedaj potekal projekt in njegove uresničitve.

Zavzemava se torej za stališče, da imajo mladi pravico do kvalitetnega preživljanja prostega časa in s tem osamosvajanja ter osebne rasti. Tu nastopimo mi odrasli, da mladim uresničimo želje, ideje, ki si jih sami ne morejo. Nekateri starši so tako že poskrbeli za lepše preživljanje naših uric, saj smo se na naši novoletni zabavi posladkali s predobrimi rogljički! Tudi midve sva delno opravili to vlogo, seveda s pomočjo prostovoljke in predstavnice Rdečega križa, kot:

- pobudnici in organizatorki projekta,
- iskalki vseh, ki so pripravljene kvalitetno predstaviti področja, ki zanimajo mlade,
- pridruženki mladim v njihovih željah.

Program se je do sedaj odvijal po načrtih. Na začetku smo se spoznali preko različnih spoznavnih iger, poslušali koncert Ribniške pihalne godbe, izdelali zanimive voščilnice pred minulimi prazniki, se kopali v ribniškem bazenu, iz slanega testa izdelali darila za srečo. Razgibali smo se skupaj s plezalci in spoznali plezalne smeri v sobici Športnega centra, prav tako pa smo se razgibali na treningu ribniških mažoret, ki so nas naučile nekaj osnovnih korakov in vrtenja s palico. Pred novim letom pa nam je uspelo uresničiti tudi zabavo, katere glavno presenečenje so bile pice, ki jih je gospa Breda skrivaj prinesla po slavnostnem delu, ki sta ga vodila in pripravila člana delavnic Žaklina in Rok, skupaj z go. Nado. Tudi mi smo se odločili za skupno obdarovanje, saj sodi tudi to na vsako novoletno zabavo, povabili tudi gostjo, Andrejo Šulentič, ki si je skupaj z nami ogledala slavnostni del zabave. Upava, da nam bo tudi v prihodnje tako lepo, kot nam je bilo do sedaj, in da se nam pridružite v čim več-

jem številu.

Zahvaljujemo se vsem, ki so se našim prošnjam odzvali: Rdečemu križu, ki nam omogoča prostoro, sredstva ter podporo za izvedbo delavnic, občini, ki je finančno omogočila projekt, ribniškimi plezalcem in mažoretam ter družini Lesar iz Goriče vasi, ki nam je za novoletno zabavo pripravila sladko presenečenje!!! Zahvaljujemo pa se tudi vsem, ki nam bodo v prihodnosti pomagali na podoben način ali kako drugače!

VSE OSNOVNOŠLCE PA VABIVA NA NAŠA
SREČANJA, KI POTEKAJO PO NAPISANEM
PROGRAMU V PROSTORIH RDEČEGA
KRIŽA, KOLODVORSKA 11, RIBNICA!
PRIDRUŽITE SE!

Gradivo za Klepetalnico bo objavljeno v naslednji številki Rešeta, saj še nisva uspeli zbrati vseh odgovorov na vprašanja, predloge, pripombe in kritike. Tako imate še vedno možnost tisti, ki nam želite zastaviti še kakšno vprašanje, da ga pošljete na naslov OZRK Ribnica, Kolodvorska 11, 1310 Ribnica! Le s konkretnimi zgodbami iz resničnega življenja bomo lahko razumeli uganke odnosa med odraslimi in otroki!

Študentki 4. letnika Visoke šole za socialno delo
Vesna Lukič in Karin Košmrj

DELAVNICE ŽELJA

PROGRAM ZA MESEC FEBRUAR 2003

1. **TEDEN: petek, 7.2.2003**
OB 16:00 - 18:00
Skuhajmo si sladkalcino
2. **TEDEN: petek, 14.2.2003**
OB 16:00 - 18:00
Pripravimo si Valentinov kviz
3. **TEDEN: petek, 21.2.2003**
OB 16:00 - 18:00
Kaj želim sporočiti odraslim
4. **TEDEN: petek, 28.2.2003**
OB 16:00 - 18:00
Februarsko razgibavanje z gostom

Če ste zasledili le eno besedo, ki vam je blizu, se pridružite naši družbi v prostorih Rdečega križa!

Organizator: Območno združenje Rdečega križa skupaj s študentkama Visoke šole za socialno delo

NASILJE PREPREČIMO S POGOVORI

3. decembra lani smo se 5. in 6. uro predstavniki razredne skupnosti zbrali na otroškem parlamentu. Naše gostje so bile Zdenka Bartol, Majda Valčič in Irena Briški. Letošnja tema je bila NASILJE MED IN NAD MLADIMI. Na začetku je mentorica Marinka Mate spregovorila nekaj besed o nasilju. Potem pa je dala besedo nam. Prebrali smo predloge, kako bi preprečili oziroma omejili nasilje. Pri vsakem predlogu smo se ustavili, ga obdelali in predloge, ki se nam niso zdeli učinkoviti, izločili. Na koncu smo prišli do sklepa, da imamo največji vpliv mladi med seboj in da se nasilje lahko prepreči že s pogovori. Klaro Vogrinec smo potrdili za našo zastopnico na otroškem parlamentu dolenske regije.

Simona Podgorelec
B.c., OŠ. dr. F. Prešerna Ribnica

RD INLES-RIKO ŠE MOČNEJŠI V SPOMLADANSKI DEL SEZONE

Sezona 2002/2003 je v ribniško roketno društvo prinesla kar nekaj sprememb, tako v strokovnem vodstvu kot med igralci, zadnje spremembe pa so se zgodile v začetku januarja 2003. Vse spremembe sta nam zaupala predsednik kluba Toni Prus in tajnik Marjan Kovačič.

V prvem delu tekmovalne sezone 2002/2003 oz. že poleti je najprej prišlo do kadrovskih sprememb v strokovnem trenerskem vodstvu. Mesto trenerja Zdenka Mikulina je zopet prevzel Janez Ilc, pomočnik pa je postal Peter Karpov. Prišlo je tudi do zamenjave v ekipi igralcev: mladinski reprezentant Nejc Hojč je odšel k RK Novoles v Novo mesto, Sašo Kersnič se je vrnil v Škofjo Loko, saj je bil tu le na posoji, Tomaž Lesar pa je odšel v Ljubljano k RD Slovan. Zopet so se aktivirali nekateri igralci, ki so imeli enoletni premor (Branko Špoljarič, Rajko Đukič, Rok Henigman), mesto vratarja pa je zavzel Damir Kamenica (RK Mobitel Prule 67), ki pa se je po polletni posoji že vrnil v domači klub.

Kakšne spremembe je torej prineslo novo leto 2003?

Predsednik društva Prus in tajnik Kovačič

"RD Inles Riko je pridobil 3 nove igralce oz. dva nova igralca, eden pa se je vrnil v domači klub. Po jesenskemu delu tekmovalne sezone 2002/2003 smo nazaj, domov, povabili Tomaža Lesarja (desni zunanji), ki se je vrnil od RD Slovana. Nova igralca

pa sta Vassili Dubonossov iz Rusije in Vladimir Kovačević iz Črne gore. Vassili bo zavzel mesto vratarja, Vladimir pa mesto levega zunanjega igralca."

Kje sta pred tem igrala Vassili in Vladimir?

"Vassili je 3 sezone igral v Velenju pri RK Gorenje in zadnje pol sezone (jesenski del tek. sezone 2002/2003) v Ljubljani pri RD Slovan. Vladimir pa je igral v domačem črnogorskem klubu Boudčnost Podgorica."

Zakaj ste se odločili za te spremembe oz. nakup igralcev?

"V jesenskemu delu tekmovalne sezone 2002/2003 smo pri načrtovanju igre ugotovili, da nam na pozicijah desnega zunanjega igralca ter na mestu vratarja na posamičnih tekmah manjkajo igralci. Ker je bila trenutna kadrovska zasedba igralcev v društvu pretežno mlada generacija brez večjih izkušenj, smo se uprava in strokovno vodstvo skupaj odločili, da za nadaljevanje spomladanskega dela že te sezone omenjene pozicije okrepimo z novimi igralci."

Kako pa je ekipa sprejela te igralce - Vassilija, Vladimirja in Tomaža?

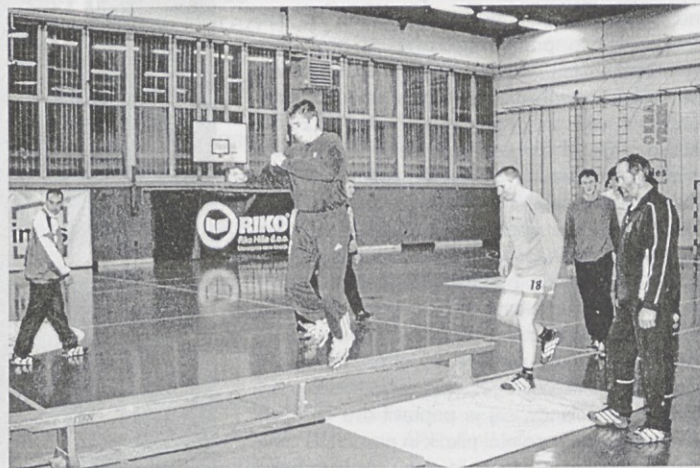
"Vse tri je ekipa zelo lepo sprejela, zelo dobro se razumejo, sodelujejo, in kar je zelo pomembno, postali so 'klapa'."

V jesenskemu delu, po odigranih 11 tekmah, je izkupiček RD Inles - Rika 7 točk in delitev 8. - 10. mesta (od skupno 12 mest). Mesta

si delijo z RK Cimos Koper in RD Velika Nedelja, torej bo še kako zanimiv razplet v spomladanskem delu. Prav zato pa so na tekmah gotovo pomembni zvesti navijači - tako na domačih tekmah kot na gostovanjih.

"Ja, res je. Zvesti navijači, ki nas čedalje bolj spremljajo, navijajo in vzpodbujajo, igralcem ogromno pomenijo, saj so za ekipo kot 8. igralec in pomenijo veliko duhovno moč! Zato bi se jim na tem mestu rad zahvalil in jih povabil, naj še naprej 'igrajo' z nami!" je razlagal predsednik kluba Toni Prus.

Domače tekme RD Inles - Rika so gotovo zanimive zaradi igre na domačih tleh, navijačev, pa tudi zaradi popestritve med odmori, ki jih začinjijo z A D'B' teatom, žrebanji treh vstopnic za praktične nagrade ter še s čim.

Na treningu

Za spomladanski del tekmovalj pa se dogovarjajo še z ribniškimi mažoretkami.

"Ne smemo pa pozabiti, da smo plan kluba dosegli tudi s pomočjo zvestih sponzorjev (Riko, Inles, Občina Ribnica in več manjših donatorjev), ki se jim iskreno zahvaljujemo in si želimo sodelovanja tudi vnaprej do uresničenja zastavljenega cilja: zlata sredina," se je zahvalil dobrotnikom predsednik Prus. Hkrati naproša vse podjetnike, ki jih je društvo pozvalo, da letnemu pomaga z nakupom vstopnic, naj se odzove povabilu in tako podpre ribniški roketom.

Pogovarjala, opazovala del treninga in fotografirala **Zdenka Mihelič**

Razpored tekem RK Inles - Riko v 1. A SIOL državni rokometni ligi 2002/2003, v spomladanskemu delu, ki bodo igrane doma:

krog	dan, datum	Tekma rokometnih klubov
12. krog	sobota, 15. 2.	Inles-Riko : Rudar
14. krog	sobota, 1. 3. *	Inles-Riko : Mobitel Prule 67
16. krog	sobota, 15. 3.	Inles-Riko : Cimos Koper
17. krog	sobota, 22. 3.	Inles-Riko : Slovan
19. krog	sobota, 5. 4.	Inles-Riko : Gorenje
21. krog	sobota, 26. 4.	Inles-Riko : Trimo Trebnje

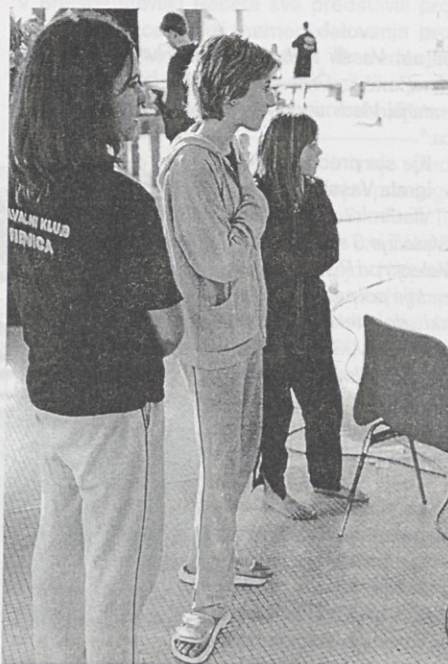
* Datum tekme bo spremenjen zaradi tekme RK Mobitel Prule 67 v evropski ligi. Novi datum bo znan naknadno.

**NASLEDNJA
ŠTEVILKA
REŠETA
IZIDE
28. FEBRUARJA.
GRADIVO
ODDAJTE
DO
12. FEBRUARJA.**

Plavanje

DELAVNO V NOVO LETO

Se se prazniki niso dodobra končali, sta že predsednik, mag. Franci But, in podpredsednik, dr. Željko Valčič, sklicala delovni sestanek Plavalnega kluba Ribnica. Poleg vseh članov izvršnega odbora sta se sestanka udeležila tudi novi župan občine Ribnica Alojz Marn in predsednik Športne zveze Ribnica Jurij Rudež. Na sestanku je bilo podano poročilo o preteklem koledarskem letu, v katerem so bile dosežene vse strateške usmeritve kluba. Med drugim je klubu uspelo v svoje programe pritegniti preko 120 ribniških otrok. Ti so razdeljeni v tri selekcije, šolo plavanja in plavalne tečaje. V letošnjem letu je klubu uspelo nabaviti nove štartne bloke, ki so bili nujni za lažje usposabljanje tekmovalnih selekcij. Na tekmovalnem področju je bilo osvojenih 10 kolajin, izstopa pa bronasta Keyle Andoljšek z državnega prvenstva ml. deklic v Kranju. Prav tako je klubu uspelo maja meseca v Čatežu izvesti prve organizirane priprave 20 otrok. Poleg plavanja pa je klub poskrbel še za večjo kvaliteto življenja svojih članov, saj je pripravil dve družabni srečanju, in sicer poletni piknik in novoletno zabavo. Za letošnje leto pa velja sklep, da klub tudi v bodoče pomaga Občini Ribnica tržiti bazen na način, kot je to počel do sedaj, ko je s svojimi kvalitetnimi programi pritegnil več šol in vrtec iz celotne regije. Vzpostavljen je kontakt tudi z ostalimi slovenskimi plavalnimi klubi in potekajo dogovori, da se v ribniški bazen pripelje prve klube, ki naj bi v njem izvajali zimske priprave med počitnicami. Sklenjeno je tudi, da se Občini predlaga spremembe oz. dopolnitve pravilnika o vrednotenju športnih programov.

Andoljškova druga v Nemčiji

V nemškem Bad Reichenhallu je 18. in 19. januarja nastopilo enajst ribniških plavalcev v močni mednarodni konkurenci 600-tih plavalcev iz osmih držav. Kot ponavadi se je največ pričakovalo od Keyle Andoljšek, ki je sodila med favoritinke v disciplini 100 m prsno. To je tudi opravičila z 2. mestom, ter z 8. mestom na 50 m prosto in 9. mestom na 100 m prosto. Zelo dobro so se

Plavalni klub se iskreno zahvaljuje Nandetu Šilcu, predsedniku TŠD Grič, za sponzorski prispevek (voziček za rekvizite v vrednosti 355.000 SIT).

uvrstili tudi ostali naši: Rok Polajžer 11. mesto na 50 m prosto in 12. mesto na 100 m prosto. Vsi ostali nastopajoči Toni Valčič, Nejc Lovšin, Rebeka Babnik, Nika Zobec, Sara Oražem, Sebastjan Kočevar, Katarina Rajh, Samo Jeranko in Ajda Dejak so se razvrstili med 15. in 25. mestom.

Drago Marjanovič
Foto Janez Zobec

PRI PLANINSKEM KROŽKU JE LEPO...(ija, ija, o)

Naše drugo srečanje v naravi nas je tokrat vodilo v Malo goro, točneje k Sv. Ani. Odšli smo v petek popoldne, razdeljeni v dve skupini. Prva skupina, v kateri sem bila tudi jaz, se je odpeljala do kmetije Seljan, druga pa se je odcepila k Sv. Ani že pri Riku. V koči je bilo sprva malo hladno, potem se je ogrelo in bilo je prijetno. Naredili smo jaslice in polepšali prostor z okraski. Ob desetih smo šli na Stene. Ko smo se vrnili, smo pri cervki naredili manjši ognjemet. Navdušeno smo se ozirali za svetlečimi se žarki in gledali, kateri bo najvišji in najlepši. Vsi premraženi smo se vrnili v kočico, kjer smo imeli nekaj težav z elektriko. Vse se je uredilo. Sledilo je manjše presenečenje. Drug drugega smo obdarili z darilci, ki

smo jih izdelali sami. Se danes ne morem pozabiti tiste smešne lesene klobase, ki jo je dobila Tjaša. Že zdavnaj bi morali zaspati, vendar je bilo tako lepo še malo klepetati. Zjutraj smo morali zgodaj vstati. Pospravili smo kočico in se polni dogodivščin vrnili v dolino.

Urška Mrhar
Foto Roman Petelin

Pa smo zopet 'zakorakali' v novo leto - polni pričakovanj, novih izzivov, novih želja in načrtov! Naj se vam res izpolni čim več želja in planinskih užikov, predvsem pa bodite srečni in 'mejte se radi!

FEBRUAR

Datum: PETEK, 8. 2.
Kam: na MESTNI VRH (1034 m) - tradicionalni pohod ob kulturnem prazniku
Zahtevnost: MANJ ZAHTEVNA
Trajanje: 4 ure
Vodja pohoda: Janez Centa

Datum: SOBOTA, 22. 2.
Kam: na LIMBARSKO GORO (786 m) in JANČE (794 m)
Zahtevnost: MANJ ZAHTEVNA
Vodja pohoda: Gregor Češarek

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijave, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz...).

- Planinsko društvo Ribnica je v torek, 7. januarja 2003, slovesno ODPRLA NOVE DRUŠTVENE PROSTORE, ki so v že večkrat omenjenih prostorih za bivšo policijsko postajo na Škrabčevem trgu. Odprtja se je udeležilo kar lepo število planincev iz domačega in kočevskega planinskega društva (med drugimi tudi predsednica PD Kočevje Milena Vlašič), pa tudi novi župan Alojz Marn se je oglasil. Prav gotovo bi se odprtja udeležilo še več ljudi (kar nekaj se jih je opravičilo), če ne bi dobili tako zaželene, a izdatne pošiljke z neba, snega namreč. V pisarni PD Ribnica se lahko oglasite vsak torek ob 18. uri, kjer lahko poravnate tudi letošnjo članarino (o višini in vseh ugodnostih v prihodnji št.

Foto Roman Petelin

Rešetal), pokramljate o izkušnjah, dobite plan pohodov za leto 2003, se posvetujete o načrtovanih poteh, vremenu v gorah za vikend, nasvetih, varni hoji in nevarnostih gora pozimi, se usedete in pobrsate po planinski literaturi in zemljevidih. PD Ribnica pa se bo v začetku tega leta okrepila še z računalnikom in internetom, tako da bodo informacije še bolj sveže in še hitrejš.

- 18. januarja je 2003 Mladinski odsek PD Ribnica zopet organiziral že

Foto Tone Kostelec

tradicionalni Nočni pohod z baklami k Sv. Ani. Ob polni luni, ki je svetila na pot, in lepo gorečih baklah se je na pot podalo precej mladih (tudi tiste po srcu štejemo zraven), planincev in drugih ljubiteljev planin.

- UIAA YC - MEDNARODNI MLADINSKI TABORI v letu 2003
Za leto 2003 se je Youth Commission UIAA (Mladinska komisija Mednarodnega združenja planinskih zvez) izjemoma odločila, da bo podprla več taborov, kajti vsak zase ima določene lastnosti. Tudi slovenski teden turne smuke je bil zaradi uspešnosti v letu 2002 letos zopet izbran, čeprav so turno smučanje z mednarodnim srečanjem ponudili tudi Španci. V letu 2003 bodo naslednji tabori YC UIAA tabori (št. mest je omejeno, prijave pa bo sprejemala MK PZS, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana).

KAJ	ORG.	KDAJ	KRAJ	Starost
Teden turne smuke	MK PZS	1. - 8. 2.	Planina na Kraju, SLO	18 - 29
Turno smučanje	FEDME	13. - 19. 4.	Pireneji, ŠPA	18 - 25
Pohodni tabor	CAI	6. - 13. 7.	Valsesia, Monte Rosa, ITA.	15 - 18
Pustolovski tabor	FRAE	14. - 23. 7.	Garda - Karpati, ROM.	14 - 21
Plezanje	UMCR	15. - 28. 7.	Ural, RUS.	18 - 27
Gorniški tabor	MCAG	9. - 18. 8.	Kavkaz, Gruzija	18 - 30
Ekološko - delovni tabor	ÖAV	24. - 30. 8.	Kaunergrat, Avstrija	16 - 30
Plezanje - Crimea rock festival	UMF	15. - 22. 9.	Krim, Ukrajina	17 - 25

Za vse dodatne informacije lahko pokličete na Mladinsko komisijo PZS, 01/ 43 45 689 ali predstavnico MK PZS v YC UIAA Zdenko Mihelič, 041/ 222 358.

Zdenka Mihelič

LJUBEZEN - IDEALIZIRANJE ALI URESNIČEVANJE

Joga spoštuje vse ljudi ne glede na raso, vero, izobrazbo, bogastvo in teži k povezovanju različnosti. Zaveda se, da vsak človek išče srečo po svoje, danes pa večina v denarju, bogastvu, zabavi in ljubezni. Dodobra se je ukoreninilo valentino, kar nam dokazuje, da čutimo potrebo po ljubezni in njenem izkazovanju. Reči znamo, da je ta dan nekoliko skomercializiran, a če ljubezen ne bi tekla iz srca, če ne bi bila iskrena, se ta praznik zaljubljenec ne bi obdržal, ne bi se celo vedno bolj uveljavljal. Priznavajo ga mladi in stari, revni in bogati, saj ljubezen ne pozna meja in je temelj za dobre medosebne odnose. Je najlepše darilo, z njo delamo čudeže, če je prava in mislimo na vse, ne samo nase. Je lastnost vseh živih bitij, kar so dokazali poskusi; a mi tega ne razumemo, ker naše notranje bitje še ni odprto za vsakogar.

Stari Grki so imeli več izrazov, s katerimi so ločevali različne ljubezni: agape je ljubezen, ki gre iz srca v srce, in ostane nespremenjena tudi v situacijah, ko nam ravnanje neke osebe ne ugaja; eros poimenuje spolno ljubezen, philie pa prijateljsko ljubezen. Mi vse to združujemo v besedi ljubezen, torej v enem samem izrazu, ki v nas največkrat vzbudi asociacijo na partnerstvo. Premalokrat se zavedamo agape, univerzalne človeške ljubezni. Cenimo romantično ljubezen, saj je ta najlepša, najprivlačnejša, razpre naša krila, da nam energijo in polet. Vendar, če smo se dvignili od tal, se moramo tudi spustiti na tla. To pa je lahko tudi padec, ki boli. Zakaj? Ker smo zaljubljeni, ker smo se prepustili romantiki, čustvom, sanjarjenju in idealiziranju, vidimo samo ljubljeno osebo, njeno zunanost, lepoto... ne slišimo pa staršev, prijateljev, učiteljev, vsakodnevnih obveznosti. V tej osebi smo našli smisel svojega življenja, uresničitev svojih pričakovanj, želja. Postopno se ljubezen sprevača v egoizem, ker ni usmerjena v drugo človeško bitje, pač pa v naše lastne projekcije in pričako-

vanja. To torej ni ljubezen do druge osebe, ampak do sebe. Da imamo radi sebe, ni nič narobe, pač pa, ker skušamo najti sebe v romantičnih projekcijah. S tem partnerja omejujemo, ne sprejemamo ga takšnega, kot je. Če se ne spustimo na tla pravi čas, doživimo padec, ko se pojavijo vsakdanji življenjski problemi, kot so plačevanje položnic, bolezni, brezposelnost... Če resnično ali brezpogojno, kot pravijo nekateri, ljubimo, ne pričakujemo od partnerja, da nas bo osrečeval, temveč mu bomo vdani in nežni stali ob strani, ga razumeli in mu znali odpustiti. To daje trdnost zvezi. Ne bo dramatičnih zapletov in nihanja med zaljubljenostjo in mučnimi trenutki trpkih besed in molka, ko zveza visi na nitki, med oboževanjem in razočaranjem.

Več modrosti imate, ponižnejši je vaš duh. Več razumevanja imate, koristnejše je vaše delovanje. Več dobrote je v vašem srcu, močnejša je vaša ljubezen do drugih.

Paramhans Swami Maheshwarananda

Da bi uresničili resnično, vdano ljubezen, se moramo prebuditi sami, se spoznati in biti, kar smo; enkratni in neponovljivi, popolni in pomanjkljivi, veliki in majhni, dobri in slabi in se tudi sami sprejemati. V preročišču v Delfih piše: Spoznaj se in bodi ta, ki si. Če nimamo pravega odnosa in ljubezni do sebe, je tudi ne moremo dati drugim. Za duhovni svet v tem primeru veljajo enaka pravila kot za materialni: Dam lahko le tisto, kar imam. Ljubezen je nekaj najlepšega. Podariš jo lahko v zlatem prstanu, v bonbonier, šopku, eni sami cvetlici, besedi ali samo v ljubeči misli in razumevanju sočloveka, razumevanju vseh njegovih kreposti in slabosti. Podariš jo lahko s poljubom otroku, prijatelju ali pa ljubljenu partnerju. Naj bo ta poljub res zlitje z ljubljeno osebo, naj bosta to en vdih in en izdih, naj bo to večna vibracija, odraz razumevanja, spoštovanja, nenehne komunikiranja in sozvočnih ugovitov ter toleranc. Naj bo roka v roki preko cvetja in trnja in rast k osebni identiteti in svobodi.

Se nadaljuje.

Darinka Suljevič

MESEC KULTURE

Javni sklad za kulturne dejavnosti vabi

Literarni večer amaterskih pesnikov iz Ribniške doline.

Vabljeni v petek, 21. februarja ob 19. uri,
v Miklovo hišo

Gledališka komedija Frana Miličinskega, Butalci.

Predstavila jo bo gledališka skupina
ZIK Črnomelj.

Vabljeni v petek, 28. februarja ob 19. uri,
v dvorano Ideal.

VABILO

8.
FEBRUAR

DVORANA
IDEAL

ob 18. uri

Občina Ribnica
Javni sklad za kulturne dejavnosti
Kud A'D'B? teatr